

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-71-14

Druk nr 2653
Warszawa, 24 lipca 2014 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o ochronie i pomocy dla
pokrzywdzonego i świadka z projektami
aktów wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka^{1),2)}

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady, warunki i zakres stosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka oraz osób im najbliższych, jeżeli w związku z toczącym się albo zakończonym postępowaniem karnym z udziałem pokrzywdzonego lub świadka albo postępowaniem karnym skarbowym z udziałem świadka istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia tych osób.

2. Środki ochrony i pomocy mogą być stosowane przed wszczęciem postępowania karnego lub karnego skarbowego, jeżeli zagrożenie życia lub zdrowia ujawni się w toku podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych lub postępowania sprawdzającego, o którym mowa w art. 307 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾).

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia:

1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57),

2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych i ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384 i 694.

3. Osobami najbliższymi są osoby wymienione w art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁴⁾).

4. Wobec pokrzywdzonego, świadka oraz osób najbliższych, pozbawionych wolności stosuje się przepisy art. 88d ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 2. Przy ocenie stopnia zagrożenia dla życia i zdrowia pokrzywdzonego, świadka lub osób najbliższych bierze się pod uwagę ich właściwości i warunki osobiste, związek ze sprawcą, rodzaj, sposób i okoliczności popełnienia czynu oraz motywację sprawcy.

Art. 3. 1. Do środków ochrony i pomocy należą:

- 1) ochrona na czas czynności procesowej;
- 2) ochrona osobista;
- 3) pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu.

2. Środków ochrony i pomocy udziela komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, w którego okręgu ma miejsce pobytu pokrzywdzony, świadek lub osoby najbliższe, wobec których ma być stosowany środek ochrony lub pomocy, zwane dalej „osobami chronionymi”.

Art. 4. 1. Ochrona na czas czynności procesowej może być udzielona w przypadku zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611 oraz z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 287 i 619.

2. Ochrona na czas czynności procesowej może polegać na obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej w trakcie czynności procesowej z jej udziałem, w drodze do miejsca przeprowadzenia tej czynności lub w drodze powrotnej.

Art. 5. 1. Ochrona osobista może być udzielona w przypadku wysokiego stopnia zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym lub karnym skarbowym, jeżeli zachodzi konieczność długotrwałej ochrony, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także w innych sprawach.

2. Ochrona osobista może polegać na:

- 1) stałej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej;
- 2) czasowej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej;
- 3) czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa;
- 4) wskazaniu osobie chronionej bezpiecznego miejsca przebywania oraz czasu i bezpiecznego sposobu przemieszczania się;
- 5) określeniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami.

Art. 6. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może być udzielona w przypadku wysokiego stopnia zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym lub karnym skarbowym, jeżeli zachodzi konieczność długotrwałej ochrony, a inne środki ochrony i pomocy mogą być niewystarczające, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także w innych sprawach.

2. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu polega na podejmowaniu czynności organizacyjnych umożliwiających osobie chronionej pobyt w innym miejscu niż dotychczasowe, poprzez:

- 1) udostępnienie tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych;
- 2) pomoc w wynajęciu mieszkania;
- 3) pomoc w przeprowadzce lub zagospodarowaniu;
- 4) pomoc w załatwieniu ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.

Art. 7. 1. Osobie, której udzielono pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, która nie posiada źródeł utrzymania i nie może podjąć pracy z powodu zagrożenia dla życia lub zdrowia, można udzielić pomocy finansowej:

- 1) na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;
- 2) na pokrycie całości lub części kosztów tymczasowego udostępnienia lokalu mieszkalnego lub wynajęcia mieszkania;
- 3) na pokrycie kosztów uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej, określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾) – jeżeli nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

2. Wysokość pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, określa się, biorąc pod uwagę zakres i charakter udzielanych środków pomocy i ochrony oraz dotychczasowe wynagrodzenie osoby chronionej. Pomoc finansowa nie przekracza miesięcznie 3500 zł, a dla osoby małoletniej 2000 zł.

3. Z pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, potrąca się koszt użytkowania tymczasowego lokalu mieszkalnego lub wynajęcia mieszkania.

4. Z pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, potrąca się wartość odszkodowania z tytułu wyrządzonych w tym lokalu lub mieszkaniu szkód.

5. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 3, może zostać udzielona w wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne, w wysokości, o której mowa w art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

6. W przypadku udzielenia osobie chronionej pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, właściwy komendant Policji może wskazywać lekarzy i placówki medyczne, mogące jej świadczyć opiekę zdrowotną.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 1016, 1342 i 1548, z 2013 r. poz. 154, 879, 983, 1290, 1623, 1646 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 295, 496, 567, 619 i 773.

7. Pomoc finansowa może być wypłacana w gotówce za pokwitowaniem, przekazem pocztowym, przelewem lub w inny sposób, uzgodniony z osobą chronioną.

Art. 8. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, właściwy komendant Policji może zobowiązać operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529) do:

- 1) przekazywania pod adres wskazanej przez siebie komendy Policji przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej;
- 2) doręczania przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej za pośrednictwem osoby przez niego upoważnionej.

2. Właściwy komendant Policji zapewnia niezwłoczne doręczanie przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych osobie chronionej.

3. Wydanie przesyłki pocztowej lub wypłacenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym osobie chronionej jest doręczeniem w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

Art. 9. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, właściwy komendant Policji zapewnia osobie chronionej odbieranie adresowanych do niej przesyłek pocztowych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych przez funkcjonariusza Policji upoważnionego przez osobę chronioną lub właściwego komendanta Policji:

- 1) pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usług pocztowych;
- 2) w placówce pocztowej;
- 3) pod adresem wskazanym operatorowi pocztowemu przez właściwego komendanta Policji.

2. Funkcjonariusz Policji odbierający przesyłkę pocztową lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym okazuje upoważnienie.

3. Przesyłki pocztowe lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych odebrane przez funkcjonariusza Policji przekazuje się osobie chronionej za pokwitowaniem.

4. Przed doręczeniem przesyłki pocztowej osobie chronionej i za jej zgodą funkcjonariusz Policji może dokonać kontroli zawartości przesyłki.

5. Jeżeli osoba chroniona odmawia pokwitowania odbioru przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, funkcjonariusz Policji zamieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru.

6. Jeżeli osoba chroniona odmawia odbioru przesyłki pocztowej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, funkcjonariusz Policji zamieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru i zwraca przesyłkę lub kwotę pieniężną wraz z pokwitowaniem operatorowi pocztowemu.

7. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu nadawanie przesyłek lub przekazów pocztowych przez osobę chronioną następuje, w razie potrzeby, za pośrednictwem upoważnionego funkcjonariusza Policji przez właściwego komendanta Policji lub osobę chronioną.

Art. 10. 1. W przypadku zagrożenia dla zdrowia psychicznego pokrzywdzonego lub osoby najbliższej organ prowadzący czynności operacyjno-rozpoznawcze albo prowadzący postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sąd informuje pokrzywdzonego o możliwości udzielenia pomocy psychologicznej świadczonej przez podmioty, które otrzymały na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, lub inne podmioty świadczące pomoc psychologiczną, wraz ze wskazaniem listy tych podmiotów i sposobu kontaktu.

2. Na wniosek pokrzywdzonego, organ albo sąd wzywa podmiot, który otrzymał dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, do udzielenia pomocy psychologicznej w terminie 14 dni od dnia wezwania.

Art. 11. 1. W komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji powołuje się koordynatorów do spraw ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

2. Do zadań koordynatora należy:

- 1) zapewnienie współdziałania jednostek Policji w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy;
- 2) przekazywanie jednostkom Policji informacji o podmiotach udzielających pomocy psychologicznej;
- 3) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości posiadanych informacji o odmowie świadczenia pomocy psychologicznej przez podmiot, który otrzymał na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

3. Organ prowadzący czynności operacyjno-rozpoznawcze albo prowadzący postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sąd powiadamia koordynatora o:

- 1) ujawnionych zagrożeniach wobec osób, o których mowa w art. 1 ust. 1;
- 2) przypadkach odmowy udzielenia pomocy na wezwanie organu, o którym mowa w art. 10 ust. 2.

Art. 12. 1. Środków ochrony i pomocy udziela właściwy komendant Policji:

- 1) na pisemny wniosek pokrzywdzonego lub świadka, złożony za pośrednictwem organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo prowadzącego postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sądu, który może przedstawić pisemną opinię w przedmiocie wniosku;
- 2) na pisemny wniosek organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo prowadzącego postępowanie sprawdzające lub postępowanie przygotowawcze albo sądu, złożony za zgodą pokrzywdzonego lub świadka.

2. We wniosku o udzielenie środka ochrony i pomocy należy wskazać okoliczności uzasadniające udzielenie środka ochrony lub pomocy każdej osobie, wobec której ma on być stosowany.

3. Zarządzenie w przedmiocie udzielenia środków ochrony i pomocy wydaje właściwy komendant Policji, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od otrzymania wniosku, po przeprowadzeniu oceny okoliczności uzasadniających udzielenie środków ochrony i pomocy, odpowiednio do stopnia zagrożenia dla osób chronionych.

4. O udzieleniu lub odmowie udzielenia środka ochrony i pomocy niezwłocznie powiadamia się osobę chronioną, której dotyczy zarządzenie, oraz sąd albo organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, a w postępowaniu przygotowawczym organ nadzorujący to postępowanie.

5. Osoba, której odmówiono udzielenia środków ochrony i pomocy, może w terminie 7 dni od dnia powiadomienia o odmowie złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

6. Jeżeli nie ujawniły się nowe okoliczności, ponowny wniosek o udzielenie środków ochrony i pomocy nie podlega rozpatrzeniu, o czym zawiadamia się wnioskodawcę.

Art. 13. 1. Przed rozpoczęciem stosowania środków ochrony i pomocy pełnoletnia osoba chroniona składa właściwemu komendantowi Policji pisemne zobowiązanie do:

- 1) przestrzegania zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony i pomocy;

2) wykonywania obowiązków ciążących na niej z mocy ustawy oraz wynikających z prawomocnych orzeczeń i decyzji – w przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu.

2. Właściwy komendant Policji przedstawia osobom chronionym zasady i zalecenia w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy.

Art. 14. 1. Właściwy komendant Policji może zmieniać zastosowane środki ochrony i pomocy, w tym wysokość pomocy finansowej, odpowiednio do okoliczności.

2. Właściwy komendant Policji wyznacza jednostkę Policji właściwą do wykonywania zarządzenia w przedmiocie środków ochrony i pomocy.

Art. 15. 1. Osoba, której udzielono ochrony osobistej lub pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, zobowiązana jest do przekazywania jednostce Policji wykonującej zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy informacji niezbędnych do jego prawidłowej realizacji, w tym informacji dotyczących kontaktów rodzinnych i towarzyskich, stanu majątkowego oraz stanu zdrowia.

2. Przed udzieleniem środka ochrony i pomocy osoba chroniona może być poddana za jej zgodą badaniu psychologicznemu.

Art. 16. 1. Środki ochrony i pomocy stosuje się na czas oznaczony wskazany w zarządzeniu w przedmiocie środków ochrony i pomocy.

2. Jeżeli okoliczności uzasadniające udzielenie środka ochrony i pomocy nie ustały, właściwy komendant Policji, na wniosek osoby chronionej albo na wniosek sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, za zgodą osoby chronionej, może wydać zarządzenie o udzieleniu środków ochrony i pomocy na dalszy czas oznaczony. Przepisy art. 12 ust. 2–6 stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Komendant Policji, który wydał zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy, uchyła te środki, jeżeli:

- 1) ustały przesłanki, które uzasadniały ich udzielenie;
- 2) osoba chroniona bezpodstawnie uchyliła się od złożenia zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środka ochrony i pomocy;
- 3) osoba chroniona, pomimo wezwania, nie złożyła pisemnego zobowiązania, o którym mowa w art. 13;
- 4) osoba chroniona złożyła wniosek o uchylenie.

2. Właściwy komendant Policji może uchylić środki ochrony i pomocy, jeżeli:

- 1) wydano postanowienie o przedstawieniu osobie chronionej zarzutów złożenia fałszywych zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środków ochrony i pomocy;
- 2) osoba chroniona umyślnie wprowadziła w błąd lub zataiła istotne informacje co do okoliczności, w związku z którymi udzielono jej środków ochrony i pomocy;
- 3) osoba chroniona nie przestrzega zasad i zaleceń w zakresie udzielonych środków ochrony i pomocy;
- 4) osoba chroniona korzysta ze środków ochrony i pomocy niezgodnie z ich przeznaczeniem.

3. W przypadku uchylenia środków ochrony i pomocy udzielonych osobie chronionej ustają również środki ochrony i pomocy udzielone osobie najbliższej.

4. W przypadku uchylenia środków ochrony i pomocy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 i 2, osoba chroniona jest zobowiązana do zwrotu równowartości otrzymanej pomocy finansowej. Komendant Policji wydający zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy zarządza zwrot pomocy finansowej, określając kwotę podlegającą zwrotowi, termin zwrotu oraz uprawniony organ.

5. Do zarządzenia w przedmiocie uchylenia środka ochrony i pomocy stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 4 i 5.

Art. 18. 1. Niedopuszczalna jest czynność dowodowa zmierzająca do ujawnienia okoliczności udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy.

2. Informacje dotyczące udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).

Art. 19. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237,

- 1) w art. 2 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności.”;
- 2) art. 52 otrzymuje brzmienie:
„Art. 52. § 1. W przypadku śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały, mogą wykonywać osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu, a w wypadku ich braku lub nieujawnienia – prokurator, działając z urzędu.
§ 2. W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie dysponuje informacjami o osobach najbliższych dla pokrzywdzonego lub osobach pozostających na jego utrzymaniu, poucza o przysługujących uprawnieniach co najmniej jedną z nich.”;
- 3) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:
„Art. 56a. Oskarżycielowi posiłkowemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela posiłkowego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;
- 4) w art. 58 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Śmierć oskarżyciela posiłkowego nie tamuje biegu postępowania; osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu mogą przystąpić do postępowania w charakterze oskarżyciela posiłkowego w każdym stadium postępowania.”;
- 5) po art. 60 dodaje się art. 60a w brzmieniu:
„Art. 60a. Oskarżycielowi prywatnemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela prywatnego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;

poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85, 384 i 694.

- 6) w art. 61 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W razie śmierci oskarżyciela prywatnego postępowanie zawiesza się, a osoby najbliższe lub osoby pozostające na utrzymaniu zmarłego mogą wstąpić w jego prawa.”;
- 7) w art. 148 wprowadza się następujące zmiany:
- a) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
„§ 2a. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy osób biorących udział w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu do wyłącznej wiadomości organu prowadzącego postępowanie.”,
- b) dodaje się § 5 w brzmieniu:
„§ 5. Sąd lub prokurator może ujawnić dane, o których mowa w § 2a, jeżeli mają one znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie.”;
- 8) w art. 191 wprowadza się następujące zmiany:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Przesłuchanie rozpoczyna się od zapytania świadka o imię, nazwisko, wiek, zajęcie, karalność za fałszywe zeznanie lub oskarżenie oraz stosunek do stron.”,
- b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
„§ 1a. Sąd ustala miejsce zamieszkania świadka na podstawie dokumentu tożsamości lub pisemnego oświadczenia świadka.”;
- 9) w art. 253 wprowadza się następujące zmiany:
- a) § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. Sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje, o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania na inny środek zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu śledczego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.”,
- b) dodaje się § 4 w brzmieniu:
„§ 4. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 3, przekazuje się również świadkowi.”;

10) po art. 299 dodaje się art. 299a w brzmieniu:

„Art. 299a. Podczas czynności z udziałem pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym może być obecna osoba przez niego wskazana, jeżeli nie uniemożliwia to przeprowadzenia czynności albo nie utrudnia jej w istotny sposób.”;

11) w art. 300:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się pokrzywdzonego o posiadaniu statusu strony procesowej w postępowaniu przygotowawczym oraz o wynikających z tego uprawnieniach, w szczególności do: składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia i warunkach uczestniczenia w tych czynnościach, określonych w art. 51, art. 52 i art. 315–318, korzystania z pomocy pełnomocnika, w tym do złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w okolicznościach wskazanych w art. 78, do końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 87a, art. 204 i art. 306 oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 138 i art. 139. Pouczenie obejmuje również informację o możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środkach ochrony i pomocy, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych oraz możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie; pokrzywdzony otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.”;

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się świadka o jego uprawnieniach i obowiązkach określonych w art. 177–192a oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy.”;

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory pisemnych pouczeń, o których mowa w § 1–2a, mając na względzie takie poinformowanie o treści obowiązujących przepisów, które umożliwi ich zrozumienie także osobie niekorzystającej z pomocy obrońcy lub pełnomocnika.”;

12) w art. 325e § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Postanowienia o wszczęciu dochodzenia, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, umorzeniu

dochodzenia oraz o jego zawieszeniu wydaje prowadzący postępowanie. Mogą one zostać zamieszczone w protokole, o którym mowa w art. 304a, i nie wymagają uzasadnienia. Na wniosek strony organ prowadzący dochodzenie podaje ustnie najważniejsze powody postanowienia.”;

13) w art. 390 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W wyjątkowych przypadkach, gdy należy się obawiać, że obecność oskarżonego mogłaby oddziaływać krępująco na wyjaśnienia współoskarżonego albo na zeznania świadka lub biegłego, przewodniczący może zarządzić, aby na czas przesłuchania danej osoby oskarżony opuścił salę sądową, lub przeprowadzić przesłuchanie w trybie określonym w art. 177 § 1a. Przepis art. 375 § 2 stosuje się odpowiednio.”;

14) po rozdziale 66i dodaje się rozdziały 66j i 66k w brzmieniu:

„Rozdział 66j

Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony

Art. 611w. § 1. W razie orzeczenia lub wykonywania przez polski sąd lub prokuratora środka zapobiegawczego, środka karnego lub obowiązku związanego z poddaniem sprawcy próbie, polegającego na powstrzymaniu się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub kontaktowania się z określonymi osobami lub zbliżania się do określonych osób, oraz gdy jest to niezbędne dla ochrony praw pokrzywdzonego i na jego wniosek, sąd lub prokurator może wystąpić o wykonanie tego środka lub obowiązku do właściwego sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wykonania nakazu”, w którym pokrzywdzony przebywa lub oświadczy, że zamierza tam przebywać, wydając europejski nakaz ochrony.

§ 2. W razie potrzeby sąd lub prokurator kieruje nakaz do więcej niż jednego państwa wykonania orzeczenia.

§ 3. Nakaz zawiera informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie, dotyczące orzeczenia, osoby pokrzywdzonego, osoby oskarżonego i środka lub obowiązku. Do nakazu dołącza się poświadczony za zgodność z oryginałem odpis orzeczenia, o którym mowa w § 1.

§ 4. Nakaz powinien zostać przetłumaczony na język urzędowy państwa wykonania nakazu albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 5. Przekazanie odpisu nakazu oraz orzeczenia może nastąpić również z wykorzystaniem urzędzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności tych dokumentów. Na żądanie właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania nakazu sąd lub prokurator przekazuje odpis orzeczenia oraz oryginał nakazu.

§ 6. W razie trudności w ustaleniu właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania nakazu sąd lub prokurator może również zwracać się do właściwych jednostek organizacyjnych Europejskiej Sieci Sądowej lub Eurojust.

§ 7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór europejskiego nakazu ochrony, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wykonania nakazu wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji w przedmiocie wykonania nakazu.

Art. 611wa. Wystąpienie o wykonanie europejskiego nakazu ochrony nie wstrzymuje wykonywania środka lub obowiązku, o którym mowa w art. 611w § 1.

Art. 611wb. § 1. W razie zmiany lub uchylenia środka lub obowiązku, o którym mowa w art. 611w § 1, sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wykonania nakazu.

§ 2. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, może być przekazane również przy użyciu urzędzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów.

Art. 611wc. Na postanowienie sądu lub prokuratora w przedmiocie europejskiego nakazu ochrony zażalenie nie przysługuje.

Rozdział 66k

Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony

Art. 611wd. § 1. W razie wystąpienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wydania nakazu”, o wykonanie europejskiego nakazu ochrony, wydanego na podstawie orzeczenia nakładającego na osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, obowiązek polegający na powstrzymaniu się od przebywania w określonych środowiskach lub

miejscach lub powstrzymaniu się od kontaktów z określonymi osobami lub zbliżaniu się do określonych osób, nakaz ten podlega wykonaniu przez prokuratora właściwego miejscowo ze względu na miejsce pobytu osoby podlegającej ochronie.

§ 2. Nakaz powinien zawierać informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie. Do nakazu powinno być dołączone orzeczenie, o którym mowa w § 1, lub jego odpis poświadczony za zgodność z oryginałem. W odniesieniu do zawartych w nakazie danych dotyczących miejsca pobytu i pracy osoby podlegającej ochronie stosuje się odpowiednio art. 148 § 2a i 5 oraz art. 191 § 1 i 1a.

§ 3. Jeżeli prokurator, do którego został skierowany nakaz, nie jest właściwy do nadania mu biegu, przekazuje go właściwemu prokuratorowi i zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu. Wniosek o wydanie nakazu skierowany przez osobę podlegającą ochronie przekazuje się właściwemu sądowi lub innemu organowi państwa wydania nakazu.

§ 4. Jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej, przy wykonywaniu nakazu stosuje się przepisy prawa polskiego.

Art. 611we. § 1. Jeżeli państwo wydania nakazu nie przekazało wszystkich informacji potrzebnych do podjęcia decyzji w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, prokurator wzywa właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu do ich uzupełnienia we wskazanym terminie. W razie niedotrzymania terminu postanowienie w przedmiocie wykonania nakazu wydaje się w oparciu o posiadane informacje.

§ 2. Jeżeli rodzaj albo sposób wykonania obowiązków są nieznane ustawie, prokurator określa obowiązek według prawa polskiego, z uwzględnieniem różnic na korzyść osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne.

Art. 611wf. § 1. Na postanowienie prokuratora w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony przysługuje zażalenie do sądu rejonowego, w okręgu którego wydano to postanowienie. Sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu, w którym ma prawo wziąć udział prokurator, osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, i osoba podlegająca ochronie, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz obrońca i pełnomocnik, jeżeli się na nie stawia. Jeżeli osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada obrońcy, prezes sądu właściwego do rozpoznania zażalenia może jej wyznaczyć obrońcę z urzędu.

§ 2. Do wykonania nakazu prokurator przystępuje niezwłocznie.

Art. 611wg. § 1. Odmawia się wykonania europejskiego nakazu ochrony, jeżeli osoba podlegająca ochronie nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że istnieją podstawy do uznania, że zamierza na nim przebywać.

§ 2. Można odmówić wykonania nakazu, jeżeli:

- 1) czyn, w związku z którym nałożono obowiązek, nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego,
- 2) pomimo wezwania przez prokuratora do uzupełnienia informacji we wskazanym terminie do nakazu nie dołączono orzeczenia, o którym mowa w art. 611wd § 1, albo jest on niekompletny lub w sposób oczywisty niezgodny z treścią orzeczenia,
- 3) orzeczenie dotyczy tego samego czynu tej samej osoby, co do której postępowanie karne zostało prawomocnie zakończone w państwie członkowskim Unii Europejskiej, a osoba ta odbywa karę lub ją odbyła albo kara nie może być wykonana według prawa państwa, w którym zapadł wyrok skazujący,
- 4) według prawa polskiego nastąpiło przedawnienie wykonania kary, a przestępstwo, którego to dotyczy, podlegało jurysdykcji sądów polskich,
- 5) orzeczenie dotyczy przestępstwa, które według prawa polskiego zostało popełnione w całości albo w części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym,
- 6) osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, z powodu wieku nie ponosi według prawa polskiego odpowiedzialności karnej za czyn będący podstawą wydania orzeczenia,
- 7) osoba, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, korzysta z immunitetu, zgodnie z którym niemożliwy jest nadzór nad przestrzeganiem nałożonych obowiązków,
- 8) orzeczenie dotyczy wyłącznie obowiązków innych niż określone w art. 611wd § 1,
- 9) przestępstwo, którego dotyczy orzeczenie, w wypadku jurysdykcji polskich sądów karnych podlegałoby darowaniu na mocy amnestii.

Art. 611wh. § 1. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu informacji o tym, iż europejski nakaz ochrony nie podlega dalszemu wykonaniu, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu jego wykonywania.

§ 2. Jeżeli dalsze wykonywanie nakazu nie jest możliwe z przyczyn faktycznych lub prawnych, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu jego wykonywania i zawiadamia właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu, osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, oraz osobę podlegającą ochronie, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu informacji o zmianie obowiązku nałożonego na osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, prokurator rozpoznaje sprawę wykonania zmienionego nakazu na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Przepisu art. 611wg nie stosuje się, z wyjątkiem § 1 i § 2 pkt 2 i 8.

Art. 611wi. § 1. O treści postanowienia w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, o wniesieniu środka odwoławczego od tego postanowienia, o istotnych orzeczeniach zapadłych w trakcie postępowania, jak również w razie zmiany miejsca pobytu przez osobę, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, albo przez osobę podlegającą ochronie, zawiadamia się niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu.

§ 2. Prokurator zawiadamia niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania nakazu o wszelkich okolicznościach mających wpływ na jego wykonanie, w szczególności o naruszeniu nałożonego obowiązku. Zawiadomienie o naruszeniu obowiązku następuje w formie zaświadczenia zawierającego informacje dotyczące osoby, przeciwko której jest lub było prowadzone postępowanie karne, oraz naruszonego obowiązku.

§ 3. W razie uzyskania informacji o naruszeniu nałożonego obowiązku prokurator może przedsięwziąć osobiście lub zlecić Policji sprawdzenie faktów w tym zakresie. Za zgodą osoby podlegającej ochronie prokurator może również wystąpić do właściwego komendanta Policji z wnioskiem o zastosowanie środków ochrony i pomocy przewidzianych w ustawie z dnia ... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. poz. ...).

§ 4. W razie ustania przyczyn nałożenia obowiązku lub powstania przyczyn uzasadniających jego uchylenie lub zmianę prokurator może wystąpić do właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu o uchylenie lub zmianę nakazu.

§ 5. Zawiadomienia, o których mowa w § 1 i 2, oraz wystąpienie, o którym mowa w § 4, mogą być przekazane również przy użyciu urzędzeń służących do

automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 2, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wydania orzeczenia wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji.

Art. 611wj. Koszty związane z wykonaniem nakazu ponosi Skarb Państwa.”;

15) w art. 613 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Z wyjątkiem wypadków określonych w art. 592a–592f i w art. 595 oraz w rozdziałach 62a, 62b, 65a–65d, 66a–66d i 66f–66k z mającymi siedzibę za granicą organami obcego państwa oraz z osobami wymienionymi w art. 578 oraz w art. 579 sądy i prokuratorzy każdorazowo porozumiewają się, w tym przy doręczaniu pism procesowych, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, a ten w razie potrzeby za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.⁸⁾) w art. 20 w ust. 2a w pkt 5 przecinek zastępuje się kropką i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) osobach, wobec których zastosowano środki ochrony i pomocy, przewidziane w ustawie z dnia.... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 21. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 627, 664, 908, 951 i 1529, z 2013 r. poz. 628, 675, 1351, 1635 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 24, 486 i 502. Tekst jednolity nie uwzględnia zmian ogłoszonych w Dz. U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 i Nr 230, poz. 1371.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 39, poz. 201 i 202, Nr 112, poz. 654, Nr 129, poz. 734, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 628 i 1247.

1) w art. 43 po § 11 dodaje się § 11a w brzmieniu:

„§ 11a. Podmiot, który otrzymał dotację w celu świadczenia pomocy psychologicznej osobom pokrzywdzonym przestępstwem, jest zobowiązany udzielić pomocy psychologicznej na wezwanie organu prowadzącego czynności operacyjno-rozpoznawcze albo sprawdzające lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze albo sądu w terminie 14 dni od wezwania, chyba że określone w umowie środki przeznaczone na pomoc psychologiczną zostały wykorzystane lub pokrzywdzony nie kwalifikuje się do udzielenia takiej pomocy.”;

2) w art. 168a dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 1, przekazuje się również świadkowi.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228) w art. 5 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zagrozi lub może zagrozić życiu lub zdrowiu świadków koronnych lub osób najbliższych, osób, którym udzielono środków ochrony i pomocy przewidzianych w ustawie z dnia ... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. poz. ...), albo świadków, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, lub osób dla nich najbliższych.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1247) w art. 1 w pkt 115:

1) w art. 349 w § 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepisy art. 350 § 2–4 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 350 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. O terminie i miejscu rozprawy głównej zawiadamia się pokrzywdzonego.”.

Art. 24. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 300 § 3 ustawy zmienianej w art. 19 niniejszej ustawy zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 300 § 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43 § 19 ustawy zmienianej w art. 21 niniejszej ustawy zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43 § 19, nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 25. 1. W latach 2015–2024 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 434 223 132 zł, z tym że w:

- 1) 2015 r. – 27 232 632 zł;
- 2) 2016 r. – 30 007 488 zł;
- 3) 2017 r. – 32 907 840 zł;
- 4) 2018 r. – 36 310 176 zł;
- 5) 2019 r. – 39 844 980 zł;
- 6) 2020 r. – 43 874 796 zł;
- 7) 2021 r. – 48 288 072 zł;
- 8) 2022 r. – 53 077 836 zł;
- 9) 2023 r. – 58 376 556 zł;
- 10) 2024 r. – 64 302 756 zł.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy, obejmujących łącznie limit wydatków będący skutkiem finansowym ustawy, o którym mowa w ust. 1.

3. W ramach procesu monitorowania, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje, co najmniej cztery razy w roku, według stanu na koniec każdego kwartału, analizy stopnia wykorzystania zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy.

4. W przypadku zagrożenia przyjętej na dany rok budżetowy łącznej wielkości planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, w szczególności w sytuacji, gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału została przekroczona:

- 1) po pierwszym kwartale – co najmniej o 15%,
- 2) po dwóch kwartałach – co najmniej o 10%,
- 3) po trzech kwartałach – co najmniej o 5%

– minister właściwy do spraw wewnętrznych wdraża mechanizmy korygujące zmierzające w szczególności do zmniejszenia wydatków na środki ochrony i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 19 w zakresie pkt 14 i 15, które wchodzi w życie z dniem 11 stycznia 2015 r., oraz art. 23, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

UZASADNIENIE

1. Cel ustawy

W Polsce brak obecnie kompleksowego aktu prawnego mającego na celu ochronę świadka i pokrzywdzonego, wobec których zachodzi zagrożenie życia lub zdrowia wynikające ze złożenia zeznań lub wyjaśnień obciążających sprawcę przestępstwa lub też z samego faktu uczestnictwa w postępowaniu karym. Nie istnieje również jednolity akt normatywny określający środki i sposoby pomocy, która może być udzielona takim osobom przez państwo. Funkcjonujący obecnie system wsparcia i ochrony odnosi się przede wszystkim do świadka koronnego, a więc skruszonego przestępcy (ustawa z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym – Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232, z późn. zm.). Przewidziane przez ten system środki są jednak niedostępne dla uczciwego obywatela. Tymczasem Kodeks postępowania karnego w art. 2 § 1 pkt 3 uznaje uwzględnienie prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego za jeden z celów postępowania. To założenie nie zostało jednak, jak dotąd, w pełni zrealizowane, mimo że ostatnie zmiany tego kodeksu przyczyniają się do zrównania praw pokrzywdzonego i podejrzanego w postępowaniu przygotowawczym.

Generalnym celem projektowanej ustawy jest stworzenie kompleksowej regulacji poświęconej ochronie pokrzywdzonych i świadków, których zdrowie i życie są zagrożone, w celu uchronienia ich przed zastraszeniem i odwetem, zapewnienia im prawidłowego uczestnictwa w postępowaniu oraz uniknięcia wtórnej wiktymizacji pokrzywdzonych. Projekt stanowi również formę realizacji ogólnego celu postępowania karnego, wyrażonego w art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k., zgodnie z którym w postępowaniu karnym uwzględnia się prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Obejmuje on także implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW, a także dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony. Ponadto projekt stanowi realizację Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2013–2016 (cel główny 1, cel szczegółowy 1.1 – implementacja dyrektywy 2012/29/UE), jak również Krajowego Programu na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 (obszar 2: ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie).

Osiągnięcie celu, o którym mowa powyżej, jest szczególnie istotne z uwagi na dominującą rolę, jaką świadkowie pełnią w zdobywaniu materiału dowodowego przez organy prowadzące postępowanie karne. Mimo postępu w wielu dziedzinach nauk oraz osiągnięć kryminalistyki, w postępowaniu tym nadal znaczącą rolę odgrywają zeznania świadków i pokrzywdzonych. Osobowe źródła dowodowe zapewniają blisko 90% informacji stanowiących podstawę wydawanych decyzji procesowych. Dowody osobowe są łatwiejsze do pozyskania, zwłaszcza w przypadku poważnej przestępczości zorganizowanej, popełnianej przez profesjonalnych sprawców. Ponadto pozwalają one zazwyczaj na pełną rekonstrukcję wydarzeń w przeciwieństwie do ekspertyz, wyników badań medycznych i kryminalistycznych, które jedynie potwierdzają lub wykluczają pewne fakty. Między innymi z tego względu świadkowie są poddawani działaniom ze strony sprawców, których celem jest wyeliminowanie potencjalnie obciążających dowodów, zaś obowiązujące metody ochrony świadków i pokrzywdzonych nie spełniają w wystarczającym stopniu swej funkcji.

W praktyce procesowej pokrzywdzony najczęściej uzyskuje również status procesowy świadka. Wyjątek od reguły stanowi jednak sytuacja, kiedy pokrzywdzony nie posiada żadnej wiedzy na temat popełnionego przestępstwa, a zatem jego przesłuchanie w charakterze świadka jest bezprzedmiotowe. Niezależnie jednak od posiadanego statusu, pokrzywdzony może znaleźć się w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, pochodzącego od osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa. Co więcej, sam fakt naruszenia chronionych prawnie dóbr pokrzywdzonego zawsze łączy się z pewną dolegliwością i dyskomfortem, niesprzyjającym prawidłowemu wypełnianiu obowiązków wynikających z uczestnictwa w postępowaniu karnym. Ustawa umożliwi ochronę takich osób w wypadku zagrożenia ich życia lub zdrowia oraz udzielenie im pomocy w celu zniwelowania dolegliwości, o których mowa.

Potrzeba stosowania środków ochrony i pomocy niekoniecznie łączy się ze statusem danej osoby w postępowaniu karnym. Z tego względu regulacja ustawowa zostanie rozciągnięta także na osoby najbliższe dla pokrzywdzonych i świadków, w rozumieniu Kodeksu karnego. To ostatnie rozwiązanie jest niezbędne z uwagi na konieczność zapewnienia całościowej i skutecznej ochrony osób uczestniczących w postępowaniu karnym. Możliwe zagrożenie dla osób najbliższych w oczywisty sposób wpływa np. na świadka i jego wolę rzetelnej współpracy z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

2. Obowiązujące rozwiązania z zakresu ochrony świadków i pokrzywdzonych

W obecnym stanie prawnym poszczególne formy ochrony przewidziane są w wielu aktach prawnych, posiadających różną rangę – od aktów ustawowych po zarządzenia Komendanta Głównego Policji. Najczęściej mają one charakter regulacji cząstkowych, normujących tylko pewne zagadnienia związane z zagrożeniem życia i zdrowia. Część z nich znajduje się w Kodeksie postępowania karnego. Niektóre szczegółowe regulacje są objęte aktami wydanymi przez Komendanta Głównego Policji: zarządzeniem z dnia 15 lipca 2005 r. w sprawie metod i form ochrony udzielanej przez Policję osobom zagrożonym, wytycznymi z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów, a także wytycznymi z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie standardów technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji.

Należy podkreślić, że ustawa nie wyeliminuje powyższych systemów ochrony, zwłaszcza osobistej, udzielanej na podstawie wewnętrznych przepisów policyjnych m.in. sędziom i prokuratorom, jak również samym podejrzanym i oskarżonym. Jest to uzasadnione specyficznymi wymogami tego rodzaju ochrony, odmiennymi od potrzeb pokrzywdzonych i świadków uczestniczących w postępowaniu karnym. Z uwagi zaś na szczególne rozwiązania przewidziane w Kodeksie karnym wykonawczym, ustawa nie będzie miała zastosowania wobec osób pozbawionych wolności.

Dodać należy, że ważnym narzędziem służącym m.in. pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin jest Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej utworzony na mocy art. 43 Kodeksu karnego wykonawczego.

2.1. Rozwiązania w Kodeksie postępowania karnego dotyczące świadków

W Kodeksie postępowania karnego pozycję procesową świadka wyznacza przede wszystkim katalog jego obowiązków i zespół uprawnień, którymi dysponuje. Po stronie uprawnień wskazać należy na: prawo do odmowy zeznań przysługujące osobom najbliższym w stosunku do oskarżonego i świadkom oskarżonym w innej sprawie o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem (art. 182 k.p.k.); prawo do uchylenia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić świadka lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe (art. 183 § 1 k.p.k.); prawo do żądania, aby przesłuchano go na rozprawie z wyłączeniem jawności, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę jego

lub osobę dla niego najbliższą (art. 183 § 2 k.p.k.); prawo do złożenia przez osobę pozostającą z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym wniosku o zwolnienie z obowiązku zeznawania lub udzielania odpowiedzi na pytania (art. 185 k.p.k.); prawo do zastrzeżenia do wyłącznej wiadomości sądu lub prokuratora danych dotyczących miejsca zamieszkania świadka (art. 191 § 3 k.p.k.); prawo do ustanowienia pełnomocnika (art. 87 § 2 k.p.k.); prawo do zwrotu poniesionych kosztów (art. 618 § 1 pkt 7 k.p.k.).

Z kolei zasadnicze obowiązki świadka obejmują: obowiązek stawienia się na wezwanie organu procesowego i złożenia zeznań (art. 177 § 1 k.p.k.), obowiązek złożenia przyrzeczenia (art. 187 § 2 k.p.k.), obowiązek mówienia prawdy i niezatajania prawdy (art. 188 k.p.k.), obowiązek poddania się oględzinom i badaniom (art. 192 k.p.k.). Niewykonanie ciężących na świadku obowiązków obwarowane jest przy tym sankcjami wymuszającymi w postaci kar porządkowych (art. 285 i n. k.p.k.).

Niezależnie od praw i obowiązków, Kodeks postępowania karnego wprowadza wiele regulacji zobowiązujących lub uprawniających organy procesowe do wydawania decyzji kształtujących pozycję procesową świadka. Dotyczy to chociażby zastosowania szczególnego trybu przesłuchania (np. w przypadku świadków wskazanych w art. 185a i 185b k.p.k. czy też dokonania tej czynności na odległość – art. 177 § 1a k.p.k., lub przez sędziego wyznaczonego bądź sąd wezwany – art. 396 k.p.k.); utajnienia okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka (art. 184 k.p.k.); wymogu zapewnienia warunków swobody wypowiedzi (art. 171 k.p.k.); obowiązku stosownego pouczenia (art. 190 § 1 k.p.k., art. 191 § 2 k.p.k.) czy też wyłączenia jawności na czas przesłuchania pewnych kategorii świadków (art. 181 k.p.k., art. 360 § 3 k.p.k.).

Z punktu widzenia charakteru i celu proponowanych w niniejszym projekcie rozwiązań, szczególnej uwagi wymagają następujące regulacje:

- a) przesłuchanie z wykorzystaniem urządzeń technicznych pozwalających na przeprowadzenie tej czynności na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, tj. z wykorzystaniem wideokonferencji (art. 177 § 1a k.p.k.)

Przesłuchanie w tym trybie pozwala na przeprowadzenie czynności przesłuchania bez bezpośredniego kontaktu świadka z oskarżonym. Obecnie zastosowanie tej metody przesłuchania jest jednak ograniczone do sytuacji, kiedy świadek znajduje

się w miejscu odległym od miejsca przesłuchania. Nie jest zatem możliwe zastosowanie takiego trybu do przypadków, kiedy bezpośrednia obecność oskarżonego mogłaby wpływać krępująco na zeznania świadka. Wskazać jednak należy, że od dnia 26 stycznia 2014 r. możliwe jest wykorzystanie tego trybu przesłuchań do małoletnich świadków, którzy ukończyli 15 lat, w sytuacji potencjalnego negatywnego wpływu bezpośredniej obecności oskarżonego na ich stan psychiczny lub treść ich zeznań (art. 185b § 2 k.p.k.).

- b) przesłuchanie pod nieobecność oskarżonego, jeśli jego obecność mogłaby oddziaływać krępująco na zeznania świadka (art. 390 § 2 k.p.k.)

Sąd w wyjątkowych sytuacjach, na czas przesłuchania świadka, może zarządzić opuszczenie sali sądowej przez oskarżonego, gdy jego obecność mogłaby negatywnie wpływać na treść zeznań świadka. Po powrocie na salę rozpraw oskarżony zapoznawany jest z treścią zeznań i ma możliwość ustosunkowania się do nich (art. 390 § 2 w zw. z art. 375 § 3 k.p.k.). Instytucja ta nie znajduje jednak częstego zastosowania. Sąd Najwyższy zwracał uwagę na konieczność ograniczonego korzystania z tego rozwiązania, wskazując, że stanowi ono ingerencję w prawo oskarżonego do udziału w całym postępowaniu dowodowym, a tym samym prawo do obrony.

- c) szczególny tryb przesłuchania świadków niektórych przestępstw, zwłaszcza przestępstw seksualnych i przestępstw dokonanych z użyciem przemocy (art. 147, art. 185a–185d k.p.k.)

Małoletniego świadka poniżej 15. roku życia można przesłuchiwać zasadniczo tylko raz w całym postępowaniu na posiedzeniu z udziałem psychologa, bez udziału oskarżonego. Zeznania takiego świadka mogą być utrwalane za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk. Po ich utrwaleniu stanowią załącznik do protokołu (art. 147 k.p.k.). W dniu 27 stycznia 2014 r. weszły w życie zmiany w Kodeksie postępowania karnego w zakresie przepisów dotyczących przesłuchiwanie małoletnich pokrzywdzonych oraz świadków przestępstw, a także przesłuchiwanie dorosłych pokrzywdzonych przestępstwami seksualnymi (art. 185a–185d k.p.k.). Przepisy te rozszerzają zarówno pod względem przedmiotowym (dodatkowe kategorie przestępstw), jak i podmiotowym (dzieci i pokrzywdzeni do 18. roku życia oraz niektórzy dorośli) konieczność korzystania z tego trybu. Ustawa wprowadzająca wyznacza dla prezesów sądów terminy do wprowadzenia

koniecznych zmian w zakresie przygotowania sposobu przesłuchania (obowiązkowe nagrywanie audio/video), jak i dostosowania pomieszczeń do określonych warunków.

- d) zastrzeżenie danych dotyczących miejsca zamieszkania świadka do wyłącznej wiadomości prokuratora lub sądu, jeśli zachodzi uzasadniona obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec niego lub osoby dla niego najbliższej (art. 191 § 3 k.p.k.)

Zastrzeżenie tych danych możliwe jest już na etapie przyjmowania zawiadomienia o przestępstwie (art. 304 § 1 zd. 2 k.p.k.). Skuteczność tego środka jest jednak ograniczona. Na podstawie ogólnych przepisów świadek zobowiązany jest zasadniczo do składania zeznań na sali rozpraw w obecności oskarżonego, podając wcześniej m.in. swoje imię, nazwisko, wykonywany zawód (art. 191 § 1 k.p.k., art. 374 k.p.k.).

- e) zachowanie w tajemnicy okoliczności ułatwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, o ile nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie

Sąd bądź prokurator wydaje postanowienie o zachowaniu w tajemnicy tych okoliczności, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa zagrożenia życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej (art. 184 k.p.k.). Instytucja świadka *incognito* znajduje zastosowanie w przypadkach, gdy podejrzany (oskarżony) nie wie, kto składa obciążające go zeznania. Tego rodzaju sytuacja występuje jednak stosunkowo rzadko, bowiem w większości wypadków podejrzany zna osoby wzywane przez organy ścigania, w celu złożenia przez nie zeznań. Na ograniczone stosowanie tej instytucji miało również orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które z ostrożnością podchodzą do stosowania tej instytucji jako ograniczającej realizację zasad rzetelnego procesu. Na przeszkodzie szerszemu zastosowaniu tej instytucji stoi również kształt zasady bezpośredniości w polskim prawie, który nie dopuszcza możliwości zastąpienia dowodu z zeznań świadka dowodem z zeznań funkcjonariusza, który wcześniej świadka przesłuchiwał.

Wspomnieć również należy o możliwości korzystania przez świadków ze szczególnych środków ochrony i wsparcia na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym. W procesie karnym pozycja tej kategorii świadków jest zasadniczo

odmienna w porównaniu do „zwykłych” świadków. Odmienność wynika z faktu, że mamy w tym przypadku do czynienia ze sprawcami przestępstwa, którzy współpracują z organami ścigania w celu wyjaśnienia okoliczności czynu i pociągnięcia do odpowiedzialności karnej współsprawców. Instytucja świadka koronnego początkowo wzbudzała wiele kontrowersji, jednakże wraz z potwierdzeniem swej skuteczności w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej wątpliwości zostały zminimalizowane. Obecnie trudno byłoby znaleźć uzasadnienie nie tylko dla ewentualnego zaniechania stosowania specjalnych środków przewidzianych w ustawie o świadku koronnym (obowiązywanie ustawy przewidziano pierwotnie na okres 3 lat), ale przede wszystkim dla odmiennego traktowania świadków będących sprawcami przestępstw od „zwykłych” świadków, w szczególności mając na uwadze ogromną rolę, jaką odgrywają oni w postępowaniu karnym.

2.2. Rozwiązania w Kodeksie postępowania karnego dotyczące pokrzywdzonych

Z uwagi na fakt, że pokrzywdzony może występować w procesie w charakterze świadka, katalog obowiązków i uprawnień świadków, a także opisanych wyżej działań podejmowanych wobec nich przez organy procesowe zachowuje swoją aktualność również w odniesieniu do pokrzywdzonych, którzy posiadają taki status.

Kodeks postępowania karnego zawiera ponadto dodatkowe regulacje dotyczące pokrzywdzonych. Są one nie tylko konsekwencją kodeksowego ujęcia dyrektywy uwzględniania w postępowaniu prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego, ale również szczególnej pozycji, jaką zajmuje on w toku postępowania. Będący stroną postępowania przygotowawczego pokrzywdzony korzysta z uprawnień polegających m.in. na możliwości zgłaszania wniosków dowodowych i udziału we wnioskowanej czynności (art. 315, art. 316 § 3 k.p.k.), uczestniczenia w innych czynnościach (art. 316 § 1, art. 317 k.p.k.), przeglądania akt postępowania (art. 156 k.p.k.), zaskarżania decyzji procesowych, np. o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego (art. 306 § 1 i 1a k.p.k.), dotyczących dowodów rzeczowych (art. 323 § 2 k.p.k.). W toku postępowania sądowego pokrzywdzony może również występować w charakterze strony jako oskarżyciel posiłkowy, oskarżyciel prywatny czy powód cywilny. Pokrzywdzonemu w toku tego postępowania przysługują także uprawnienia m.in. do sprzeciwu wobec wydania wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy (art. 387 § 2 k.p.k.), udziału w rozprawie (art. 384 § 2 k.p.k.), wniosku o sporządzenie uzasadnienia do wyroku warunkowo

umarzającego postępowanie wydane na posiedzeniu (art. 422 § 1 k.p.k.), złożenia środka odwoławczego od wyroku (art. 425 § 1 k.p.k.).

Niezależnie od powyższego, Kodeks postępowania karnego wprowadza również rozwiązania zobowiązujące lub uprawniające organy do wydawania decyzji mających pośrednio wpływ na bezpieczeństwo pokrzywdzonych i dotyczących stosowania środków zapobiegawczych. Należą do nich zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym i nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego z pokrzywdzonym (art. 275 i art. 275a k.p.k.). Celem tych środków jest jednak zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania, nie są one zatem wprost nakierowane na ochronę pokrzywdzonego.

W art. 253 § 3 k.p.k. przewiduje się ponadto obowiązek informowania pokrzywdzonego o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania. Przepis nie przewiduje jednakże informowania o innych zdarzeniach niż decyzja organu, mających wpływ na wykonywanie tymczasowego aresztowania i bezpieczeństwo pokrzywdzonego, jak np. ucieczka oskarżonego z aresztu śledczego. Ponadto przekazanie tego typu informacji nie pociąga za sobą udzielenia ochrony pokrzywdzonemu.

3. Proponowane zmiany

Ustawa składa się z trzech części. Pierwsza z nich obejmuje rozwiązania autonomiczne, a zatem przewidziane wprost w projektowanej ustawie i niełączące się ze zmianą innych przepisów. Mają one na celu zapewnienie ochrony i pomocy dla świadków oraz pokrzywdzonych biorących udział w postępowaniu karnym. Inspirację dla tych rozwiązań stanowi w pewnym stopniu ustawa o świadku koronnym. Projektowane przepisy nie stanowią mechanicznego powielenia wszystkich środków znanych ustawie o świadku koronnym, co byłoby niecelowe z uwagi na odmienne potrzeby takiego świadka w porównaniu z pozostałymi uczestnikami procesu karnego. Ponadto niektóre ze środków przewidzianych w ustawie o świadku koronnym okazały się niezwykle skomplikowane, przez co nieefektywne (zmiana tożsamości), niektóre zaś nigdy nie były zastosowane (zmiana wyglądu). Te doświadczenia pozwoliły trafniej dobrać katalog środków w projektowanej ustawie. Możliwość stosowania projektowanych mechanizmów wiąże się (w zakresie dotyczącym ochrony pokrzywdzonych) z wdrożeniem art. 18 dyrektywy 2012/29/UE, który wymaga zapewnienia środków służących „ochronie ofiar i członków ich rodzin przed wtórną

i ponowną wiktyimizacją, zastraszaniem oraz odwetem – w tym także środków przeciwko ryzyku szkód, emocjonalnych lub psychologicznych”.

Druga grupa przepisów zawiera zmiany w Kodeksie postępowania karnego, mające na celu podwyższenie standardów procesowych w zakresie ochrony świadków i pokrzywdzonych. Większość tych zmian stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 57). W niektórych aspektach projektowane uregulowania przewidują jednakże wyższy niż minimalny standard ochrony (zob. pkt 4 i 5).

Trzecia grupa przepisów stanowi implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, str. 2), której celem jest podniesienie standardów ochrony pokrzywdzonego w postępowaniu karnym w sytuacjach transgranicznych.

4. Rozwiązania autonomiczne mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia

Zdecydowano o usytuowaniu tej grupy przepisów w ustawie odrębnej od kodyfikacji karnych. Rozwiązanie takie jest stosowane w systemie prawa polskiego, czego przykładem jest ustawa z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym, regulująca analogiczną problematykę. Wprowadzane przepisy nie mają bowiem charakteru ustrojowego z punktu widzenia zasad i systematyki procedury karnej, ale raczej towarzyszą postępowaniu w sferze nieregulowanej normami kodeksowymi. Ponadto środki ochrony i pomocy stosować można także przed wszczęciem i po zakończeniu postępowania karnego, a jedynie w związku z nim, co rozluźnia ich relację z bytem tego postępowania.

Projektowane mechanizmy będą mogły być stosowane także w związku z postępowaniem karnym skarbowym. Z uwagi na specyfikę tego postępowania będą one miały zastosowanie wyłącznie wobec świadków i osób najbliższych.

4.1. Środki ochrony i pomocy

Ustawa wprowadza następujące środki ochrony i pomocy:

- a) ochrona na czas czynności procesowej,
- b) ochrona osobista,

- c) pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu i – ewentualnie – związana z nią pomoc finansowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, potrzeb mieszkaniowych lub uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Przesłanki stosowania środków ochrony i pomocy podlegają gradacji w zależności od ich charakteru, poczynając od ochrony na czas czynności procesowej, poprzez ochronę osobistą, przy przyjęciu pomocy w zmianie miejsca pobytu jako środka o charakterze najdalej idącym.

Warunkiem stosowania ochrony na czas czynności procesowej jest zagrożenie życia lub zdrowia osoby, której wniosek dotyczy. Może ona być zastosowana w każdej sprawie, niezależnie od jej wagi. Ten środek ochrony polega na asyście funkcjonariuszy Policji w trakcie czynności procesowej lub w drodze do miejsca jej przeprowadzenia albo w drodze powrotnej. Szczegółowy rodzaj i metoda ochrony byłyby dostosowywane do potrzeb danej sprawy. Wskazać należy, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ochrona ta może mieć także zastosowanie w toku czynności prowadzonych w trybie art. 307 k.p.k.

Pozostałe instrumenty bezpośredniej ochrony i wsparcia zostały zaprojektowane jako narzędzia wyjątkowe w tym znaczeniu, że ich uruchomienie będzie uwarunkowane stwierdzeniem wysokiego stopnia zagrożenia życia lub zdrowia pokrzywdzonego, świadka lub innej osoby uprawnionej oraz pewnymi dodatkowymi kryteriami. Rozróżnienie między zagrożeniem niekwalifikowanym a zagrożeniem wysokiego stopnia życia lub zdrowia pokrzywdzonego i świadka będzie dokonywane na podstawie przesłanek przewidzianych w projektowanym art. 2. Wiążą się one z okolicznościami przedmiotowymi (rodzaj, sposób, okoliczności popełnienia czynu), jak i podmiotowymi po stronie sprawcy (motywacja) oraz pokrzywdzonego lub świadka (właściwości i warunki osobiste – co nawiązuje do szczególnych potrzeb ofiar, o których mowa w art. 22 dyrektywy 2012/29/UE) oraz wreszcie relacji pomiędzy nimi.

Ponadto oba te środki mają być – co do zasady – dostępne w sprawach poważnych, powodujących realne zagrożenie dla świadka lub pokrzywdzonego. Za takie uznać należy sprawy, w których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego zgodnie z art. 25 k.p.k. W myśl § 1 i 2 tego przepisu, do właściwości sądu okręgowego należą sprawy o zbrodnie, o najpoważniejsze występki, w tym popełnione w ramach przestępczości zorganizowanej, ale również sprawy szczególnej wagi lub zawilości, co pozwala na indywidualizację stosowania środków ochrony i pomocy. Jeżeli chodzi o sprawy nienależące do właściwości sądu okręgowego jako

sądu pierwszej instancji, zastosowanie środków ochrony możliwe ma być wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, co zapewni projektowanym przepisom niezbędną elastyczność stosowania, np. jeśli jest ono uzasadnione agresywną postawą oskarżonego i stwarzanym przez niego zagrożeniem (np. groźba – art. 190 k.k., znęcanie się – art. 207 k.k., stalking – art. 190a k.k.).

Przesłankami stosowania ochrony osobistej są wysoki stopień zagrożenia życia lub zdrowia pokrzywdzonego lub świadka i konieczność długotrwałej ochrony.

Ochrona osobista, w zależności od stopnia niebezpieczeństwa, polega na stałej lub czasowej obecności policjantów w pobliżu osoby chronionej, czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa, jak również na wskazywaniu osobie chronionej bezpiecznego miejsca przebywania oraz czasu i sposobu przemieszczenia się, a także na określaniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami. Wskazany środek ochrony, realizowany zwłaszcza w drodze stałej obecności policjantów w pobliżu osoby chronionej, jest jednym z najbardziej skutecznych środków zapewnienia bezpieczeństwa osoby chronionej. Szeroki katalog środków ochrony osobistej umożliwi precyzyjne dostosowanie metod ochrony do potrzeb danej sprawy.

Najdalej idącym środkiem jest pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu. Przesłanką jego stosowania jest, podobnie jak w przypadku ochrony osobistej, wysoki stopień zagrożenia życia lub zdrowia oraz konieczność długotrwałej ochrony. Ponadto środek ten został zaprojektowany jako subsydiarny, co oznacza konieczność ustalenia, że inne środki ochrony i pomocy mogą być niewystarczające. Jest to uzasadnione zarówno logistycznymi komplikacjami i kosztochłonnością, jak i niedogodnością dla osoby chronionej i jej rodziny. Pozwala on na podjęcie czynności organizacyjnych umożliwiających osobie chronionej pobyt w miejscu innym niż dotychczasowe, w tym na udostępnienie tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego podstawowe potrzeby życiowe, pomoc w wynajęciu mieszkania, przeprowadzce lub zagospodarowaniu oraz pomoc w załatwieniu ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.

Uzupełnieniem tego środka może być comiesięczna pomoc finansowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, potrzeb mieszkaniowych lub na pokrycie kosztów uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, kiedy

na skutek realizacji obowiązku zeznawania zagrożenie życia lub zdrowia świadka jest tak duże, że nie może on podjąć pracy zawodowej.

Comiesięczna pomoc na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych dla osoby pełnoletniej nie może przekraczać 3500 zł. Pomoc dla osoby małoletniej nie może przekraczać 2000 zł miesięcznie. W projekcie sformułowano również wytyczne w tym zakresie, określając kwotę pomocy finansowej bierze się pod uwagę zakres i charakter przyznawanych środków oraz poprzednie wynagrodzenie osoby chronionej.

Pomoc na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych może być przyznana – zgodnie z wyżej wymienionymi przesłankami – na pokrycie całości lub części wydatków łączących się z odpłatnym udostępnieniem tymczasowego lokalu mieszkalnego lub wynajęciem mieszkania.

Pomoc finansowa na pokrycie kosztów świadczeń opieki zdrowotnej (w kwocie odpowiadającej ubezpieczeniu dobrowolnemu) przysługiwać będzie osobom, które nie są uprawnione do skorzystania ze świadczeń finansowanych ze środków publicznych.

Projekt przewiduje ponadto, że właściwy komendant Policji może wskazywać lekarzy i placówki medyczne, od których osoba chroniona może uzyskać świadczenia opieki zdrowotnej. Wskazanie osób i podmiotów wykonujących działalność leczniczą ma na celu zachowanie wymogów związanych z efektywnym wykonywaniem ochrony. Wskazanie nie jest obowiązkowe dla osoby chronionej, ale niezastosowanie się do niego może być potraktowane jako nieprzestrzeganie zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony i pomocy, co stanowi fakultatywną przesłankę uchylenia środka, przewidzianą w art. 17 ust. 2 pkt 3 projektowanej ustawy.

Uzupełnieniem pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu jest również pomoc w zakresie doręczania osobie chronionej przesyłek pocztowych, co zostało uregulowane w projektowanych art. 8 i art. 9.

Ustawa wprowadza dwa mechanizmy towarzyszące systemowi środków ochrony i pomocy, które stanowią jego funkcjonalne wsparcie. Pierwszy z nich polega na powołaniu instytucji koordynatorów do spraw zapewnienia bezpieczeństwa osób występujących w procesie karnym. Koordynatorzy mają funkcjonować przy komendach wojewódzkich Policji. Do ich podstawowych zadań należy ma zapewnienie współdziałania jednostek Policji w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy, w tym gromadzenie informacji o ewentualnych zagrożeniach. Ponadto koordynatorzy mają podejmować działania ułatwiające dostępność pomocy psychologicznej dla

pokrzywdzonych. W tym celu przekazywać mają jednostkom Policji informację o podmiotach udzielających pomocy oraz zbierać informację o odmowie świadczenia pomocy psychologicznej przez podmiot, który otrzymał na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, co przyczyni się do lepszego gospodarowania środkami Funduszu.

Drugi mechanizm polega na ułatwieniu dostępu do pomocy psychologicznej dla pokrzywdzonych oraz osób najbliższych, u których zidentyfikowano zagrożenie zdrowia psychicznego. W takim przypadku organ prowadzący czynności operacyjno-rozpoznawcze albo sprawdzające lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze oraz sąd informują pokrzywdzonego o możliwości udzielenia pomocy psychologicznej świadczonej przez podmioty, które otrzymały na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, lub inne podmioty świadczące taką pomoc. Do tych ostatnich należą organizacje pozarządowe, które nie uzyskały wspomnianej dotacji lub Poradnie Zdrowia Psychicznego. Na wniosek pokrzywdzonego, organ ten może również wezwać podmiot dotowany przez Fundusz do udzielenia pomocy psychologicznej. Podmiot będzie wówczas zobowiązany do udzielenia pomocy w terminie 14 dni.

4.2. Postępowanie

Środki pomocy i ochrony stosuje komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby, wobec której ma być zastosowany środek ochrony lub pomocy. Rozwiązanie polegające na uprawnieniu Policji do stosowania takich środków sprawdziło się w trakcie obowiązywania ustawy o świadku koronnym. Ustawa przewiduje, że od zarządzenia w przedmiocie zastosowania, odmowy zastosowania lub uchylecia środków ochrony nie będzie przysługiwać zażalenie, ale wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy.

Decyzja ma być podejmowana na wniosek zainteresowanego albo za jego zgodą na wniosek sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Uprawniony komendant Policji będzie każdorazowo zobligowany do kontroli, czy zachodzą ustawowe przesłanki do objęcia osoby ochroną i pomocą, jak również do oceny stopnia realnego zagrożenia i doboru adekwatnych środków.

Po zastosowaniu środka ochrony i pomocy, ale przed rozpoczęciem jego wykonywania osoba chroniona składa właściwemu komendantowi Policji pisemne zobowiązanie do przestrzegania zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony, jak również do

wykonywania obowiązków spoczywających na niej z mocy ustawy oraz wynikających z prawomocnych orzeczeń i decyzji – w razie korzystania ze środków ochrony lub pomocy polegających na zmianie miejsca pobytu.

Jednocześnie w projektowanym art. 15 proponuje się nałożenie na osobę, której udzielono ochrony osobistej lub ochrony w zakresie zmiany miejsca pobytu, zobowiązania do przekazywania informacji niezbędnych dla zapewnienia prawidłowej realizacji środków ochrony i pomocy, w tym dotyczących kontaktów rodzinnych i towarzyskich, stanu majątkowego oraz stanu zdrowia. Wszystkie wskazane informacje mają na celu zapewnienie optymalnego poziomu ochrony i są niezbędne dla prawidłowej realizacji ochrony. Tożsamy cel ma projektowana regulacja art. 15 ust. 2, zgodnie z którą osoba objęta ochroną przed wykonaniem środka ochrony lub pomocy może być poddana za jej zgodą badaniu psychologicznemu.

Wskazane regulacje mają istotne znaczenie z punktu widzenia celów realizowanej ochrony. Brak współpracy osoby chronionej z funkcjonariuszami sprawującymi ochronę może zniweczyć ich wysiłki i uczynić ochronę nieskuteczną oraz stwarzać realne zagrożenie życia i zdrowia funkcjonariuszy.

Zastosowanie środków ochrony lub pomocy poddano limitacjom czasowym – w założeniu powinny być one stosowane tak długo, jak występuje realne zagrożenie bezpieczeństwa osoby chronionej. Należy przy tym wskazać, że – jak wynika z doświadczeń praktyki – zagrożenie dla świadków i pokrzywdzonych zazwyczaj ustaje z chwilą zakończenia postępowania karnego w sprawie. Zgodnie z projektowanym art. 16 ust. 1 przewiduje się, że wskazane środki bezpośredniej ochrony i wsparcia pokrzywdzonych i świadków stosuje się na czas oznaczony, wskazany w zarządzeniu właściwego komendanta Policji. Zgodnie jednak z ust. 2 tego artykułu, stosowanie środków ochrony może zostać w uzasadnionych przypadkach przedłużone na dalszy czas oznaczony.

W art. 17 przewiduje się podstawy do obligatoryjnego i fakultatywnego uchylenia środków ochrony i pomocy. Taka decyzja powinna być podjęta niezwłocznie po ustaniu przesłanek, które uzasadniały zastosowanie środków ochrony lub pomocy, lub w sytuacji, gdy świadek lub pokrzywdzony bezpodstawnie uchylił się od złożenia zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono mu środka ochrony i pomocy, odmówił złożenia pisemnego oświadczenia, o którym mowa jest powyżej, a także na wniosek osoby chronionej o zakończenie ochrony lub pomocy.

Fakultatywne przesłanki uchylenia środków ochrony i pomocy obejmują zatajenie istotnych informacji mające znaczenie dla ochrony, niestosowanie się do niezbędnych dla ochrony poleceń funkcjonariuszy Policji lub korzystanie z pomocy niezgodnie z jej przeznaczeniem. Fakultatywną przesłanką uchylenia środków jest również złożenie przez świadka lub pokrzywdzonego fałszywych zeznań bądź uchylenie się przez niego od obowiązku zeznawania. Należy podkreślić, że ochrona udzielana świadkowi związana jest ściśle ze społeczną użytecznością złożonych przez niego zeznań, które przyczyniają się do realizacji funkcji sprawiedliwościowej procesu karnego, utwierdzają w społeczeństwie przeświadczenie, że prawo działa skutecznie, a osoba winna popełnienia przestępstwa ponosi odpowiedzialność karną. W sytuacji gdy świadek fałszywie zeznaje, nie zachodzi interes społeczny w udzielaniu mu ochrony lub pomocy. Z tego też względu konieczne jest wprowadzenie odpowiedniej przesłanki uchylenia środka. Jednocześnie, z uwagi na doniosłe znaczenie uchylenia środka dla osoby chronionej i jej rodziny, należało możliwie ograniczyć dyskrecjonalność w tym zakresie, przez wskazanie stosunkowo precyzyjnych przesłanek. Najpewniejszą podstawą byłoby prawomocne skazanie za fałszywe zeznania, ale oznaczałoby to konieczność podejmowania decyzji dopiero po zakończeniu postępowania karnego o czyn z art. 233 k.k., co prowadziłoby do zwłoki. Z tego względu zdecydowano, iż przesłanką uchylenia środka powinno być wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów. Jako że obniża to standard dowodowy do poziomu prawdopodobieństwa, należało w odniesieniu do omawianej podstawy wykluczyć automatyzm decyzyjny i nadać jej charakter fakultatywny.

Jednocześnie proponuje się, aby w takiej sytuacji, jak również w przypadku bezpodstawnej odmowy złożenia zeznań i umyślnego wprowadzenia w błąd lub zatajenia istotnych informacji co do okoliczności, w związku z którymi udzielono jej środka ochrony i pomocy, świadek zobowiązany był do zwrotu właściwemu organowi równowartości świadczeń otrzymanych w ramach pomocy.

Z uwagi na fakt, że ochrona osobista i pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu mogą być skutecznie realizowane wyłącznie w przypadku, gdy okoliczności dotyczące udzielonych środków ochrony i pomocy objęte są poufnością, projekt stanowi, że powyższe informacje podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych. Ściśle ze wskazaną regulacją związana jest projektowana norma art. 22 ustawy, która wprowadza zmiany dostosowawcze w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r.

o ochronie informacji niejawnych, tak aby ochroną zapewnianą przez tę ustawę objąć wszelkie informacje dotyczące udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy. W konsekwencji dokumentów zawierających takie informacje nie będzie się dołączało do jawnych akt sprawy.

Ze względu na konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa osób chronionych, jak i funkcjonariuszy realizujących ochronę proponuje się w odniesieniu do tych dwu środków wprowadzenie zakazu dowodowego uniemożliwiającego dopuszczenie czynności dowodowej zmierzającej do ujawnienia okoliczności dotyczących udzielenia i wykonywania środków ochrony i pomocy. Powyższa regulacja ukierunkowana jest na ochronę poufności metod i technik ochrony świadka, na wzór tożsamyh regulacji zawartych w ustawie o świadku koronnym.

5. Uprawnienia świadków i pokrzywdzonych w Kodeksie postępowania karnego – rozwiązania niezwiązane bezpośrednio z prawem Unii Europejskiej

Zmianą o charakterze dyrektywy interpretacyjnej wpływającą na ukształtowanie postępowania karnego jest uzupełnienie art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. Jako równorzędny cel procesu karnego proponuje się, obok ochrony uprawnionych interesów pokrzywdzonego, poszanowanie jego godności. Należy mieć na uwadze, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 30 przewiduje nienaruszalność, poszanowanie i ochronę godności człowieka. Przywołanie tego standardu w treści k.p.k. wzmocni podmiotowość osób pokrzywdzonych przestępstwem w procesie wymierzania sprawiedliwości. O uzupełnienie k.p.k. w tym zakresie apelował również Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rada Legislacyjna. Do konieczności poszanowania godności pokrzywdzonych nawiązuje również wprost art. 18 dyrektywy 2012/29/UE.

Projekt zmienia art. 148 i art. 191 k.p.k. w celu anonimizacji niektórych danych osób przesłuchiwanym w postępowaniu karnym, a zatem nie tylko pokrzywdzonych, ale także świadków, biegłych, a nawet oskarżonych. Zmiana polegać ma na tym, że w protokole nie będzie się zamieszczać danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy osób biorących udział w czynności. Mają być one umieszczane w załączniku do wyłącznej wiadomości organu prowadzącego postępowanie i nie być dostępne dla stron, ich pełnomocników oraz świadków. Standard ten powinien odnosić się do wszystkich osób przesłuchiwanym lub biorących udział w innych czynnościach. Ujawnienie tych danych mogłoby następować tylko wówczas, jeżeli mają one znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie. W odniesieniu do osób zeznających przed sądem

w charakterze świadka lub biegłego zmianie ulegnie sposób ustalania ich miejsca zamieszkania, tak aby dane te nie były dostępne dla oskarżonego.

Proponowana zmiana powinna skutkować podniesieniem standardu bezpieczeństwa świadków, biegłych, a także współoskarżonych, przez utrudnienie dostępu do ich danych adresowych przez innych uczestników postępowania, np. oskarżonych, którzy mogliby wywierać wpływ na ich zeznania lub wyjaśnienia. Anonimizacja tych danych nie wyeliminuje zupełnie takiego ryzyka, ale w znaczącym stopniu je zmniejszy. Należy podkreślić, że zakładana zmiana nie będzie miała wpływu na zasadę wewnętrznej jawności procesu karnego – anonimizacji nie ma bowiem podlegać tożsamość świadka, a wyłącznie jego adres i miejsce pracy.

6. Uprawnienia świadków i pokrzywdzonych w Kodeksie postępowania karnego – implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW

Pierwszym aktem prawa Unii Europejskiej wprowadzającym jednolite standardy ochrony pokrzywdzonych w postępowaniu karnym w państwach członkowskich była decyzja ramowa Rady 2001/220/WSiSW o statusie pokrzywdzonego w postępowaniu karnym (Dz. Urz. UE L 82 z 22.03.2001, str. 1). Jednakże zasady przewidziane w decyzji ramowej okazały się niewystarczające i zbyt ogólne, aby zapewnić pełną skuteczność praw pokrzywdzonym. Legło to u podstaw przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW. Celem tego instrumentu jest zapewnienie, aby osoby pokrzywdzone przestępstwem, a w pewnych sytuacjach także osoby im bliskie, otrzymywały w trakcie postępowania karnego odpowiednie wsparcie, ochronę i informacje. Termin implementacji dyrektywy upływa z dniem 16 listopada 2015 r.

Wskazać należy, że podejmowane w ramach Unii Europejskiej inicjatywy w zakresie wzmocnienia praw osób uczestniczących w procesie karnym nie obejmują świadków. Brak jest zatem na poziomie Unii Europejskiej jednolitych standardów dotyczących tej kategorii uczestników postępowania. Państwom członkowskim pozostawia się swobodę w zakresie uregulowania praw i ochrony świadków w postępowaniu karnym. Mimo że

dyrektywa przewiduje wprowadzenie uprawnień wyłącznie wobec pokrzywdzonych, zakłada się rozciągnięcie niektórych z nich także na innych świadków. Dotyczy to takich uprawnień, jak prawo do uzyskiwania pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach, w pewnych sytuacjach prawo do informacji o zwolnieniu lub ucieczce oskarżonego oraz prawo do przesłuchania w formie wideokonferencji.

Implementacja dyrektywy 2012/29/UE obejmuje następujące obszary uprawnień pokrzywdzonych:

- a) rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do wstąpienia w prawa zmarłego pokrzywdzonego,
- b) pouczanie o przysługujących uprawnieniach i obowiązkach,
- c) prawo do otrzymania potwierdzenia zawiadomienia o przestępstwie wraz z ewentualnym tłumaczeniem,
- d) prawo do informacji o sprawie,
- e) prawo do tłumaczenia pisemnego niektórych dokumentów, w szczególności orzeczeń podlegających zaskarżeniu lub kończących postępowanie,
- f) prawo do udziału osoby trzeciej w czynnościach postępowania przygotowawczego,
- g) szczególny tryb przesłuchania (wideokonferencja), pozwalający w uzasadnionych przypadkach wyeliminować bezpośredni kontakt między pokrzywdzonym lub świadkiem a oskarżonym.

Charakterystyczną cechą tego instrumentu jest możliwość uzależnienia sposobu realizacji wynikających z niego uprawnień od „roli ofiary w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych” (por. motyw 20 preambuły). Oznacza to możliwość pewnego dostosowania zakresu transpozycji do już istniejących rozwiązań legislacyjnych i praktyki. Dotyczy to zwłaszcza takich uprawnień pokrzywdzonych, jak informacja o treści prawomocnego wyroku czy informacja o stanie postępowania karnego (art. 6 ust. 2 dyrektywy), prawo do tłumaczenia pisemnego i ustnego (art. 7 ust. 1 i 3 dyrektywy), prawo do odwołania się od decyzji o odmowie ścigania (art. 11 dyrektywy), prawo do zwrotu kosztów (art. 14 dyrektywy) czy prawo do specjalnej reprezentacji dziecka w postępowaniu sądowym (art. 24 lit. b dyrektywy).

Zmiana art. 52, art. 58 i art. 61 k.p.k. ma na celu rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do wstąpienia w prawa zmarłego pokrzywdzonego oraz wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego ograniczenie liczby uprawnionych do wstąpienia.

Dyrektywa zawiera definicję ofiary, za którą uznaje także członków rodziny w przypadku jej śmierci. Definicja członka rodziny jest szeroka i obejmuje małżonka, osobę pozostającą z ofiarą w bliskim pożyciu we wspólnym gospodarstwie domowym, krewnych oraz osobę pozostającą na utrzymaniu ofiary (art. 2.1a i art. 2.1b dyrektywy). Dotychczasowe katalogi sukcesorów procesowych pokrzywdzonego lub oskarżyciela prywatnego przewidziane w nowelizowanych przepisach nie obejmowały osób pozostających na utrzymaniu pokrzywdzonego. Rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do wstąpienia w prawa zmarłego pokrzywdzonego wymaga wprowadzenia mechanizmu umożliwiającego – w pewnych sytuacjach – ograniczenie ich liczby, przez odwołanie się do istniejącej procedury przewidzianej w art. 56 k.p.k. Celem zastosowania tego mechanizmu jest zapobieżenie możliwej przewlekłości postępowania spowodowanej przez wzrost jego uczestników. Możliwość taka wynika wprost z art. 2 ust. 2 dyrektywy.

Art. 56a, art. 60a oraz art. 62a k.p.k. przewidują obowiązek tłumaczenia orzeczenia podlegającego zaskarżeniu lub kończącego postępowanie, doręczanemu oskarżycielowi prywatnemu lub powodowi cywilnemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, co odpowiada art. 7 dyrektywy. Mając na względzie wymóg zaskarżalności decyzji o odmowie zapewnienia tłumaczenia ustnego lub pisemnego, przewidziany w art. 7 ust. 7 dyrektywy, należy pamiętać, że nie musi on oznaczać wprowadzenia odrębnej procedury skargowej. Zgodnie z motywem 35 preambuły dla spełnienia tego warunku wystarczające jest potraktowanie odmowy tłumaczenia jako przesłanki apelacyjnej w trakcie kontroli instancyjnej wydanego orzeczenia. Możliwość taka istnieje już w polskim systemie prawnym.

Zmiany w art. 253 k.p.k. oraz art. 168a k.k.w. uzupełniają istniejący już wcześniej system zawiadamiania pokrzywdzonego o ucieczkę skazanego z zakładu karnego, a także o decyzjach modyfikujących stosowanie tymczasowego aresztowania. Proponowana zmiana dotyczy ucieczki oskarżonego z aresztu tymczasowego, co odpowiada wymogowi art. 6 ust. 5 dyrektywy. Pokrzywdzony może z uprawnienia tego zrezygnować. Zdecydowano się również na rozciągnięcie tego uprawnienia – w pewnych przypadkach – na świadków. Chodzi tu o szczególnie uzasadnione okoliczności, zwłaszcza gdy oskarżony groził świadkowi popełnieniem przestępstwa na jego szkodę. W takich przypadkach zarówno świadek, jak i pokrzywdzony, świadomi grożącego im niebezpieczeństwa, będą mogli wystąpić o zastosowanie odpowiednich

środków ochrony lub podjąć inne działania w celu zmniejszenia potencjalnego ryzyka przed rewanżem bądź zastraszeniem ze strony oskarżonego.

Art. 299a k.p.k. umożliwi udział osoby wskazanej przez pokrzywdzonego podczas czynności w postępowaniu przygotowawczym. Warunkiem jest, aby udział osoby przybranej nie utrudniał w istotny sposób czynności. Przepis stanowi implementację art. 3 ust. 3 i art. 20 lit. c dyrektywy, które przewidują prawo udziału osoby trzeciej wskazanej przez ofiarę w złożeniu zawiadomienia o przestępstwie oraz przesłuchaniu.

Zmiana proponowana w art. 300 § 2 k.p.k. rozszerza zakres pouczenia pokrzywdzonego o przysługujących mu prawach, przewidziany w art. 3 i art. 4 dyrektywy. Podobnie jak obecnie, pouczenia dokonywane mają być przy zastosowaniu standardowych wzorów, opracowanych przez Ministra Sprawiedliwości i sformułowanych prostym i przystępnym językiem. Przyznanie świadkom prawa do informacji uznano za istotne z tego względu, że świadomość uprawnień z pewnością przyczyni się do pełniejszego ich wykorzystywania. Sformalizowany sposób dokonywania pouczeń, tzn. przy zastosowaniu standardowych wzorów, pozwoli na uniknięcie dowolności i ewentualnych nadużyć w tym zakresie. Posłużenie się natomiast językiem prostym i zrozumiałym jest koniecznością, jeżeli omawiane uprawnienie nie ma mieć charakteru wyłącznie formalnego, ale rzeczywiście wpływać na świadomość prawną pokrzywdzonego i świadka.

Zmiana w art. 325e § 1 k.p.k. polega na umożliwieniu stronie postępowania uzyskania ustnej informacji o najważniejszych motywach postanowienia o wszczęciu dochodzenia, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, umorzeniu dochodzenia oraz o jego zawieszeniu. Potrzeba tej zmiany, jak również nowelizacji art. 350 k.p.k., przez wprowadzenie obowiązku zawiadamiania pokrzywdzonego o terminie i miejscu rozprawy głównej, wynika wprost z art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy. Jej celem jest zwiększenie realnych uprawnień pokrzywdzonego w procesie karnym, które mogą być efektywnie realizowane jedynie pod warunkiem posiadania informacji nie tylko o decyzjach, podejmowanych przez organy procesowe, ale także o motywach ich wydania.

Art. 390 k.p.k. przewiduje szersze wykorzystanie urządzeń telekomunikacyjnych do przesłuchania świadków. Może to mieć zastosowanie w sytuacji, gdy należy się obawiać, że obecność oskarżonego mogłaby oddziaływać krępująco na wyjaśnienia współoskarżonego albo na zeznania świadka lub biegłego. Art. 390 k.p.k. w brzmieniu

dotychczasowym umożliwi jedynie przeprowadzenie przesłuchania pod nieobecność oskarżonego. Nowelizacja dodatkowo umożliwi przeprowadzenie przesłuchania w formie wideokonferencji, obecnie przewidzianej wyłącznie jako sposób przesłuchania świadka na odległość (art. 177 § 1a k.p.k.) oraz sposób przesłuchania świadka anonimowego (art. 184 § 4 k.p.k.). Należy zaznaczyć, że wprowadzenie tej możliwości w omawianych sytuacjach jest rozwiązaniem korzystnym nie tylko dla współoskarżonego, świadka czy biegłego, ale również dla samego oskarżonego. Przesłuchanie w tej formie nie jest bowiem tak drastycznym odstępstwem od gwarancji procesowych oskarżonego, jak przesłuchanie prowadzone pod jego nieobecność, choćby z uwagi na możliwość zadawania pytań osobie przesłuchiwanej. Procedura zastosowania wideokonferencji do przesłuchania wynika z art. 23 dyrektywy.

7. Implementacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony

Kolejnym instrumentem w zakresie ochrony pokrzywdzonych jest dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony. Jej celem jest zapewnienie, aby ochrona udzielana danej osobie w jednym państwie członkowskim była wykonywana i kontynuowana we wszystkich innych państwach członkowskich, w których osoba ta przebywa. Ma ona również na celu spowodowanie, aby uzasadnione korzystanie przez obywateli Unii z prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, zgodnie z art. 21 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, nie skutkowało utratą przez nich ochrony udzielonej w ramach postępowania karnego. Termin implementacji dyrektywy upływa z dniem 11 stycznia 2015 r.

Dzięki regulacjom zawartym w dyrektywie, osoby chronione w chwili przeniesienia się do innego państwa członkowskiego mogą wystąpić z wnioskiem o wydanie tzw. europejskiego nakazu ochrony, co umożliwi władzom w nowym miejscu zamieszkania uznanie i wykonanie środków ochrony (np. nakazu opuszczenia mieszkania, zakazu zbliżania się do danej osoby) przyznanych na terytorium innego państwa.

Należy podkreślić, że dyrektywa 2011/99/UE nie przewiduje obowiązku wprowadzenia do krajowych systemów prawnych nowych środków ochrony ani nie ustanawia obowiązku wprowadzenia lub zmiany systemu prawa karnego na potrzeby wykonywania europejskiego nakazu ochrony. Tworzy ona jedynie mechanizm

umożliwiający – w określonych sytuacjach – zastosowanie istniejących, krajowych rozwiązań prawnych.

Dyrektywa ma zastosowanie do środków, których celem jest ochrona danej osoby przed czynem zabronionym innej osoby, mogącym w jakikolwiek sposób zagrozić jej życiu, nietykalności fizycznej lub psychicznej, godności, wolności osobistej lub seksualnej. Dotyczy ona następujących środków:

- a) zakazu przebywania w określonych miejscach, miejscowościach lub na określonych obszarach, gdzie mieszka lub które odwiedza osoba podlegająca ochronie,
- b) zakazu lub ograniczenia wszelkich form kontaktu z osobą podlegającą ochronie, w tym kontaktów telefonicznych, elektronicznych, korespondencyjnych, faksowych czy innych,
- c) zakazu lub ograniczenia możliwości zbliżania się na odległość mniejszą niż to określono do osoby podlegającej ochronie.

Wszystkie te środki ochrony są znane prawu polskiemu i mogą zostać orzeczone w dowolnej fazie postępowania karnego, a zatem w postępowaniu przygotowawczym, jurysdykcyjnym lub wykonawczym. Zgodnie z prawem polskim zakaz przebywania w określonych miejscach może zostać orzeczony jako element środka zapobiegawczego w postaci dozoru określonego w art. 275 § 1 k.p.k., jako środek karny określony w art. 39 pkt 2b k.k., obowiązek probacyjny określony w art. 72 § 1 pkt 7 k.k. lub obowiązek związany z warunkowym zwolnieniem skazanego określony w art. 159 § 1 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7 k.k. Zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami może zostać w Polsce orzeczony jako środek zapobiegawczy na podstawie art. 275 § 1 k.p.k., środek karny określony w art. 39 pkt 2b k.k., obowiązek probacyjny określony w art. 72 § 1 pkt 7a k.k. lub obowiązek związany z warunkowym zwolnieniem skazanego określony w art. 159 § 1 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. Zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób może natomiast zostać orzeczony jako środek karny określony w art. 39 pkt 2b k.k., obowiązek probacyjny określony w art. 72 § 1 pkt 7a k.k. lub obowiązek związany z warunkowym zwolnieniem skazanego określony w art. 159 § 1 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. Z uwagi na elastyczną redakcję art. 275 § 1 k.p.k. określającego zakres przedmiotowy dozoru, zakaz taki może być również zastosowany jako środek zapobiegawczy. Tym samym polskie ustawodawstwo już obecnie dysponuje wszystkimi środkami, które będą nakładane i wykonywane na podstawie europejskiego nakazu nadzoru.

Należy przy tym zaznaczyć, że dyrektywa ma zastosowanie do środków ochrony stosowanych wyłącznie w sprawach karnych, a zatem nie obejmuje analogicznych środków stosowanych w postępowaniu cywilnym lub administracyjnym.

Dyrektywa opiera się na typowym dla Unii Europejskiej mechanizmie wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach karnych. Instrumenty tego typu były wielokrotnie wdrażane do prawa polskiego przez dodawanie kolejnych rozdziałów w dziale XIII k.p.k., regulującym postępowanie w sprawach ze stosunków międzynarodowych. Proponuje się zastosowanie tej samej techniki legislacyjnej wobec dyrektywy 2011/99/UE, przez dodanie do działu XIII k.p.k. dwóch rozdziałów: 66j i 66k.

Projektowany rozdział 66j k.p.k. reguluje kwestię wystąpienia przez polski sąd lub prokuratora do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony na podstawie orzeczonego wobec oskarżonego środka zapobiegawczego, środka karnego lub probacyjnego albo obowiązku nałożonego w związku z warunkowym zwolnieniem.

Art. 611w k.p.k. określa ustrojowe i proceduralne ramy wystąpienia o wykonanie nakazu. Może to nastąpić wyłącznie na wniosek pokrzywdzonego i tylko wówczas, gdy jest to niezbędne dla ochrony jego praw. Nakaz kieruje się do właściwego sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym pokrzywdzony przebywa lub oświadczy, że zamierza tam przebywać. Należy podkreślić, że pojęcie „przebywa” jest znaczeniowo szersze niż np. „posiada legalne stałe miejsce pobytu” (por. art. 607zd § 1 k.p.k.) albo „posiada stałe lub czasowe miejsce pobytu” (por. art. 611ff § 1 k.p.k.). Jest to w pełni zgodne z treścią art. 6 ust. 1 dyrektywy, z którego wynika, że wydanie nakazu może nastąpić także w przypadku krótkotrwałego wyjazdu do innego państwa członkowskiego, niełączącego się ze zmianą miejsca pobytu. Zasadność wydania nakazu w takiej sytuacji podlegać będzie ocenie sądu lub prokuratora ze względu na proponowane kryterium potrzeby ochrony praw pokrzywdzonego.

W odróżnieniu od innych orzeczeń karnych podlegających wzajemnemu wykonywaniu, europejskiego nakazu ochrony nie przekazuje się w ślad za oskarżonym, ale za pokrzywdzonym. Wynika to z podstawowego założenia dyrektywy, zgodnie z którym projektowana procedura służyć ma wyłącznie ochronie pokrzywdzonego (por. motyw 9 preambuły dyrektywy). Z tego też względu w uzasadnionych przypadkach można go przekazać do więcej niż jednego państwa członkowskiego. Potrzeba taka może wynikać

np. z faktu, że pokrzywdzony regularnie wyjeżdża do pracy lub do szkoły za granicę, nie zrywając jednocześnie kontaktu ze swoim stałym miejscem pobytu. Z tej samej przyczyny art. 611wa k.p.k. umożliwia dalsze wykonywanie dozoru przez organ krajowy, mimo wydania nakazu. Pozwala to na kontynuację ochrony pokrzywdzonego niezależnie od czasowych zmian miejsca jego pobytu, jak również od decyzji podejmowanych przez organ państwa wykonania orzeczenia lub zwłoki w wykonaniu nakazu przez ten organ.

Podobnie jak w innych instrumentach prawnych z tego zakresu, obrót następuje na podstawie standardowego zaświadczenia, dostępnego we wszystkich językach oficjalnych Unii Europejskiej. Wzór zaświadczenia określi rozporządzeniem Minister Sprawiedliwości.

Art. 611wb k.p.k. przewiduje obowiązek powiadomienia właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania nakazu o zmianie obowiązków nałożonych na oskarżonego oraz innych istotnych okolicznościach mających wpływ na wykonanie nakazu.

Art. 611wc k.p.k. wskazuje natomiast, że postanowienie w przedmiocie wydania nakazu nie podlega zaskarżeniu, co odpowiada pozostałym implementacjom z zakresu wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach karnych.

Projektowany rozdział 66k k.p.k. określa procedurę związaną z wystąpieniem państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony do właściwego organu polskiego.

Art. 611wd zawiera normę kompetencyjną umożliwiającą wykonanie europejskiego nakazu ochrony przez prokuratora prokuratury rejonowej, na obszarze działania której przebywa osoba podlegająca ochronie. Warunkiem zgodnym z art. 5 dyrektywy jest, aby na osobę, przeciwko której w państwie członkowskim UE było lub jest prowadzone postępowanie karne, nałożony był obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub powstrzymania się od kontaktów z określonymi osobami lub zbliżania się do określonych osób. Podobnie jak w przypadku implementacji decyzji ramowej Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania (Dz. Urz. UE L 294 z 11.11.2009, str. 20 – rozdziały 65c–65d k.p.k.), proponuje się odstąpienie od podziału kompetencji pomiędzy prokuratora i sąd w zależności od fazy postępowania karnego

toczącego się w państwie wydania nakazu. Brak bowiem uzasadnienia dla takiego podziału, skoro w Polsce żadne postępowanie przygotowawcze czy sądowe o czyn zabroniony przeciwko tej osobie się nie toczy. Ewentualny podział kompetencji między prokuratorów a sądy w zależności od fazy postępowania, w której wydany został nakaz, byłby sztuczny i stwarzałby ryzyko sporów kompetencyjnych, zwłaszcza, że w obcych porządkach prawnych podział na fazy postępowania nie musi być równie klarowny jak w systemie polskim.

Zdanie drugie art. 611wd § 3 określa procedurę przewidzianą w art. 6 ust. 3 dyrektywy. Zgodnie z nią, o wydanie europejskiego nakazu ochrony osoba uprawniona może wystąpić do właściwego organu państwa wydania nakazu albo do właściwego organu państwa wykonania nakazu. Jeżeli złoży taki wniosek w państwie wykonania, właściwy organ tego państwa bezzwłocznie przekazuje go właściwemu organowi państwa wydania. Może to mieć znaczenie zwłaszcza w sytuacjach, w których potrzeba objęcia osoby uprawnionej nakazem ochrony powstała już podczas jego pobytu w państwie wykonania nakazu, czyli – w omawianym przypadku – w Polsce.

Podkreślić należy, że samoistną podstawę wykonania obowiązku objętego europejskim nakazem ochrony stanowi sam nakaz sporządzony i przekazany przez państwo obce. Wynika to wprost ze sformułowania użytego w projektowanym art. 611wd § 1 *in fine*, że nakaz ten podlega wykonaniu przez prokuratora. Nie przeczy temu stwierdzeniu w szczególności przepis zawarty w § 4 wymienionego artykułu, zgodnie z którym przy wykonywaniu nakazu stosuje się prawo polskie. Przepis ten odnosi się bowiem do reguł rządzących wykonaniem obowiązków przewidzianych w ENO, nie zaś do podstawy nałożenia, uznania bądź realizacji tychże obowiązków. Innymi słowy, warunkiem wykonania nakazu ochrony nie jest wydanie przez prokuratora decyzji procesowych w postaci zastosowania dozoru Policji lub środka zapobiegawczego przewidzianego w art. 275a k.p.k. Byłoby to zresztą niemożliwe, gdyż przeciwko osobie, na którą nałożono obowiązki przewidziane w nakazie ochrony, w Polsce nie toczy się żadne postępowanie karne o czyn zabroniony. Tymczasem wspomniane środki, zgodnie z art. 249 § 1 k.p.k., służą zabezpieczeniu prawidłowego toku takiego postępowania. Tożsame rozwiązanie zostało zastosowane przy implementacji powołanej wyżej decyzji ramowej 2009/829/WSiSW, w szczególności w art. 607zh § 1 k.p.k. *in fine*. Art. 611we i art. 611wf określają tryb postępowania w sprawie wykonania europejskiego nakazu ochrony. Podobnie jak implementowana dyrektywa, projektowane przepisy nie

wprowadzają ścisłych terminów wydania orzeczenia w przedmiocie nakazu wniosku przez polskiego prokuratora. Co do zasady, powinien on procedować niezwłocznie. Przepisy te przewidują również możliwość adaptacji orzeczonych obowiązków do prawa polskiego oraz umożliwiają wezwanie właściwego organu państwa wydania nakazu o uzupełnienie przekazywanych informacji. Jeżeli jednak organ ten nie uzupełni informacji w terminie, prokurator może podjąć decyzję na podstawie posiadanych informacji. Przepis nie przesądza o charakterze tej decyzji, co oznacza, że nie w każdym przypadku jego zastosowania musi to być decyzja odmowna. Zgodnie z projektowanym art. 611wg § 2 pkt 2 podstawą odmowy jest bowiem wyłącznie brak kwalifikowany, polegający na niekompletności nakazu lub jego niezgodności z orzeczeniem albo braku orzeczenia.

Art. 611wg § 1 przewiduje obligatoryjną przesłankę odmowy uznania i wykonania nakazu, wynikającą z faktycznej niemożności kontroli wykonania obowiązków przez osobę, przeciwko której został wydany nakaz. Podobne uregulowania przewidywały także dotychczasowe implementacje instrumentów prawa UE z zakresu wzajemnego uznawania orzeczeń karnych, których wykonanie jest uzależnione od pobytu danej osoby na terytorium Polski, np. w art. 607zk § 1 pkt 2 i art. 611ug § 1 pkt 2 k.p.k. Paragraf 2 zawiera standardowy katalog fakultatywnych przesłanek odmowy stosowanych w instrumentach z zakresu wzajemnego uznawania orzeczeń w UE (por. rozdziały 65a–65d, 66a–66d oraz 66f–66i k.p.k.).

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 10 ust. 2 lit. b dyrektywy prokurator, odmawiając wykonania nakazu, będzie zobowiązany do pouczenia osoby podlegającej ochronie o środkach ochrony i pomocy dostępnych w polskim porządku krajowym. Pouczenie to, dokonywane na podstawie art. 16 § 2 k.p.k., będzie jednak ograniczone do tych przypadków, w których osoba podlegająca ochronie będzie mogła uzyskać w Polsce status pokrzywdzonego lub świadka.

Art. 611wh przewiduje obowiązek podejmowania odpowiednich działań na skutek informacji dotyczących nałożonych obowiązków, przekazywanych przez państwo wydania nakazu lub na skutek innych przyczyn o charakterze faktycznym lub prawnym. Podobna formuła została wcześniej zastosowana w trakcie transpozycji większości instrumentów z zakresu wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach karnych, a mianowicie w art. 607zl § 2, art. 611fw § 6, art. 611tn i art. 611uh § 1 k.p.k. W ten sposób możliwa była transpozycja znacznie bardziej kazuistycznych przepisów prawa

europejskiego, z zachowaniem pożądaną elastyczności regulacji, umożliwiającej adekwatną reakcję polskiego organu na dynamiczny stan faktyczny i prawny (np. śmierć osoby podlegającej ochronie lub osoby stwarzającej zagrożenie). Zasadniczo jednak zaprzestanie stosowania nakazu powinno ograniczać się do okoliczności wymienionych w art. 14 ust. 1 dyrektywy:

- nieprzebywanie osoby podlegającej ochronie na terytorium państwa wykonania,
- upływ okresu obowiązywania nałożonych obowiązków,
- odmowa wykonania nakazu zmienionego przez państwo wydania,
- przekazanie państwu wykonania orzeczenia, na podstawie którego wcześniej wydano nakaz (w trybie decyzji ramowej 2008/947/WSiSW).

Art. 611wi określa obowiązek informowania sądu lub właściwego organu państwa wydania o istotnych orzeczeniach dotyczących nakazu, zapadłych w Polsce, jak również o ważnych okolicznościach faktycznych dotyczących wykonywania przewidzianych w nim obowiązków. Ponadto przewiduje on niezwłoczne zawiadomienie właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu o wszelkich okolicznościach mających wpływ na jego wykonanie, w szczególności o niestosowaniu się danej osoby do wymagań w nim zawartych. Zawiadomienia o naruszeniu obowiązku dokonuje się na standardowym formularzu, którego wzór określi Minister Sprawiedliwości. W § 3 została zawarta norma uprawniająca prokuratora do przedsięwzięcia osobiście lub zlecenia Policji sprawdzenia prawdziwości informacji o naruszeniu nałożonego obowiązku. Za zgodą osoby objętej ochroną prokurator może również zainicjować objęcie jej środkami ochrony i pomocy przewidzianymi w art. 2 projektowanej ustawy. Stanowi to odrębną, autonomiczną podstawę stosowania tych środków wobec osoby, która nie ma w Polsce statusu pokrzywdzonego ani świadka.

Projektowany przepis przewiduje też możliwość wystąpienia do właściwego sądu lub innego organu państwa wydania nakazu o uchylenie lub zmianę nałożonych obowiązków, jeżeli polski prokurator uzna to za uzasadnione. Wystąpienie takie nie jest jednak dla sądu lub organu zagranicznego wiążące.

Przepis stanowi implementację art. 11 dyrektywy, który określa kompetencje państwa wykonania nakazu w przypadku naruszenia wynikających z niego obowiązków. Prawodawca europejski pozostawił państwom członkowskim w tym zakresie znaczną swobodę transpozycyjną. Mogą one przyjąć, że naruszenie obowiązku stanowi

przestępstwo, wydać decyzję niemającą charakteru prawnokarnego lub zastosować środki tymczasowe w celu zapobieżenia dalszym naruszeniom w przyszłości oraz poinformować o naruszeniu właściwy organ państwa wydania. Projektodawcy zakładają, że naruszenie obowiązku wynikającego z nakazu ochrony w Polsce nie będzie stanowiło przestępstwa. Wynika to wprost z treści art. 244 k.k. ograniczającego penalizację niewykonywania orzeczeń do środków karnych orzeczonych przez sąd. Tymczasem, zgodnie z projektem, europejski nakaz ochrony ma być uznawany i wykonywany w Polsce na podstawie postanowienia prokuratora. Niezgodne z polskim systemem prawnym byłoby również wydawanie decyzji o charakterze administracyjnym w przypadku naruszenia obowiązku nałożonego w postępowaniu karnym. Z tego względu kompetencje polskiego organu w takim przypadku ograniczają się do sprawdzenia informacji o naruszeniu oraz podjęcia decyzji, o których mowa w art. 11 ust. 2 lit. c i ust. 3 dyrektywy.

Art. 611w stanowi, że koszty związane z wykonaniem orzeczenia ponosi Skarb Państwa, co odpowiada art. 18 dyrektywy.

Podobnie jak podczas poprzednich implementacji instrumentów prawnych UE, także w przypadku tej dyrektywy wprowadzenie zasady bezpośrednich kontaktów między polskimi sądami a prokuratorami oraz właściwymi organami innego państwa członkowskiego UE skutkować będzie koniecznością zmiany art. 613 k.p.k., przez objęcie katalogiem wyjątków od przewidzianej w tym przepisie reguły projektowanych rozdziałów 66j i 66k k.p.k. W konsekwencji polskie organy procesowe komunikować się będą ze swoimi odpowiednikami w innych państwach członkowskich UE z wyłączeniem Ministra Sprawiedliwości.

8. Zakres regulacji

Projektowana ustawa, oprócz przepisów autonomicznych, zakłada wprowadzenie zmian do następujących aktów prawnych:

- a) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.),

d) ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228).

9. Akty wykonawcze

Projektowana ustawa upoważnia Ministra Sprawiedliwości do wydania następujących aktów wykonawczych:

- a) rozporządzenia określającego wzór pisemnego pouczenia pokrzywdzonego o jego uprawnieniach i obowiązkach oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy,
- b) rozporządzenia określającego wzór pisemnego pouczenia świadka o jego uprawnieniach i obowiązkach oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy,
- c) rozporządzenia określającego wzór europejskiego nakazu ochrony,
- d) rozporządzenia określającego wzór zaświadczenia służącego do zawiadomienia państwa wydania europejskiego nakazu ochrony o naruszeniu jego postanowień.

10. Wejście w życie ustawy

Ustawa powinna wejść w życie w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Termin ten uzasadniony jest dążeniem do niezwłocznego wdrożenia systemu ochrony świadków i pokrzywdzonych w polskim systemie prawnym. Przepisy implementujące dyrektywę w sprawie europejskiego nakazu ochrony powinny natomiast wejść w życie w terminie przewidzianym w tym instrumencie, a mianowicie z dniem 11 stycznia 2015 r. Zmiany instytucji wprowadzanych tzw. dużą nowelizacją Kodeksu postępowania karnego przyjętą dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. poz. 1247) wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r., co odpowiada dacie wejścia w życie tej nowelizacji.

Projekt ustawy jest zgodny prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości i Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Królikowski, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Darkowski, Dyrektor Departamentu Prawa Karnego, tel. 52 12 252, e-mail: darkowski@ms.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 07.07.2014 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac UC 118</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W Polsce brakuje kompleksowej regulacji dotyczącej ochrony świadków i pokrzywdzonych. Obowiązujące rozwiązania są fragmentaryczne. Częściowo znajdują się w kodeksie postępowania karnego, częściowo w wewnętrznych regulacjach Policji. Założeniem projektu ustawy jest stworzenie całościowej regulacji poświęconej ochronie świadków i pokrzywdzonych. Projekt stanowi także implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW, a także dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczne jest stworzenie kompleksowej regulacji dotyczącej ochrony świadków i pokrzywdzonych przy wdrożeniu dyrektyw 2012/29/UE oraz 2011/99/UE. W wyniku wdrożenia dyrektywy 2012/29/UE pokrzywdzeni i osoby najbliższe będą korzystać ze środków ochrony i pomocy (ochrony na czas czynności procesowej, ochrony osobistej, pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu). Pokrzywdzonym przysługiwać będą również nowe uprawnienia (np. prawo do tłumaczenia niektórych dokumentów, prawo do informacji o sprawie). W zakresie wykraczającym poza implementację dyrektywy – środki ochrony i pomocy oraz niektóre uprawnienia przysługiwać będą też świadkom i osobom im najbliższym. Ponadto przewiduje się m.in. szersze wykorzystanie wideokonferencji oraz animizację niektórych danych osób przesłuchiwanymi w postępowaniu karnym. W wyniku wdrożenia dyrektywy 2011/99/UE pokrzywdzeni będą mogli korzystać z ochrony także w przypadku wyjazdu do innego państwa członkowskiego UE na mocy tzw. Europejskiego Nakazu Ochrony. Projektowane rozwiązania zapewnią tym osobom większe bezpieczeństwo w związku z postępowaniami karnymi, poprawią sytuację procesową pokrzywdzonych i świadków, zredukują ryzyko wtórnej wiktymizacji, zapewnią większy komfort składania zeznań. W konsekwencji powinny one wpłynąć na jakość składanych zeznań, a tym samym ograniczyć liczbę dodatkowych przesłuchań tych samych osób i przyspieszyć postępowania karne. Regulacje te powinny również pozytywnie wpłynąć na zaufanie społeczeństwa do wymiaru sprawiedliwości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dyrektywy 2011/99/UE oraz 2012/29/UE wprowadzają wspólne dla wszystkich państw UE standardy w zakresie gwarancji procesowych pokrzywdzonych oraz ich ochrony. Po upływie okresu implementacji dyrektyw w państwach UE standardy te powinny być jednolite. Niezależnie od wymogów wynikających z prawa UE szereg państw już obecnie przewiduje system ochrony świadków (m.in. Belgia, Włochy, Litwa, Węgry, Słowacja, Czechy, Wielka Brytania, Irlandia) wykraczający poza wskazane dyrektywy. Systemy te są zróżnicowane. W Belgii, Włoszech i na Litwie przyznanie ochrony świadkom uzależnia się od wagi czynu. Na Słowacji ustawa o ochronie świadka jest stosowana, jeśli środki przewidziane w toku procesu karnego (m.in. świadek incognito) nie są wystarczające do zapewnienia mu bezpieczeństwa. Włoski system ochrony świadka obejmuje m.in. stosowanie środków ochrony przez Policję, nadzorowanie miejsca zamieszkania, jego zmianę, transport świadka, środki pomocy osobistej lub finansowej. Na Węgrzech istnieje możliwość zapewnienia świadkowi osobistej ochrony, jak też pełnej anonimowości (danymi osobowymi świadka dysponuje wyłącznie służba ochrony). W Czechach świadkom zapewnia się m.in. ochronę osobistą, zmianę miejsca zamieszkania, utajnienie danych dotyczących miejsca zamieszkania, wydanie dokumentów zawierających zmienione dane osobowe. Projekt korzysta z rozwiązań znanych w tych państwach. Ponadto ich stosowanie uzależnia od istnienia zagrożenie życia i zdrowia, a w przypadku środków bardziej intryzyjnych – od powagi przestępstwa.

Pomimo znacznego zróżnicowania systemów wsparcia i ochrony pokrzywdzonych i świadków w postępowaniu karnym i jurysdykcyjnym znany jest środek ochrony polegający na pomocy w zmianie przez pokrzywdzonego lub świadka miejsca pobytu. Przybiera on z reguły dwojaką postać: umożliwienia osobie uprawnionej i jej rodzinie nieodpłatnego korzystania przez pewien czas z tymczasowego lokalu mieszkalnego oraz udzielenia takiej osobie pomocy w wynajęciu lokalu mieszkalnego, wraz z pomocą w przeprowadzce, pomocą finansową etc. Systemy te niekiedy funkcjonują obok siebie, jako dwa warianty wsparcia i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka. Pierwsze rozwiązanie znane jest m.in. prawu

portugalskiemu i prawu federalnemu Stanów Zjednoczonych. Model drugi funkcjonuje w Hiszpanii, Portugalii, Włoszech i prawie poszczególnych stanów USA.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
obywatele	pokrzywdzeni, świadkowie, ich najbliżsi – liczba zależna od rodzaju środka ochrony lub pomocy, zgodnie z szacunkami wskazanymi poniżej		bezpłatne korzystanie ze środków ochrony i pomocy
Policja		<p>17 funkcjonariuszy będących koordynatorami</p> <p>6500 funkcjonariuszy dla realizacji środków z pkt 2, 3 i 6</p> <p>180 funkcjonariuszy dla realizacji środków z pkt 4</p> <p>18 komendantów</p>	<p><u>1. Koordynatorzy</u> Przy komendach wojewódzkich Policji powołani zostaną koordynatorzy do spraw zapewnienia bezpieczeństwa osób występujących w procesie karnym. Do zadań koordynatora należeć będzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie współdziałania jednostek Policji w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy; 2) przekazywanie jednostkom Policji informacji o podmiotach udzielających pomocy psychologicznej; 3) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości informacji o odmowie świadczenia pomocy psychologicznej przez podmiot, który otrzymał na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. <p><u>2. Funkcjonariusze sprawujący ochronę na czas czynności procesowych</u> Ochrona polegać ma na asyście funkcjonariuszy Policji w trakcie czynności procesowej lub w drodze do miejsca jej przeprowadzenia albo w drodze powrotnej.</p> <p><u>3. Funkcjonariusze sprawujący ochronę osobistą</u> Ochrona osobista, w zależności od stopnia niebezpieczeństwa, polega na stałej lub czasowej obecności policjantów w pobliżu osoby chronionej, czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa, jak również na wskazywaniu osobie chronionej bezpiecznego miejsca przebywania oraz czasu i sposobu przemieszczenia się, a także na określaniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami.</p> <p><u>4. Funkcjonariusze zapewniający pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu</u> Pozwalają oni na podjęcie czynności organizacyjnych umożliwiających osobie chronionej pobyt w miejscu innym niż dotychczasowe, w tym na udostępnienie tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego podstawowe potrzeby życiowe, pomoc w wynajęciu mieszkania, przeprowadzce lub zagospodarowaniu oraz pomoc w załatwieniu ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.</p> <p><u>5. Komendanci wojewódzcy Policji i Komendant Główny Policji</u> Komendanci podejmować będą decyzje w przedmiocie stosowania środków ochrony i pomocy.</p>

			<p><u>6. Funkcjonariusze wykonujący środki wynikające z nakazów ochrony</u></p> <p>W związku z implementacją dyrektywy 2011/99/UE Funkcjonariusze policji będą wykonywać środki orzeczone w nakazach ochrony i komunikować się w tym zakresie z prokuratorami, którzy wydali decyzje o wykonaniu nakazów.</p>
Sądy	Ok. 10 000 sędziów		<p>Oddziaływanie związane z implementacją dyrektywy 2012/29/UE</p> <p>Sądy podejmować będą dodatkowe czynności, tj. zawiadamianie pokrzywdzonych i świadków o zmianach w zakresie pozbawienia wolności podejrzanego, oskarżonego i skazanego, pouczanie w bardziej przejrzysty sposób o przysługujących prawach, szersze wykorzystanie trybu wideokonferencji do przesłuchań świadków, doręczanie tłumaczeń niektórych orzeczeń oskarżycielom posiłkowym i powodom cywilnym.</p> <p>Oddziaływanie związane z implementacją dyrektywy 2011/99/UE</p> <p>Sądy występować będą do organów innych państw członkowskich o wykonanie nakazów ochrony.</p>
Prokuratura	Ok. 4000 prokuratorów rejonowych		<p>Oddziaływanie związane z implementacją dyrektywy 2011/99/UE</p> <p>Prokuratorzy występować będą do organów innych państw członkowskich o wykonanie nakazów ochrony. Prokuratorzy podejmować będą decyzje w przedmiocie wykonywania nakazów ochrony wydanych w innych państwach członkowskich, w tym celu będą również bezpośrednio komunikować się z właściwymi organami państw wydania nakazów.</p>

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt podlegał konsultacji, opiniowaniu i uzgodnieniom z właściwymi ministrami, Prezesem RCL, Prezesem Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Przewodniczącym Komisji Nadzoru Finansowego, Centralnym Zarządem Służby Więziennej, Prokuraturą Generalną, Przewodniczącym Krajowej Rady Prokuratury, Przewodniczącym Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesem Sądu Najwyższego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej, prokuratorami, sądami, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się kwestiami praw człowieka i ochroną pokrzywdzonych. Większość konsultowanych podmiotów przedstawiło pozytywną opinię nt. celu i przedmiotu regulacji. Zgłoszone zostały uwagi szczegółowe (zob. odrębna informacja nt. uwag do projektu).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [tys zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa	0	27 232 632	30 007 488	32 907 840	36 310 176	39 844 980	43 874 796	48 288 072	53 077 836	58 376 556	64 302 756	434.223.132	
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Saldo ogółem																			
budżet państwa																			
JST																			
pozostałe jednostki (oddzielnie)																			
Źródła finansowania																			
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Źródła danych i przyjętych do obliczeń założeń:</p> <p>Wejście w życie ustawy będzie pociągało za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa. Skutki te powstaną w związku z realizacją ustawy w części dotyczącej stosowania środków ochrony i pomocy dla pokrzywdzonych, świadków oraz osób im najbliższych. Koszty te dotyczą: pomocy finansowej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, pokrycia części lub całości kosztów udostępnienia albo wynajęcia mieszkania oraz pomocy finansowej na świadczenia opieki zdrowotnej. Ustawa nie będzie pociągać za sobą kosztów w zakresie dotyczącym pomocy psychologicznej. Osoby wymagające wsparcia psychologicznego będą informowane o podmiotach, w których takie wsparcie będą mogły uzyskać, tj. podmiotach, które uzyskały dotację i realizują zadania określone w art. 43 § 8 pkt 1 k.k.w. lub inne podmioty świadczące taką pomoc, do których należą organizacje pozarządowe, które nie uzyskały dotacji lub Poradnie Zdrowia Psychicznego.</p> <p><u>I. Rodzaje i źródła danych</u></p> <p>Wyliczenia w zakresie:</p> <p><u>Środków ochrony i pomocy</u> dokonane zostały w oparciu o dane statystyczne zgromadzone w Biuletynie Informacyjnym generowanym w systemie analitycznym na podstawie danych z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji dotyczące przestępczości. Ogólna liczba wszczętych w 2013 r. postępowań przygotowawczych wyniosła 941 874. Wyliczenia przeprowadzono w oparciu o informacje dotyczące liczby postępowań przygotowawczych w I instancji należących do właściwości Sądu Okręgowego, których w 2013 r. odnotowano 10 413. W sprawach tych było 3363 pokrzywdzonych.</p> <p>Ponadto posłużono się danymi dotyczącymi kosztów związanych z ochroną świadka koronnego oraz osób zagrożonych chronionych na podstawie zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form ochrony udzielanej przez Policję osobom zagrożonym. Wykorzystano również dane przyjęte na potrzeby wyliczenia kosztów pomocy finansowej.</p> <p>Dane te przedstawiono poniżej.</p> <p><u>II. Metodologia</u></p> <p>1. Nie dokonano wyliczenia kosztów osobowych związanych z <u>ochroną osobistą i ochroną na czas czynności procesowej</u>, bowiem założenia do ustawy o ochronie pokrzywdzonego i świadka nie zakładają zwiększenia stanu etatowego Policji. Biorąc powyższe pod uwagę, obowiązki będą realizowane z wykorzystaniem posiadanych obecnie sił i środków policyjnych. Zatem do realizacji nowych zadań przewidzianych niniejszą ustawą będą angażowani policjanci dotychczas realizujący inne zadania (ok. 6680 funkcjonariuszy).</p>																		

Do wyliczenia pozostałych kosztów przyjęto, że:

- w 10 413 postępowaniach przygotowawczych prowadzonych w 2013 r., a należących w I instancji do właściwości Sądu Okręgowego występowało 3363 pokrzywdzonych;
- w każdym z ww. postępowań przygotowawczych występowało nie mniej niż 20 świadków.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, że w sprawach tych występowało **211 623** osób zagrożonych, które mogły skorzystać z ochrony. Zakłada się, że po wejściu w życie ustawy z ochrony skorzysta 1 na 350 osób, tj. około 604 osoby w pierwszym roku jej obowiązywania. Biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę w zakresie stosowania ochrony, corocznie liczba chronionych osób wzrasta o ok. 10% w stosunku do roku poprzedniego. Obecnie Policja zapewnia ochronę około **60 osobom** (ochroną objęci są: pokrzywdzeni, świadkowie i osoby najbliższe). W związku z powyższym, należy przyjąć, że w roku wejścia w życie ustawy konieczne będzie znalezienie dodatkowych sił i środków, przede wszystkim na pokrycie kosztów związanych z ochroną **ponad 540 osób (nie wliczając w to ich osób najbliższych)**. Na podstawie powyższych założeń należy przyjąć, że średnioroczna liczba korzystających z osobistej ochrony na czas czynności procesowych, wyliczonych dla roku 2024, wyniesie **1274 osoby**. Natomiast wzrost liczby osób korzystających z ochrony (bez osób najbliższych) w kolejnych latach przedstawia poniższa tabela.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających z ochrony	540	594	653	719	791	870	957	1053	1158	1274

2. Do wyliczenia kosztów związanych z wykonywaniem środka w postaci zmiany miejsca pobytu przyjęto, że:

- koszt pomocy finansowej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych wyniesie: 3500 zł/miesiąc
- koszt refundacji leczenia wyniesie: 350 zł/miesiąc, przy uwzględnieniu, że:
  - dotyczyć będzie to osób nieuprawnionych (procent osób nieuprawnionych do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wg projektu Rocznej Sprawozdania z działalności NFZ za 2013 r. wynosi 8,4%),
  - osoby nieuprawnione uzyskają świadczenie pieniężne w celu ubezpieczenia się, z którego to ubezpieczenia będzie można pokrywać koszty ewentualnego leczenia (kwota 350 zł – kwota składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne określona przez Prezesa GUS dla II kwartału 2014 r.),
- Całkowity lub częściowy koszt udostępnienia lokalu lub wynajęcia mieszkania: 2800 zł/mies.

Tabela: Średnioroczna liczba osób korzystających z pomocy

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających z pomocy (40% osób objętych ochroną)	216	238	261	288	316	348	383	421	463	510
Liczba osób nieubezpieczonych korzystających z refundacji leczenia	18	20	22	24	27	29	32	35	39	43

Dotychczasowa praktyka wskazuje, że spośród osób objętych ochroną, w celu zapewnienia prawidłowej ochrony życia i zdrowia, 40% z tych osób udzielana jest również pomoc związana ze zmianą miejsca pobytu.

Przyjęto, że osoby chronione, będą uzyskiwały pomoc przez 12 miesięcy.

Na podstawie analizy można wskazać, że roczny skutek finansowy związany z udzieleniem pomocy w postaci zmiany miejsca pobytu (koszt pomocy finansowej, koszt ubezpieczenia) w kolejnych latach osób korzystających z pomocy (40% osób objętych ochroną) wyniesie odpowiednio:

2015 r. – 16 405 200 zł

2016 r. – 18 076 800 zł

2017 r. – 19 824 000 zł

2018 r. – 21 873 600 zł

2019 r. – 24 003 000 zł

2020 r. – 26 430 600 zł

2021 r. – 29 089 200 zł

2022 r. – 31 974 600 zł

2023 r. – 35 166 600 zł

2024 r. – 38 736 600 zł

Razem: 261 580 200 zł (za dziesięć lat)

Powyższe koszty nie uwzględniają części ponoszonych przez Policję wydatków związanych z pomocą i ochroną, tj.:

a) z doświadczeń związanych z funkcjonowaniem dotychczasowego zarządzenia KGP wynika, że statystycznie na 1 osobę objętą ochroną przypada 1 osoba najbliższa, wysokość pomocy finansowej na 1 osobę objętą ochroną wynosi 3500 zł. Zakładając, że na dorosłego członka rodziny pomoc finansowa wyniosłaby 50% tej stawki, a na dziecko 25%, to średnia kwota pomocy finansowej na członka rodziny wyniesie 1500 zł/mies.

216 osób x 1500 zł x 12 mies. = **3 888 000 zł**,

b) koszty związane z realizacją przez Policję programów, w których występuje środek w postaci zmiany miejsca pobytu (w szczególności przejazdu, zakwaterowanie, wyżywienie). Na podstawie ww. doświadczeń przyjęto, że koszty realizacji 1 programu wynoszą rocznie średnio 10 000 zł (10 000 zł x 216 osób = **2 160 000 zł**,

c) koszty zakupu lokalizatora osobistego GPS posiadającego funkcję nagłego alarmowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia dla osoby chronionej – średni roczny koszt zakupu i użytkowania GPS – 2000 zł (540 osób x 2000 zł = **1 080 000 zł**)

d) zakup sprzętu informatycznego (m.in. komputery, specjalistyczne oprogramowanie związane z lokalizacją GPS osobistych, jak również do lokalizacji położenia telefonów komórkowych osób chronionych). Przyjęto, że:
– do obsługi 5 programów niezbędny jest zakup 1 zestawu
– średni koszt zakupu 1 zestawu wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem do obsługi GPS wynosi 3500 zł
 $540 \text{ (liczba programów/osób)} / 5 = 108 \text{ zestawów}$
 $108 \text{ zestawów} \times 3500 \text{ zł (koszt 1 zestawu)} = \mathbf{378\ 000\ zł}$,

e) koszt zabezpieczenia technicznego programów ochrony, w tym monitoringu dla osób, które nie korzystają ze środka w postaci zmiany miejsca pobytu.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń Policji przy realizacji programów przyjęto, że roczny koszt wymienionych zabezpieczeń na 1 program wynosi średnio 4000 zł.

$324 \text{ osoby/programy (540 osoby uprawnione do skorzystania ze środków przewidzianych przez ustawę – 216 osób, które będą korzystały ze środka w postaci zmiany miejsca pobytu)} \times 4000 \text{ zł} = \mathbf{1\ 296\ 000\ zł}$,

f) środki transportu

Średnioroczny zakup pojazdów ustalono na poziomie 20 szt.

Koszt zakupu 1 samochodu spełniającego wymagania niezbędne do realizacji czynności związanych z ochroną osób wynosi średnio 80 000 zł

Łączna kwota: $20 \times 80\ 000 = \mathbf{1\ 600\ 000\ zł}$,

g) koszt paliwa

Przyjęto, że miesięczny koszt zakupu paliwa do każdego zakupionego samochodu wynosi 1000 zł.

$1000 \text{ zł} \times 12 \text{ m-cy} \times 20 \text{ samochodów} = \mathbf{240\ 000\ zł}$,

h) koszt utrzymania środków transportu (ubezpieczenie, przegląd, naprawa)

Przyjęto, że roczny koszt utrzymania każdego zakupionego samochodu wynosi 6000 zł.

$6000 \text{ zł} \times 20 = 120\ 000 \text{ zł}$.

Roczna suma szacowanych wydatków z wyliczeń określonych w lit. a–h wynosiłaby: **10 762 000 zł**.

Podczas szacowania kosztów nie wzięto także pod uwagę kosztów związanych z udzielaną ochroną i pomocą w sprawach innych niż należących w I instancji do właściwości Sądu Okręgowego.

Biorąc pod uwagę powyższe, wskazane wyżej koszty powinny być podwyższone o ok. 66% (przybl. proporcja między kwotą 10 762 000 zł a 16 405 200 zł).

Tabela: Skutek finansowy dla budżetu Policji obowiązywania ustawy w kolejnych 10 latach

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Przewidywane skutki finansowe dot. Policji	27 232 632 zł	30 007 488 zł	32 907 840 zł	36 310 176 zł	39 844 980 zł	43 874 796 zł	48 288 072 zł	53 077 836 zł	58 376 556 zł	64 302 756 zł

Łącznie po 10 latach: **434 223 132 zł**

III. Wpływ projektowanej ustawy na:

1. wydatki cz. 42 – Sprawy wewnętrzne, w szczególności wydatki Policji

Przyjęcie ustawy będzie miało wpływ na wydatki w części dotyczącej Policji, w zakresie zapewnienia środków ochrony i pomocy zarówno w toku postępowania karnego, jak też przed jego wszczęciem w ramach podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych lub czynności sprawdzających.

Środki te stosowane są już obecnie przez Policję na podstawie zarządzenia Komendanta Głównego Policji z dnia 15 lipca 2005 r. w sprawie metod i form ochrony udzielonej przez Policję osobom zagrożonym. Wejście w życie ustawy może spowodować wzrost liczby osób, które wymagać będą objęcia ww. środkami z uwagi na fakt upowszechnienia wiedzy na temat przysługujących pokrzywdzonym, świadkom oraz ich najbliższym uprawnień w tym zakresie. Wg powyższych wyliczeń wydatki te w skali 10 lat wyniosą **434 223 132 zł**.

Powołanie koordynatorów nie będzie natomiast pociągało za sobą skutków finansowych. Nie przewiduje się w tym zakresie zwiększenia wydatków na uposażenia funkcjonariuszy Policji wykonujących funkcję koordynatora.

Przyjęcie ustawy w zakresie dotyczącym przepisów wdrażających dyrektywę 2011/99/UE nie będzie natomiast miało wpływu na wydatki Policji. Realizacja nakazów ochrony wiązać się będzie z wykonywaniem przez Policję środków zapobiegawczych, które już obecnie przewiduje kodeks postępowania karnego, związanych z: zakazem przebywania w określonych miejscach, zakazem lub ograniczeniem kontaktów z określoną osobą czy zbliżania się do niej na określoną odległość. Mając na uwadze relację pomiędzy skalą emigracji z Polski do innych państw członkowskich UE i vice versa, zakłada się, że w większości przypadków to polskie organy wysyłać będą nakazy ochrony za granicę, zaś obciążenie organów polskich wykonywaniem nakazów wydanych przez inne państwa członkowskie będzie niewielkie. Wydatki na wykonywanie nakazów będą ponoszone w ramach przyznaných limitów.

2. wydatki w cz. 15 i 37 – Sądy powszechne i sprawiedliwość

Przyjęcie ustawy nie będzie miało wpływu na budżet sądownictwa. Ww. czynności wykonywane przez sądy związane z wdrożeniem dyrektyw, wiązać się będą z kosztami kwalifikowanymi do kosztów procesu (doręczenia, tłumaczenie). Wydatki będą ponoszone w ramach przyznaných limitów.

3. wydatki w cz. 88 – Prokuratura

Przyjęcie ustawy nie wpłynie na budżet prokuratury. Dodatkowe zadania spoczywające na prokuraturze wynikające z wdrożenia ww. będą polegały głównie na wydawaniu decyzji w przedmiocie nakazów ochrony, współpracy z Policją w zakresie realizacji tych nakazów, komunikowaniu się z organami państw członkowskich w zakresie dotyczącym nakazów. Wydatki będą ponoszone w ramach przyznaných limitów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Obywatele – patrz pkt 4						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana ustawa nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów ustawy nastąpi od momentu wejścia jej w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W ramach badania corocznych sprawozdań statystycznych dotyczących pracy sądów i prokuratur, a także ewaluacji transpozycji dyrektyw prowadzonej przez Komisję Europejską. W przypadku dyrektywy 2011/99/UE Komisja zobowiązana jest do przedstawienia sprawozdania do 11.01.2016 r., w przypadku zaś dyrektywy 2012/29/UE – do 16.11.2017 r.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania

Projekt został skierowany w ramach konsultacji publicznych i opiniowania do Prokuratury Generalnej, Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury, Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, Prezesa Sądu Najwyższego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej, prokur rejonowych, okręgowych i apelacyjnych, sądów rejonowych, okręgowych i apelacyjnych, organizacji pozarządowych zajmujących się kwestiami praw człowieka i ochroną pokrzywdzonych.

Uwagi przedstawili: Prokurator Generalny, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych, Prezes Sądu Rejonowego w Żywcu, Prezes Sądu Okręgowego w Częstochowie, Prokurator Apelacyjny i Okręgowy w Krakowie, Prokurator Apelacyjny w Warszawie, Prokuratura Okręgowa w Olszynie Fundacja Dzieci Niczyje, Fundacja „Pomoc Kobietom i Dzieciom”, Stowarzyszenie SOS dla Rodziny, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Podmioty, które nadesłały uwagi w zdecydowanej większości bardzo pozytywnie oceniły cel i przedmiot regulacji, podzielając stanowisko o potrzebie rozszerzenia środków służących pokrzywdzonemu i świadkowi w związku z postępowaniem karnym.

Duża część przedstawionych uwag miała charakter redakcyjny oraz porządkowy. Uwagi o tym charakterze, wskazujące głównie na potrzebę zwiększenia przejrzystości przepisów, zostały uwzględnione, w szczególności poprzez usystematyzowanie projektu oraz podział ustawy na rozdziały, a także doprecyzowanie niektórych mechanizmów udzielania i stosowania środków ochrony i pomocy.

Uwagi o charakterze merytorycznym zmierzały w niektórych przypadkach w przeciwnym kierunku. Zgłaszane postulaty dotyczyły z jednej strony poszerzenia, z drugiej strony zawężenia katalogu osób uprawnionych. Na projektodawcy spoczywało zatem wyważenie odmiennych racji, jak również potrzeba baczenia względy pragmatyczne związane z zapewnieniem wydolności wdrażanego systemu oraz ograniczenia skutków finansowych.

W tym zakresie przypomnieć należy, że fakt, iż ustawa koncentruje się na ochronie i pomocy wobec pokrzywdzonych, świadków i osób im najbliższych, nie wyłącza jej jednak wobec pozostałych osób (np. sędziów, prokuratorów, ale także podejrzanych czy oskarżonych). W dalszym bowiem ciągu obowiązywać będzie zarządzenie Komendanta Głównego Policji, na podstawie którego obecnie taka ochrona jest udzielana.

Odnosząc się do uwag krytycznych wobec ograniczenia środków ochrony i pomocy polegających na ochronie osobistej oraz pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu do spraw, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, odnotować należy, że ograniczenie to ma charakter względny. Wprowadza się bowiem klauzulę pozwalającą na udzielenie tego typu środków

również w przypadku pozostałych przestępstw - w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W uzasadnieniu ustawy wskazano sytuacje, w których przesłanka ta może mieć najczęściej zastosowanie (np. groźba - art. 190 k.k., znęcanie się - art. 207 k.k., stalking - art. 190a k.k.).

Odpowiadając na postulaty dotyczące troski o zapewnienie funkcjonalności projektowanych mechanizmów, wprowadzono ogólną przesłankę zagrożenia dla życia lub zdrowia warunkującą udzielenie środków ochrony i pomocy, a także wprowadzono gradację przesłanek odnoszących się do poszczególnych środków, w zależności od ich powagi. Zawężono również zakres projektowanych środków, rezygnując m.in. z pomocy w zmianie miejsca zatrudnienia, jako czynności, która ze swojej istoty nie należy do Policji.

Zgodnie z niektórymi postulatami, ograniczono również stosowanie środków do spraw prowadzonych wyłącznie w ramach postępowania karnego (odstępując od rozszerzania mechanizmów na postępowania karne skarbowe). W sprawach tych bowiem pokrzywdzonym jest z reguły Skarb Państwa. W tego typu postępowaniach w znacznie większym stopniu wykorzystuje się dowody z dokumentów niż zeznania świadków. Podkreślić wypada także, że w poważnych sprawach karnych skarbowym, popełnianych w ramach przestępczości zorganizowanej, przestępstwo skarbowe jest z reguły kwalifikowane w zbiegu z art. 258 k.k., należącym do właściwości sądu okręgowego, co umożliwi zastosowanie środków ochrony i pomocy.

Odnosząc się do uwagi dotyczących niejasnej natury środka w postaci pomocy psychologicznej, usunięto wątpliwości co do mechanizmu jej funkcjonowania. Zrezygnowano z wyodrębniania pomocy psychologicznej jako osobnego środka ochrony i pomocy na rzecz ujęcia go jako działania o charakterze uzupełniającego. W szczególności wskazano na jego powiązanie z pomocą świadczoną przez Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wprowadzono do projektu możliwość wzywania ośrodków do udzielania pomocy ze środków Funduszu w ciągu 14 dni.

Niektóre postulaty wskazywały na konieczność uwzględnienia przypadku, gdy podjęcie decyzji o zastosowaniu środków musi nastąpić niezwłocznie. Termin ten został wyznaczony w celu weryfikacji okoliczności uzasadniających podjęcie decyzji w przedmiocie zastosowania środka. W niektórych jednak przypadkach weryfikacja nie będzie konieczna, bowiem Policja może dysponować już wiedzą na temat istniejącego zagrożenia. Wówczas decyzja podejmowana będzie niezwłocznie.

Część propozycji zmierzała do zawężenia prawa do udziału osoby wskazanej przez pokrzywdzonego w czynności postępowania przygotowawczego, podmiotów mogących wykonywać prawa pokrzywdzonego w razie jego śmierci oraz zawiadamiania pokrzywdzonego o rozprawie oraz korelujących z nimi obowiązków spoczywających na organach prowadzących postępowanie karne. Ich uwzględnienie nie było możliwe z uwagi na fakt, iż stanowią one implementację dyrektywy 2012/29/UE.

Jeden z postulatów dotyczył szczegółowego uregulowania kwestii reprezentacji małoletniego w postępowaniu karnym w przypadku, gdy reprezentantem nie może być rodzic małoletniego z uwagi na konflikt interesów.

Wskazywano, że w praktyce do pełnienia roli kuratora procesowego wyznaczane są czasem przypadkowe osoby, nie mające odpowiedniego doświadczenia i nie mogące w należyty sposób reprezentować interesów małoletniego. Projektodawca dostrzega wagę problemu, jednakże jego uregulowanie mogłoby wiązać się z szeregiem modyfikacji systemowych, wykraczających poza przedmiot projektu. Nie wiąże się również ani ze stosowaniem środków ochrony i pomocy, ani z implementacją dyrektyw 2012/29/UE oraz 2011/99/UE.

Proponowano również rozszerzenie kręgu podmiotów wykonujących europejski nakazu ochrony (ENO) na sądy, w zależności od fazy postępowania. W ocenie projektodawcy organem właściwym powinny jednak pozostać jednostki prokuratury, zaś rozdział na fazę sądową i przesądową postępowania w państwie obcym nie może być automatycznie rzutować na właściwość w państwie wykonującym ENO. Wykonanie ENO wiąże się jedynie z wykonaniem obowiązków w nim wskazanych, nie zaś z wykonaniem orzeczenia, na podstawie którego zostały one orzeczone. Ewentualne dostosowanie danego obowiązku do wymogów prawa polskiego nie prowadzi do zmiany oryginalnego orzeczenia, a jedynie modyfikuje sposób jego wykonania na terytorium Polski. Proponowany podział kompetencji stanowiłby zatem zbędny formalizm i mógłby powodować przewlekłość postępowań, bowiem nie we wszystkich państwach tak czytelny jest rozdział między fazą postępowania przygotowawczego i sądowego.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa o środkach ochrony dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 2011 r., s. 2)			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ					
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red. (k.p.k.)	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
Art. 1 Cel	Niniejsza dyrektywa określa zasady pozwalające organowi sądowemu lub równoważnemu organowi w państwie członkowskim, w którym przyjęto środek ochrony służący ochronie osoby przed czynem zabronionym innej osoby mogącym zagrozić jej życiu, nieetykalności fizycznej lub psychicznej, godności, wolności osobistej lub nieetykalności seksualnej - wydać europejski nakaz ochrony, dzięki któremu właściwy organ w innym państwie członkowskim może nadal chronić daną osobę na terytorium tego innego państwa członkowskiego w przypadku wystąpienia działań wyczerpujących lub przypuszczalnie wyczerpujących - w świetle prawa krajowego państwa wydającego - znamiona przestępstwa.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 2 Definicje	Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	N	Przepis w ogóle nie wymaga		

	<p>1) "europejski nakaz ochrony" oznacza decyzję o środku ochrony, którą wydał organ sądowy lub równoważny organ w państwie członkowskim i na podstawie której organ sądowy lub równoważny organ w innym państwie członkowskim stosuje środek lub wszelkie środki zgodnie z własnym prawem krajowym, by dalej chronić osobę podlegającą ochronie.</p> <p>2) "środek ochrony" oznacza decyzję w sprawach karnych, którą wydano w państwie wydającym zgodnie z jego prawem i procedurami krajowymi i która na osobę stwarzającą zagrożenie nakłada co najmniej jeden z zakazów lub ograniczeń określonych w art. 5 w celu ochrony osoby podlegającej ochronie przed czynem zabronionym mogącym zagrozić jej życiu, nietykności fizycznej lub psychicznej, godności, wolności osobistej lub nietykności seksualnej.</p> <p>3) "osoba podlegająca ochronie" oznacza osobę fizyczną, którą otacza się ochroną wynikającą ze środka ochrony orzeczonego przez państwo wydające.</p> <p>4) "osoba stwarzająca zagrożenie" oznacza osobę fizyczną, na którą nałożono co najmniej jeden z zakazów lub ograniczeń, o których mowa w art. 5.</p> <p>5) "państwo wydające" oznacza państwo członkowskie, w którym orzeczono środek ochrony stanowiący podstawę do wydania europejskiego nakazu ochrony.</p> <p>6) "państwo wykonujące" oznacza państwo członkowskie, któremu przekazano europejski nakaz ochrony celem jego uznania.</p> <p>7) "państwo nadzoru" oznacza państwo członkowskie, któremu przekazano wyrok w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW lub decyzję w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej 2009/829/WSiSW.</p>		transpozycji		
Art. 3 Wyznaczanie właściwych	1. Każde państwo członkowskie informuje Komisję o tym, który organ lub organy sądowe lub im równoważne są właściwe w świetle jego prawa	T	Art. 611w §1	Art. 611w § 1. W razie orzeczenia lub wykonywania przez polski sąd lub prokuratora środka zapobiegawczego, środka karnego lub obowiązku związanego z poddaniem sprawcy próbie, polegającego	

organów	<p>krajowego do wydawania europejskiego nakazu ochrony i do uznawania takiego nakazu zgodnie z niniejszą dyrektywą, gdy to państwo członkowskie jest państwem wydającym lub państwem wykonującym.</p> <p>2. Otrzymane informacje Komisja przekazuje wszystkim państwom członkowskim. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich zmianach informacji, o których mowa w ust. 1.</p>			<p>na powstrzymaniu się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach lub kontaktowania się z określonymi osobami lub zbliżania się do określonych osób, oraz gdy jest to niezbędne dla ochrony praw pokrzywdzonego i na jego wniosek, sąd lub prokurator może wystąpić o wykonanie tego środka lub obowiązku do właściwego sądu lub innego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wykonania orzeczenia”, w którym pokrzywdzony przebywa lub oświadczy, że zamierza tam przebywać, wydając europejski nakaz ochrony.</p>	
Art. 4 Zaangażowanie organu centralnego	<p>1. Każde państwo członkowskie może do wspomaganie swoich właściwych organów wyznaczyć organ centralny lub, jeżeli przewiduje to jego system prawny, kilka organów centralnych.</p> <p>2. Państwo członkowskie może, jeżeli to konieczne z uwagi na uwarunkowania organizacyjne jego wewnętrznego systemu wymiaru sprawiedliwości, przydzielić organowi centralnemu lub organom centralnym zadanie urzędowego przekazywania i odbioru europejskich nakazów ochrony, jak również uczynić odpowiedzialnymi za wszelką inną korespondencję urzędową. Z tego względu wszelkie zawiadomienia, konsultacje, informacje, zapytania i notyfikacje mogą być wymieniane między właściwymi organami z pomocą, w odpowiednich przypadkach, wyznaczonego organu centralnego lub wyznaczonych organów centralnych danego państwa członkowskiego.</p> <p>3. Państwa członkowskie pragnące skorzystać z możliwości, o których mowa w niniejszym artykule, powiadamiają Komisję o wyznaczonym organie centralnym lub organach centralnych. Podawane informacje są wiążące dla wszystkich organów państwa wydającego.</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 5 Warunek istnienia środka ochrony na mocy prawa krajowego	<p>Europejski nakaz ochrony można wydać tylko wtedy, gdy w państwie wydającym został uprzednio zastosowany środek ochrony, który nakłada na osobę stwarzającą zagrożenie co najmniej jeden z poniższych zakazów lub ograniczeń:</p> <p>a) zakaz przebywania w określonych</p>	T	Art. 611w § 1		

	<p>miejscach, miejscowościach lub na określonych obszarach, gdzie mieszka lub które odwiedza osoba podlegająca ochronie;</p> <p>b) zakaz lub ograniczenie wszelkich form kontaktu z osobą podlegającą ochronie, w tym kontaktów telefonicznych, elektronicznych, korespondencyjnych, faksowych czy innych; lub</p> <p>c) zakaz lub ograniczenie możliwości zbliżania się na odległość mniejszą, niż to określono, do osoby podlegającej ochronie.</p>				
Art. 6 Wydawanie europejskiego nakazu ochrony	<p>1. Europejski nakaz ochrony można wydać, gdy osoba podlegająca ochronie postanowi zamieszkać lub już mieszka w innym państwie członkowskim albo gdy zdecyduje się na pobyt lub już przebywa w innym państwie członkowskim. Decydując o wydaniu europejskiego nakazu ochrony, właściwy organ państwa wydającego uwzględnia m.in. długość okresu(-ów), jaki(-e) osoba podlegająca ochronie planuje spędzić w państwie wykonującym, oraz zasadność potrzeby ochrony.</p> <p>2. Organ sądowy lub jemu równoważny organ w państwie wydającym może wydać europejski nakaz ochrony tylko na żądanie osoby podlegającej ochronie, sprawdziwszy, czy dany środek ochrony spełnia kryteria określone w art. 5.</p> <p>3. O wydanie europejskiego nakazu ochrony osoba podlegająca ochronie może wystąpić do właściwego organu państwa wydającego albo do właściwego organu państwa wykonującego. Jeżeli złoży taki wniosek w państwie wykonującym, właściwy organ tego państwa bezzwłocznie przekazuje go właściwemu organowi państwa wydającego.</p> <p>4. Zanim zostanie wydany europejski nakaz ochrony, należy osobie stwarzającej zagrożenie zapewnić prawo do bycia wysłuchanym oraz prawo do zaskarżenia danego środka ochrony, jeżeli prawa te nie przysługiwały jej podczas procedury prowadzącej do orzeczenia tego środka ochrony.</p> <p>5. Jeżeli właściwy organ przyjmie środek ochrony</p>	T	Art. 611w § 1		Formuła „potrzeby ochrony praw pokrzywdzonego” uwzględnia także długość pobytu.
		T	Art. 611w § 1		
		T	Art. 611wd §3 zdanie 2	§ 3. Jeżeli prokurator, do którego został skierowany nakaz, nie jest właściwy do nadania mu biegu, przekazuje go właściwemu prokuratorowi i zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia. <u>Wniosek o wydanie nakazu skierowany przez osobę podlegającą ochronie na podstawie orzeczenia, o którym mowa w § 1, przekazuje się właściwemu sądowi lub innemu organowi państwa wydania orzeczenia.</u>	W przypadku, gdy Polska jest państwem wydania, brak potrzeby implementacji.
		N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 459 § 2 k.p.k.		
		N	Cel przepisu		

	<p>przewidujący co najmniej jeden z zakazów lub ograniczeń, o których mowa w art. 5, powiadamia on osobę podlegającą ochronie, w dowolny właściwy sposób w trybie zgodnym z jego prawem krajowym, o możliwości wystąpienia o wydanie europejskiego nakazu ochrony, w przypadku gdy osoba ta postanowi wyjechać do innego państwa członkowskiego, a także o podstawowych warunkach złożenia takiego wniosku. Organ ten doradza osobie podlegającej ochronie, by wniosek złożyła przed opuszczeniem terytorium państwa wydającego.</p> <p>6. Jeżeli osoba podlegająca ochronie ma opiekuna lub przedstawiciela, opiekun ten lub przedstawiciel mogą w jej imieniu złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 2 i 3.</p> <p>7. Jeżeli wniosek o wydanie europejskiego nakazu ochrony zostanie odrzucony, właściwy organ państwa wydającego powiadamia osobę podlegającą ochronie o wszelkich mających zastosowanie środkach odwoławczych od tej decyzji, które są dostępne na mocy jego prawa krajowego.</p>	N N	<p>jest realizowany przez art. 16 § 2 k.p.k.</p> <p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 51 § 2 i 3 k.p.k.</p> <p>Brak potrzeby implementacji</p>		Zalecenie tylko dla państw, które przewidują środki odwoławcze od decyzji w przedmiocie ENO. Przepisy polskie takich środków nie przewidują.
Art. 7 Forma i treść europejskiego nakazu ochrony	<p>Europejski nakaz ochrony jest wydawany na formularzu przedstawionym w załączniku I do niniejszej dyrektywy. Zawiera on w szczególności następujące informacje:</p> <p>a) tożsamość i obywatelstwo osoby podlegającej ochronie, jak również tożsamość i obywatelstwo opiekuna lub przedstawiciela, jeżeli osoba podlegająca ochronie jest małoletnia lub ubezwłasnowolniona;</p>	T	<p>Art. 611w § 3</p> <p>Art. 611w § 7</p>	<p>§ 3. Nakaz zawiera informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie, dotyczące orzeczenia, osoby pokrzywdzonego, osoby oskarżonego i środka lub obowiązku. Do nakazu dołącza się poświadczony za zgodność z oryginałem odpis orzeczenia, o którym mowa w § 1.</p> <p>§ 7. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór nakazu, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu</p>	

	<p>b) datę, od której osoba podlegająca ochronie planuje mieszkać lub przebywać w państwie wykonującym, oraz okres(-y) pobytu, jeżeli jest (sa) znany(-e);</p> <p>c) nazwę, adres, numer telefonu i faksu oraz adres poczty elektronicznej właściwego organu państwa wydającego;</p> <p>d) wskazanie aktu prawnego (na przykład sygnaturę i datę wydania), na podstawie którego orzeczonego został środek ochrony, stanowiący podstawę wydania europejskiego nakazu ochrony;</p> <p>e) streszczenie faktów i okoliczności, które doprowadziły do przyjęcia środka ochrony w państwie wydającym;</p> <p>f) zakazy lub ograniczenia, zawarte w środku ochrony stanowiącym podstawę europejskiego nakazu ochrony, nałożone na osobę stwarzającą zagrożenie, okres ich obowiązywania i określenie ewentualnej sankcji w razie naruszenia jakiegokolwiek z tych zakazów lub ograniczeń;</p> <p>g) informacje o urządzeniach technicznych, zastosowanych wobec osoby podlegającej ochronie lub osoby stwarzającej zagrożenie w celu wykonania środka ochrony;</p> <p>h) tożsamość i obywatelstwo osoby stwarzającej zagrożenie oraz dane umożliwiające kontakt z tą osobą;</p> <p>i) informacja o uzyskaniu przez osobę podlegającą ochronie lub osobę stwarzającą zagrożenie bezpłatnej pomocy prawnej w państwie wydającym - o ile jest ona znana właściwemu organowi państwa wydającego bez konieczności dalszego badania tej okoliczności;</p> <p>j) w stosownych przypadkach - opis innych okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na ocenę niebezpieczeństwa grożącego osobie podlegającej ochronie;</p> <p>k) w stosownych przypadkach - wyraźną informację, że wyrok w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW lub decyzję w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej</p>		<p>Art. 611wd § 2</p>	<p>wykonania orzeczenia wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji w przedmiocie wykonania nakazu.</p> <p>§ 2. Nakaz powinien zawierać informacje umożliwiające jego prawidłowe wykonanie. Do nakazu powinno być dołączone orzeczenie, o którym mowa w § 1, lub jego odpis poświadczony za zgodność z oryginałem.</p>	
--	--	--	-----------------------	--	--

	2009/829/WSiSW przekazano państwu nadzoru - o ile nie jest to państwo wykonania europejskiego nakazu ochrony - oraz dane organu właściwego w tym państwie do wykonania takiego wyroku lub takiej decyzji.				
Art. 8 Tryb przekazywania	<p>1. Właściwy organ państwa wydającego przekazuje europejski nakaz ochrony właściwemu organowi państwa wykonującego dowolną metodą pozwalającą zachować pisemny ślad, tak aby umożliwić właściwemu organowi państwa wykonującego ustalenie autentyczności tego nakazu. Cała urzędowa korespondencja odbywa się również bezpośrednio między tymi właściwymi organami.</p> <p>2. Jeżeli właściwy organ państwa wykonującego albo państwa wydającego nie jest znany właściwemu organowi drugiego państwa, organ tego państwa podejmuje wszelkie odpowiednie działania w celu uzyskania niezbędnych informacji, w tym za pośrednictwem punktów kontaktowych europejskiej sieci sądowej, o której mowa w decyzji Rady 2008/976/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiej sieci sądowej⁽⁹⁾, za pośrednictwem krajowego członka Eurojustu lub za pośrednictwem krajowego systemu koordynacji Eurojustu funkcjonującego w państwie tego organu.</p> <p>3. Jeżeli organ państwa wykonującego, który otrzymał europejski nakaz ochrony, nie jest organem właściwym do jego uznania, organ ten z urzędu przekazuje europejski nakaz ochrony właściwemu organowi i bezzwłocznie, dowolną metodą pozwalającą zachować pisemny ślad, powiadamia o tym właściwy organ państwa wydającego.</p>	T	<p>Art. 611w § 2</p> <p>Art. 611w § 5</p> <p>Art. 611w § 6</p> <p>Art. 611wd § 3</p>	<p>§ 2. W razie potrzeby sąd lub prokurator kieruje nakaz do więcej niż jednego państwa wykonania orzeczenia.</p> <p>§ 5. Przekazanie odpisu orzeczenia oraz nakazu może nastąpić również z wykorzystaniem urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności tych dokumentów. Na żądanie właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia sąd lub prokurator przekazuje odpis orzeczenia oraz oryginał nakazu.</p> <p>§ 6. W razie trudności w ustaleniu właściwego sądu lub innego organu państwa wykonania orzeczenia sąd lub prokurator może również zwracać się do właściwych jednostek organizacyjnych Europejskiej Sieci Sądowej lub Eurojust.</p>	
Artykuł 9 Środki w państwie wykonującym	1. Po otrzymaniu europejskiego nakazu ochrony, przekazanego zgodnie z art. 8, właściwy organ państwa wykonującego uznaje ten nakaz bez zbędnej zwłoki i wydaje decyzję o przyjęciu środka, który jest w analogicznych przypadkach dopuszczalny w świetle jego prawa krajowego, w	T	Art. 611wd §1	W razie wystąpienia państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zwanego w niniejszym rozdziale „państwem wydania orzeczenia”, o wykonanie europejskiego nakazu ochrony, wydanego na podstawie orzeczenia nakładającego na osobę, przeciwko której w tym państwie jest lub było prowadzone postępowanie karne, obowiązek polegający na powstrzymaniu się od przebywania	

	<p>celu zapewnienia ochrony osobie podlegającej ochronie, chyba że zdecyduje się powołać na jedną z podstaw odmowy uznania, o których mowa w art. 10. Państwo wykonujące może zastosować, na podstawie prawa krajowego, środki karne, administracyjne lub cywilne.</p> <p>2. Środek przyjęty przez właściwy organ państwa wykonującego zgodnie z ust. 1, a także wszelkie inne środki podjęte na podstawie decyzji następczych, o których mowa w art. 11, odpowiadają w najszerszym możliwym zakresie środkowi ochrony przyjętemu w państwie wydającym.</p> <p>3. Właściwy organ państwa wykonującego powiadamia osobę stwarzającą zagrożenie, właściwy organ państwa wydającego i osobę podlegającą ochronie o wszelkich środkach przyjętych zgodnie z ust. 1, a także o możliwych skutkach prawnych naruszenia takiego środka, przewidzianych na mocy prawa krajowego i zgodnie z art. 11 ust. 2.</p> <p>Adres lub inne dane kontaktowe osoby podlegającej ochronie nie są ujawniane osobie stwarzającej zagrożenie, chyba że takie szczegółowe informacje są konieczne dla wykonania środka przyjętego zgodnie z ust. 1.</p> <p>4. Jeżeli właściwy organ w państwie wykonującym uzna, że informacje przekazane zgodnie z art. 7 w europejskim nakazie ochrony są niekompletne, powiadamia o tym bezzwłocznie - dowolną metodą pozwalającą zachować pisemny ślad - właściwy organ państwa wydającego i wyznacza temu organowi rozsądny termin na przekazanie brakujących informacji.</p>		<p>Art. 611wf §2</p> <p>Art. 611we §2</p> <p>Art. 611 wi §1</p> <p>Ochrona danych adresowych jest realizowana przez art. 94 § 1 i 2</p> <p>Art. 611we § 1</p>	<p>w określonych środowiskach lub miejscach lub powstrzymaniu się od kontaktów z określonymi osobami lub zbliżaniu się do określonych osób, nakaz ten podlega wykonaniu przez prokuratora prokuratury rejonowej, na której obszarze działania przebywa osoba podlegająca ochronie na podstawie orzeczenia.</p> <p>§ 2. Do wykonania nakazu prokurator przystępuje niezwłocznie.</p> <p>§ 2. Jeżeli rodzaj albo sposób wykonania obowiązków są nieznane ustawie, prokurator określa obowiązek według prawa polskiego, z uwzględnieniem różnic na korzyść osoby, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne.</p> <p>§§ 1. O treści postanowienia w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, o wniesieniu środka odwoławczego od tego postanowienia, o istotnych orzeczeniach zapadłych w trakcie postępowania, jak również w razie zmiany miejsca pobytu przez osobę, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne albo przez osobę podlegającą ochronie na podstawie orzeczenia, o którym mowa w art. 611 wd §1, zawiadamia się niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia.</p> <p>§ 1. Jeżeli państwo wydania orzeczenia nie przekazało wszystkich informacji potrzebnych do podjęcia decyzji w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu ochrony, prokurator wzywa właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia do ich uzupełnienia we wskazanym terminie. W razie niedotrzymania terminu postanowienie w przedmiocie wykonania nakazu wydaje się w oparciu o posiadane informacje.</p>	<p>Pouczenie o skutkach naruszenia jest zbędne, gdyż naruszenie nie wywołuje bezpośrednich skutków.</p>
--	--	--	---	---	---

<p>Art. 10 Podstawy odmowy uznania europejskiego nakazu ochrony</p>	<p>1. Właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania europejskiego nakazu ochrony w następujących okolicznościach:</p> <p>a) europejski nakaz ochrony jest niekompletny lub nie został uzupełniony w terminie wyznaczonym przez właściwy organ państwa wykonującego;</p> <p>b) nie zostały spełnione kryteria określone w art. 5;</p> <p>c) środek ochrony dotyczy czynu, który nie stanowi przestępstwa zgodnie z prawem państwa wykonującego;</p> <p>d) ochrona wynika z wykonania kar lub środków, które, zgodnie z prawem państwa wykonującego, podlegają amnestii i dotyczą czynu lub działania podlegającego kompetencji tego państwa zgodnie z jego przepisami;</p> <p>e) osobie stwarzającej zagrożenie przysługuje immunitet na podstawie prawa państwa wykonującego, co uniemożliwia orzeczenie środków na podstawie europejskiego nakazu ochrony;</p> <p>f) postępowanie karne przeciwko osobie stwarzającej zagrożenie dotyczące czynu lub działania, w którego następstwie przyjęto środek ochrony, uległo zgodnie z przepisami państwa wykonującego przedawnieniu, w przypadku gdy dany czyn lub działanie podlegają kompetencjom tego państwa zgodnie z jego przepisami;</p> <p>g) uznanie europejskiego nakazu ochrony naruszałoby zasadę <i>ne bis in idem</i>;</p> <p>h) osoba stwarzająca zagrożenie nie może zgodnie z przepisami państwa wykonującego ze względu na swój wiek zostać pociągnięta do odpowiedzialności karnej za czyn lub działanie, w związku z którym przyjęto środek ochrony;</p> <p>i) dany środek ochrony dotyczy przestępstwa, które zgodnie z prawem państwa wykonującego jest uznawane za popełnione w całości lub w większej lub zasadniczej części na jego terytorium.</p> <p>2. Jeżeli właściwy organ państwa wykonującego</p>	<p>T</p>	<p>Art. 611wg § 1 i 2</p> <p>Art. 611wg § 2 pkt 8</p>	<p>Odmawia się wykonania nakazu, jeżeli osoba, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że istnieją podstawy do uznania, że zamierza na nim przebywać.</p> <p>§ 2. Można odmówić wykonania nakazu, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) czyn, w związku z którym nałożono obowiązek, nie stanowi przestępstwa według prawa polskiego, 2) pomimo wezwania przez prokuratora do uzupełnienia informacji we wskazanym terminie do orzeczenia, o którym mowa w art. 611 wd §1 nie dołączono nakazu, albo jest on niekompletny lub w sposób oczywisty niezgodny z treścią orzeczenia, 3) orzeczenie dotyczy tego samego czynu tej samej osoby, co do której postępowanie karne zostało prawomocnie zakończone w państwie członkowskim Unii Europejskiej, a osoba ta odbywa karę lub ją odbyła albo kara nie może być wykonana według prawa państwa, w którym zapadł wyrok skazujący, 4) według prawa polskiego nastąpiło przedawnienie wykonania kary, a przestępstwo, którego to dotyczy, podlegało jurysdykcji sądów polskich, 5) orzeczenie dotyczy przestępstwa, które według prawa polskiego zostało popełnione w całości albo w części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, 6) osoba, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne, z powodu wieku nie ponosi według prawa polskiego odpowiedzialności karnej za czyn będący podstawą wydania orzeczenia, 7) osoba, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne, korzysta z immunitetu, zgodnie z którym niemożliwy jest nadzór nad przestrzeganiem nałożonych obowiązków, 8) orzeczenie dotyczy wyłącznie obowiązków innych niż określone w art. 611wd § 1, 9) przestępstwo, którego dotyczy orzeczenie, w wypadku 	

	3. Jeżeli w państwie wykonującym nie są dostępne na szczeblu krajowym żadne środki, które można zastosować w analogicznych przypadkach, właściwy organ państwa wykonującego zgłasza właściwemu organowi państwa wydającego wszelkie znane mu przypadki naruszenia środka ochrony opisanego w europejskim nakazie ochrony.		Art. 611wi § 2	§ 2. Prokurator zawiadamia niezwłocznie właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia o wszelkich okolicznościach mających wpływ na jego wykonanie, w szczególności o naruszeniu nałożonego obowiązku. Zawiadomienie następuje w formie zaświadczenia zawierającego informacje dotyczące osoby, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne oraz naruszonego obowiązku.	
Art. 12 Powiadomienie w przypadku naruszenia	Właściwy organ państwa wykonującego powiadamia właściwy organ państwa wydającego lub państwa nadzoru o wszelkich przypadkach naruszenia środka lub środków podjętych na podstawie europejskiego nakazu ochrony. Do powiadomienia używa się standardowego formularza określonego w załączniku II		Art. 611wi § 5 Art. 611wi § 6	§ 4. Zawiadomienia, o których mowa w § 1 i 2 oraz wystąpienie, o którym mowa w § 4, mogą być przekazane również przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów. § 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 2, mając na uwadze konieczność udostępnienia państwu wydania orzeczenia wszelkich niezbędnych informacji umożliwiających podjęcie prawidłowej decyzji.	
Art. 13 Kompetencje państwa wydającego	1. Właściwy organ państwa wydającego ma wyłączne kompetencje do decydowania, by: a) przedłużyć, zweryfikować, zmienić, uchylić i cofnąć obowiązywanie środka ochrony oraz europejskiego nakazu ochrony; b) nałożyć środek polegający na pozbawieniu wolności po uchyleniu środka ochrony, pod warunkiem że środek ochrony obowiązywał na podstawie wyroku w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW lub na podstawie decyzji w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej 2009/829/WSiSW. 2. Do decyzji przyjętych zgodnie z ust. 1 zastosowanie ma prawo państwa wydającego. 3. Jeżeli wyrok w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW lub decyzja w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej 2009/829/WSiSW zostały już przekazane innemu państwu członkowskiemu lub zostaną mu	T N T	Art. 611wb § 1 Art. 611wb § 2 Art. 611 wh §1 Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji Art. 611 w § 1	§1. W razie zmiany lub uchylenia środka zapobiegawczego albo zmiany obowiązków nałożonych na oskarżonego sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy sąd lub inny organ państwa wykonania orzeczenia. § 2. Zawiadomienie, o którym mowa w § 1, może być przekazane również przy użyciu urządzeń służących do automatycznego przesyłania danych, w sposób umożliwiający stwierdzenie autentyczności przekazanych dokumentów. §1. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia informacji o tym, iż nakaz nie podlega dalszemu wykonaniu, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu wykonywania nakazu.	

	<p>przekazane po wydaniu europejskiego nakazu ochrony, dalsze decyzje - przewidziane w tych decyzjach ramowych - podejmuje się zgodnie z odpowiednimi przepisami tych decyzji ramowych.</p> <p>4. Jeżeli środek ochrony orzeczono w wyroku w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW, który został przekazany innemu państwu członkowskiemu lub zostanie mu przekazany po wydaniu europejskiego nakazu ochrony, a właściwy organ państwa nadzoru podjął dalsze decyzje zmieniające nakazy lub polecenia zawarte w środku ochrony zgodnie z art. 14 tej decyzji ramowej, właściwy organ państwa wydającego bezzwłocznie odpowiednio przedłuża, weryfikuje, zmienia, uchyla lub wycofuje europejski nakaz ochrony.</p> <p>5. Właściwy organ państwa wydającego bezzwłocznie informuje właściwy organ państwa wykonującego o wszelkich decyzjach podjętych na podstawie ust. 1 lub 4.</p> <p>6. Jeżeli właściwy organ państwa wydającego uchylił lub wycofał europejski nakaz ochrony na podstawie ust. 1 lit. a) lub ust. 4, właściwy organ państwa wykonującego zaprzestaje stosowania środków przyjętych zgodnie z art. 9 ust. 1, gdy tylko właściwy organ państwa wydającego przekaze mu odpowiednią informację.</p> <p>7. Jeżeli właściwy organ państwa wydającego zmienił europejski nakaz ochrony na podstawie ust. 1 lit. a) lub ust. 4, właściwy organ państwa wykonującego podejmuje w stosownych przypadkach następujące czynności:</p> <p>a) zmienia środki przyjęte na podstawie europejskiego nakazu ochrony, działając zgodnie z art. 9; lub</p> <p>b) odmawia wykonania zmienionego zakazu lub ograniczenia, jeżeli nie mieści się on w kategoriach zakazów lub ograniczeń wymienionych w art. 5 lub jeżeli informacje przekazane w europejskim nakazie ochrony zgodnie z art. 7 są niekompletne lub nie zostały uzupełnione w terminie wyznaczonym przez właściwy organ państwa wykonującego</p>		<p>Art. 611 w § 1</p> <p>Art. 611wb § 1</p> <p>Art. 611wh § 1</p> <p>Art. 611wh § 3</p>	<p>§ 3. W razie otrzymania od właściwego sądu lub innego organu państwa wydania orzeczenia informacji o zmianie obowiązku nałożonego na osobę, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne, prokurator rozpoznaje sprawę wykonania zmienionego nakazu na zasadach określonych w niniejszym rozdziale. Przepisu art. 611wg nie stosuje się, z wyjątkiem § 1 i § 2 pkt 2 i 8.</p>	
--	---	--	---	--	--

	zgodnie z art. 9 ust. 4.				
Art. 14 Podstawy zaprzestania stosowania środków podjętych na podstawie europejskiego nakazu ochrony	<p>1. Właściwy organ państwa wykonującego może zaprzestać stosowania środków podjętych w celu wykonania europejskiego nakazu ochrony:</p> <p>a) jeżeli istnieją wyraźne przesłanki, że osoba podlegająca ochronie nie mieszka ani nie przebywa na terytorium państwa wykonującego lub jego terytorium definitywnie opuściła;</p> <p>b) jeżeli upłynął maksymalny - w świetle jego prawa krajowego - okres obowiązywania środków, które przyjęto w celu wykonania europejskiego nakazu ochrony;</p> <p>c) jeżeli zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 13 ust. 7 lit. b); lub</p> <p>d) jeżeli wyrok w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSiSW lub decyzja w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej 2009/829/WSiSW zostają przekazane państwu wykonującemu, po tym, jak uznało ono europejski nakaz ochrony.</p> <p>2. Właściwy organ państwa wykonującego powiadamia bezzwłocznie o takiej decyzji właściwy organ państwa wydającego i - w miarę możliwości - osobę podlegającą ochronie.</p> <p>3. Przed zaprzestaniem stosowania środków na podstawie ust. 1 lit. b) właściwy organ państwa wykonującego może zwrócić się do właściwego organu państwa wydającego z pytaniem, czy zważywszy na okoliczności danej sprawy ochrona przewidziana w europejskim nakazie ochrony jest nadal konieczna. Na pytanie to właściwy organ państwa wydającego odpowiada bezzwłocznie.</p>	T	Art. 611wh § 2	§ 2. Jeżeli dalsze wykonywanie nakazu nie jest możliwe z przyczyn faktycznych lub prawnych, prokurator niezwłocznie wydaje postanowienie o zaprzestaniu wykonywania nakazu i zawiadamia właściwy sąd lub inny organ państwa wydania orzeczenia, osobę, przeciwko której w państwie wydania orzeczenia jest lub było prowadzone postępowanie karne, oraz osobę podlegającą ochronie na podstawie orzeczenia, o którym mowa w art. 611 wd §1, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.	<p>Z uwagi na przyjęty model wdrożenia, brak jest możliwości przekroczenia maksymalnego terminu stosowania obowiązków w wynikających z ENO w Polsce.</p> <p>Przepis o charakterze wyłącznie technicznym, poza materią kodeksową</p>
Art. 15 Pierwszeństwo w uznawaniu	Europejski nakaz ochrony jest uznawany z takim samym priorytetem, jaki miałby zastosowanie do analogicznej sprawy krajowej, z uwzględnieniem	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		

europiejskiego nakazu ochrony	szczególnych okoliczności danej sprawy, w tym jej pilności, daty przewidzianego przybycia osoby podlegającej ochronie na terytorium państwa wykonującego i, w miarę możliwości, stopnia zagrożenia osoby podlegającej ochronie.				
Art. 16 Konsultacje między właściwymi organami	W stosownych przypadkach właściwe organy państwa wydającego i państwa wykonującego mogą konsultować się ze sobą, aby ułatwić sprawne i skuteczne wykonanie niniejszej dyrektywy.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 17 Języki	1. Europejski nakaz ochrony zostaje przetłumaczony przez właściwy organ państwa wydającego na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych państwa wykonującego. 2. Formularz, o którym mowa w art. 12, zostaje przetłumaczony przez właściwy organ państwa wykonującego na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych państwa wydającego. 3. Każde państwo członkowskie może w momencie przyjmowania niniejszej dyrektywy albo w późniejszym terminie stwierdzić w oświadczeniu przekazanym Komisji, że będzie akceptowało tłumaczenia na inny język urzędowy Unii lub więcej takich języków.	T	Art. 611w §4	§ 4. Nakaz powinien zostać przetłumaczony na język urzędowy państwa wykonania orzeczenia albo na inny język wskazany przez to państwo	
Art. 18 Koszty	Koszty wynikające ze stosowania niniejszej dyrektywy ponosi - zgodnie ze swoim prawem krajowym - państwo wykonujące, z wyjątkiem kosztów powstałych wyłącznie na terytorium państwa wydającego.	T	Art. 611 wj	Koszty związane z wykonaniem nakazu ponosi Skarb Państwa.	
Art. 19 Związki z innymi umowami i uzgodnieniami	1. Państwa członkowskie mogą nadal stosować umowy i uzgodnienia dwu- i wielostronne obowiązujące w chwili wejścia w życie niniejszej dyrektywy, o ile takie umowy i uzgodnienia pozwalają rozszerzać lub zwiększać cele niniejszej dyrektywy oraz pomagają dalej upraszczać lub ułatwiać procedury przyjmowania środków ochrony. 2. Państwa członkowskie mogą zawierać umowy i	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		

	uzgodnienia dwu- i wielostronne po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, o ile takie umowy i uzgodnienia pozwalają rozszerzać lub zwiększać cele niniejszej dyrektywy oraz pomagają upraszczać lub ułatwiać procedury podejmowania środków ochrony. 3. Do dnia 11 kwietnia 2012 r. państwa członkowskie informują Komisję o obowiązujących umowach i uzgodnieniach, o których mowa w ust. 1 i które zamierzają nadal stosować. Państwa członkowskie informują także Komisję o wszelkich nowych umowach lub uzgodnieniach, o których mowa w ust. 2, w terminie trzech miesięcy od ich podpisania.				
Art. 20 Związki z innymi instrumentami	1. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na stosowanie rozporządzenia (WE) nr 44/2001, rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 Konwencji haskiej z 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, ani na stosowanie Konwencji haskiej z 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę. 2. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na stosowanie decyzji ramowej 2008/947/WSiSW ani decyzji ramowej 2009/829/WSiSW.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 21 Przeniesienie do prawa krajowego	1. Do dnia 11 stycznia 2015 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie informują o nich bezzwłocznie Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia są określane przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		

Art. 22 Gromadzenie danych	W celu ułatwienia oceny stosowania niniejszej dyrektywy państwa członkowskie przekazują Komisji odnośne dane związane ze stosowaniem krajowych procedur związanych z europejskim nakazem ochrony; dane te dotyczą przynajmniej liczby europejskich nakazów ochrony, o których wydanie wystapiono, które wydano lub które uznano.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 23 Przegląd	Do dnia 11 stycznia 2016 r. Komisja złoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy. W razie konieczności do tego sprawozdania załącza się wnioski ustawodawcze.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 24 Wejście w życie	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 25 Adresaci	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		

Odwrócona tabela zbieżności

Ustawa o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym

Jedn. red	Treść projektowanego przepisu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1.	Ustawa określa zasady, warunki i zakres stosowania środków ochrony i pomocy w związku z postępowaniem karnym.	Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 2.	<p>1. Środki ochrony i pomocy na podstawie niniejszej ustawy mogą być stosowane wobec:</p> <p>a) pokrzywdzonych,</p> <p>b) świadków,</p> <p>c) osób najbliższych osobom, o których mowa w lit. a i b, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),</p> <p>- jeżeli w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym z udziałem pokrzywdzonego lub świadka istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia tych osób (zwanymi dalej "osobami chronionymi").</p> <p>2. Środki ochrony i pomocy mogą być również stosowane przed wszczęciem postępowania karnego, jeśli taka potrzeba ujawni się w ramach podjętych czynności operacyjno-rozpoznawczych lub w ramach podjętych przez organ uprawniony do prowadzenia postępowania karnego czynności sprawdzających, o których mowa w art. 307 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).</p> <p>3. Przy ocenie stopnia zagrożenia dla życia i zdrowia osób chronionych bierze się pod uwagę rodzaj, sposób i okoliczności popełnienia czynu, motywację sprawcy, właściwości i warunki osobiste pokrzywdzonego lub świadka oraz jego związek ze sprawcą.</p> <p>4. Wobec pokrzywdzonego, świadka oraz ich osób najbliższych pozbawionych wolności środki ochrony i pomocy stosuje się na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.).</p>	<p>Art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw. Poza pokrzywdzonymi, ustawa obejmuje środkami ochrony i pomocy także świadków. Istnieje analogiczna potrzeba stosowania tych środków zarówno wobec pokrzywdzonych, jak i świadków, jednakże TFUE nie zawiera podstawy prawnej dotyczącej ochrony świadków, nie są oni zatem objęci aktami prawa wtórnego UE – stąd potrzeba autonomicznych rozwiązań krajowych.</p> <p>Art. 22 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p>
Art. 3.	<p>Do środków ochrony i pomocy należą:</p> <p>1) ochrona na czas czynności procesowej;</p> <p>2) ochrona osobista;</p> <p>3) pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 4.	<p>1. Ochrona na czas czynności procesowej może być udzielona w przypadku zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej.</p> <p>2. Ochrona na czas czynności procesowej może polegać na obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej w trakcie czynności procesowej z jej udziałem, w drodze do miejsca przeprowadzenia tej czynności lub w drodze powrotnej.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 5.	1. Ochrona osobista może być udzielona w przypadku poważnego zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym, gdy zachodzi konieczność długotrwałej ochrony, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także w pozostałych sprawach.	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.

	<p>2. Ochrona osobista może polegać na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stałej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej; 2) czasowej obecności funkcjonariuszy Policji w pobliżu osoby chronionej; 3) czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa; 4) wskazaniu osobie chronionej bezpiecznego miejsca przebywania oraz czasu i bezpiecznego sposobu przemieszczania się; 5) określeniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami. 	
Art. 6.	<p>1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może być udzielona w przypadku poważnego zagrożenia dla życia lub zdrowia osoby chronionej w związku z postępowaniem karnym, gdy zachodzi konieczność długotrwałej ochrony oraz gdy inne środki ochrony i pomocy mogą być niewystarczające, w sprawach, których rozpoznanie w pierwszej instancji należy do właściwości sądu okręgowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach także w pozostałych sprawach.</p> <p>2. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może polegać na podejmowaniu czynności o charakterze organizacyjnym, umożliwiającym osobie chronionej pobyt w innym miejscu niż dotychczasowe, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udostępnienie tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych; 2) pomoc w wynajęciu mieszkania; 3) pomoc w przeprowadzce lub zagospodarowaniu; 4) pomoc w załatwieniu ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu. <p>3. Koszt użytkowania tymczasowego lokalu mieszkalnego oraz wartość odszkodowania z tytułu wyrządzonych w tym lokalu szkód potrąca się z kwoty wypłacanej osobie chronionej pomocy finansowej.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 7.	<p>1. Osobie, której udzielono pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, może być udzielona pomoc finansowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych lub na pokrycie kosztów uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej.</p> <p>2. Pomoc finansowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych może być udzielona osobie, która nie posiada źródeł utrzymania i nie może podjąć pracy z powodu zagrożenia dla życia lub zdrowia, w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym.</p> <p>3. Osobie pełnoletniej można udzielić comiesięcznej pomocy finansowej na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych w wysokości dochodów uzyskiwanych przez nią przed objęciem jej ochroną, przy czym nieprzekraczającej kwoty 4000 zł. Kwota comiesięcznej pomocy udzielonej osobie małoletniej nie może przekraczać 2000 zł.</p> <p>4. Pomoc finansowa na pokrycie kosztów uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) może być udzielona w przypadku braku możliwości zapewnienia osobie chronionej świadczeń opieki zdrowotnej w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.</p> <p>5. W przypadku udzielenia osobie chronionej pomocy, o której mowa w ust. 4, właściwy komendant Policji może wskazywać lekarzy i placówki medyczne, świadczące tej osobie opiekę zdrowotną.</p> <p>6. Pomoc finansowa może być wypłacana w gotówce za pokwitowaniem, przekazem, przelewem lub w inny sposób, uzgodniony z osobą chronioną.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.

Art. 8.	<p>1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, właściwy komendant Policji może zobowiązać operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U., poz. 1529) lub jego placówkę pocztową do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przekazywania pod wskazany przez siebie adres przesyłek pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej; 2) doręczania przesyłek pocztowych przeznaczonych dla osoby chronionej za pośrednictwem osoby przez niego upoważnionej. <p>2. Właściwy komendant Policji zapewnia niezwłoczne doręczenie przesyłek pocztowych adresatowi w przypadkach, o których mowa w ust. 1.</p> <p>3. Przekazanie lub doręczenie przesyłki pocztowej w sposób przewidziany w ust. 1 uważa się za doręczenie w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 9.	<p>1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu, właściwy komendant Policji zapewnia osobie chronionej odbieranie adresowanych do niej przesyłek pocztowych przez funkcjonariusza Policji posiadającego upoważnienie osoby chronionej lub właściwego komendanta Policji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pod adresem wskazanym na przesyłce lub w umowie o świadczenie usług pocztowych; 2) w placówce pocztowej; 3) pod adresem wskazanym operatorowi pocztowemu przez właściwego komendanta Policji. <p>2. Funkcjonariusz Policji odbierający przesyłkę pocztową okazuje upoważnienie, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>3. Przesyłki pocztowe odebrane przez funkcjonariusza Policji przekazuje się osobie chronionej za pokwitowaniem.</p> <p>4. Przed doręczeniem przesyłki pocztowej osobie chronionej funkcjonariusz Policji sprawujący ochronę może, za zgodą osoby chronionej, dokonać kontroli zawartości przesyłki.</p> <p>5. Jeżeli osoba chroniona odmawia pokwitowania odbioru przesyłki pocztowej, funkcjonariusz Policji sprawujący ochronę umieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru.</p> <p>6. Jeżeli osoba chroniona odmawia odbioru przesyłki pocztowej, funkcjonariusz Policji sprawujący ochronę umieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru i zwraca przesyłkę wraz z pokwitowaniem operatorowi pocztowemu.</p> <p>7. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu nadawanie przesyłek pocztowych przez osobę chronioną następuje, w razie potrzeby, za pośrednictwem funkcjonariusza Policji upoważnionego przez właściwego komendanta Policji.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 10.	<p>1. W przypadku zagrożenia dla zdrowia psychicznego pokrzywdzonego organ prowadzący czynności operacyjno - rozpoznawcze albo sprawdzające lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze albo sąd informuje pokrzywdzonego o możliwości udzielenia pomocy psychologicznej świadczonej przez podmioty, które otrzymały na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej lub inne podmioty świadczące pomoc psychologiczną, wraz ze wskazaniem listy tych podmiotów i sposobu kontaktu.</p> <p>2. Na wniosek pokrzywdzonego, o którym mowa w ust. 1, organ prowadzący czynności operacyjno - rozpoznawcze albo sprawdzające lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze albo sąd wzywa podmiot, który otrzymał dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej do udzielenia pomocy psychologicznej w terminie 14 dni.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.

Art. 11.	<p>1. W komendach wojewódzkich (Stołecznej) Policji powołuje się koordynatorów do spraw ochrony i pomocy w postępowaniu karnym.</p> <p>2. Do zadań koordynatora należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie współdziałania jednostek Policji w zakresie stosowania środków ochrony i pomocy; 2) przekazywanie jednostkom Policji informacji o podmiotach udzielających pomocy psychologicznej; 3) przekazywanie Ministrowi Sprawiedliwości informacji o odmowie świadczenia pomocy psychologicznej przez podmiot, który otrzymał na ten cel dotację z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. <p>3. Organ prowadzący czynności operacyjno - rozpoznawcze albo sprawdzające lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze powiadamia koordynatora:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) o ujawnionych zagrożeniach wobec osób, o których mowa w art. 2 ust. 1; 2) o przypadkach odmowy udzielenia pomocy na wezwanie tego organu. 	Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 12.	<p>1. Środki ochrony i pomocy stosuje się na wniosek pokrzywdzonego lub świadka albo, za zgodą osoby chronionej, na wniosek sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze.</p> <p>2. Właściwy do wydania zarządzenia w przedmiocie stosowania środków ochrony i pomocy jest komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, w którego okręgu ma miejsce pobytu osoba, wobec której ma być zastosowany środek ochrony i pomocy.</p> <p>3. Wniosek o zastosowanie środka ochrony i pomocy składa się pisemnie. Wniosek powinien wskazywać na okoliczności uzasadniające zastosowanie środka wobec każdej osoby, która ma być nim objęta.</p> <p>4. Właściwy komendant Policji wydaje zarządzenie w przedmiocie ochrony i pomocy w terminie nie dłuższym niż 14 dni, po przeprowadzeniu weryfikacji okoliczności uzasadniających zastosowanie środka ochrony i pomocy.</p> <p>5. O zastosowaniu lub odmowie zastosowania środka ochrony i pomocy niezwłocznie powiadamia się osobę, której dotyczy zarządzenie. O zastosowaniu lub odmowie zastosowania środka ochrony i pomocy powiadamia się również sąd, a w postępowaniu przygotowawczym organ prowadzący to postępowanie.</p> <p>6. Osoba, której dotyczy zarządzenie, może w terminie 7 dni od dnia zapoznania się z zarządzeniem złożyć wniosek o ponowne rozpoznanie sprawy.</p> <p>7. Jeżeli nie ujawniły się nowe okoliczności, ponowny wniosek o zastosowanie środka ochrony i pomocy nie podlega rozpoznaniu, o czym zawiadamia się wnioskodawcę.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 13.	<p>Przed rozpoczęciem stosowania środków ochrony i pomocy pełnoletnia osoba chroniona zobowiązana jest do złożenia właściwemu dla stosowania tych środków komendantowi Policji pisemnego zobowiązania do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzegania zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony i pomocy; 2) wykonywania obowiązków ciążących na niej z mocy ustawy oraz wynikających z prawomocnych orzeczeń i decyzji – w razie korzystania z pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu. 	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 14.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Właściwy komendant Policji stosuje środki ochrony i pomocy odpowiednio do stopnia zagrożenia osób chronionych oraz przedstawia tym osobom zasady i zalecenia w zakresie ochrony. 2. Właściwy komendant Policji odpowiednio do okoliczności, może zmieniać zastosowane środki ochrony i pomocy, w tym wysokość pomocy finansowej. 3. Właściwy komendant Policji wyznacza jednostkę Policji właściwą do 	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.

	wykonywania zarządzenia w przedmiocie środków ochrony i pomocy.	
Art. 15.	<p>1. Osoba, wobec której zastosowano środek ochrony i pomocy, o którym mowa w art. 3 pkt 2 i 3, zobowiązana jest do przekazywania organowi wykonującemu zarządzenie tego środka informacji niezbędnych dla zapewnienia jego prawidłowej realizacji, w tym dotyczących kontaktów rodzinnych i towarzyskich, stanu majątkowego oraz stanu zdrowia.</p> <p>2. Przed wykonaniem środka ochrony i pomocy osoba chroniona może być poddana za jej zgodą badaniu psychologicznemu.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 16.	<p>1. Środki ochrony i pomocy stosuje się na czas oznaczony wskazany w zarządzeniu o ich zastosowaniu.</p> <p>2. Jeżeli okoliczności uzasadniające stosowanie środka ochrony i pomocy nie ustały, właściwy komendant Policji, na wniosek osoby chronionej albo za jej zgodą i na wniosek sądu lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, może wydać zarządzenie o stosowaniu środków ochrony i pomocy na dalszy czas oznaczony. Przepisy art. 12 ust. 2 7 stosuje się odpowiednio.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 17.	<p>1. Komendant Policji, który wydał zarządzenie w przedmiocie stosowania środków ochrony i pomocy uchyła środek ochrony i pomocy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustały przesłanki, które uzasadniały jego zastosowanie; 2) osoba chroniona bezpodstawnie uchyliła się od złożenia zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środka ochrony i pomocy; 3) osoba chroniona, pomimo wezwania, nie złożyła pisemnego zobowiązania, o którym mowa w art. 13; 5) osoba chroniona złożyła wniosek o uchylenie. <p>2. Właściwy komendant Policji może uchylić środek ochrony i pomocy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wydano postanowienie o przedstawieniu osobie, o której mowa w art. 2 ust. 1, zarzutów złożenia fałszywych zeznań w toku postępowania, w związku z którym udzielono jej środka ochrony i pomocy; 2) osoba chroniona umyślnie wprowadziła w błąd lub zataiła istotne informacje co do okoliczności, w związku z którymi udzielono jej środka ochrony i pomocy; 3) osoba chroniona nie przestrzega zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony i pomocy; 4) osoba chroniona korzysta z pomocy niezgodnie z jej przeznaczeniem. <p>3. W przypadku uchylenia środka ochrony i pomocy udzielonego osobie chronionej ustaje również środek ochrony i pomocy udzielony osobie najbliższej.</p> <p>4. W przypadku uchylenia środka ochrony i pomocy z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1, osoba chroniona jest zobowiązana do zwrotu właściwemu organowi równowartości otrzymanej pomocy finansowej. Komendant Policji wykonujący zarządzenie w przedmiocie środków ochrony i pomocy wydaje zarządzenie, w którym określa kwotę wydatków podlegających zwrotowi.</p> <p>5. Do zarządzenia w przedmiocie uchylenia środka ochrony i pomocy stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 5-6.</p>	Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 18	.Niedopuszczalna jest czynność dowodowa zmierzająca do ujawnienia okoliczności dotyczących udzielenia osobom, o którym mowa w art. 2 ust. 1, środków ochrony i pomocy, o których mowa w art. 3 pkt 2 i 3.	Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 19.	Okoliczności dotyczące wykonywania i zastosowania środków ochrony i pomocy, o których mowa w art. 3 pkt 2 i 3, podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228).	Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar

Art. 20.	Materiałów dotyczących udzielenia środków ochrony i pomocy nie załącza się do akt sprawy.	przestępstw. Art. 9 ust. 3 dyrektywy 2011/99. W zakresie świadków uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.
Art. 21.	<p>W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 2 § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego przy jednoczesnym poszanowaniu jego godności.”;</p> <p>2) art. 52 otrzymuje brzmienie: „Art. 52 § 1. W przypadku śmierci pokrzywdzonego prawa, które by mu przysługiwały, mogą wykonywać osoby najbliższe lub osoby pozostające na jego utrzymaniu, a w wypadku ich braku lub nieujawnienia – prokurator, działając z urzędu. § 2. W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie dysponuje informacjami o osobach najbliższych dla pokrzywdzonego lub osobach pozostających na jego utrzymaniu, poucza o przysługujących uprawnieniach co najmniej jedną z nich.”;</p> <p>3) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu: "Art. 56a. Oskarżycielowi posiłkowemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela posiłkowego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;</p> <p>4) po art. 60 dodaje się art. 60a w brzmieniu: „Art. 60a. Oskarżycielowi prywatnemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela prywatnego można poprzestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.”;</p> <p>5) w art. 61 § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. W razie śmierci oskarżyciela prywatnego postępowanie zawiesza się, a osoby najbliższe lub osoby pozostające na utrzymaniu zmarłego mogą wstąpić w jego prawa.”;</p> <p>6) w art. 148 wprowadza się następujące zmiany: a) dodaje się § 2a w brzmieniu: „§ 2a. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących miejsca zamieszkania i miejsca pracy osób biorących udział w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu do wyłącznej wiadomości organu prowadzącego postępowanie.”;</p> <p>b) dodaje się § 5 w brzmieniu: „§ 5. Sąd lub prokurator może ujawnić dane, o których mowa w § 2a, jeżeli mają one znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie.”;</p> <p>7) w art. 191 wprowadza się następujące zmiany: a) § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Przesłuchanie rozpoczyna się od zapytania świadka o imię, nazwisko, wiek, zajęcie, karalność za fałszywe zeznanie lub oskarżenie oraz stosunek do stron.”;</p> <p>b) dodaje się § 1a w brzmieniu: „§ 1a. Sąd ustala miejsce zamieszkania świadka na podstawie dokumentu tożsamości lub pisemnego oświadczenia świadka.”;</p> <p>8) w art. 253 wprowadza się następujące zmiany: a) § 3 otrzymuje brzmienie: „§ 3. Sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęcią</p>	<p>Art. 1 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 2 ust. 1 lit. b dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 4 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 7 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 7 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 2 ust. 1 lit. b i art. 2 ust. 2 lit. b dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest</p>

	<p>pokrzywdzony pozostaje, o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania na inny środek zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu śledczego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.”;</p> <p>b) dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 3, przekazuje się również świadkowi.”;</p> <p>9) po art. 299 dodaje się art. 299a w brzmieniu: „Art. 299a. Podczas czynności z udziałem pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym może być obecna osoba przez niego wskazana, jeżeli nie uniemożliwia to przeprowadzenia czynności albo nie utrudnia jej w istotny sposób.”;</p> <p>10) w art. 300 § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się pokrzywdzonego o posiadaniu statusu strony procesowej w postępowaniu przygotowawczym oraz o wynikających z tego uprawnieniach, w szczególności do: składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia i warunkach uczestniczenia w tych czynnościach, określonych w art. 51 i 52 i 315 – 318, korzystania z pomocy pełnomocnika, w tym do złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w okolicznościach wskazanych w art. 78, do końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 87a, art. 204 i art. 306 oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 138 i art. 139. Pouczenie obejmuje również informację o możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środkach ochrony i pomocy, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych oraz możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie; pokrzywdzony otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.</p> <p>§ 2a. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się świadka o jego uprawnieniach i obowiązkach określonych w art. 177-192a oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy.</p> <p>§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory pisemnych pouczeń, o których mowa w § 1-2a, mając na względzie takie poinformowanie o treści obowiązujących przepisów, które umożliwi ich zrozumienie także osobie niekorzystającej z pomocy obrońcy lub pełnomocnika.”;</p> <p>11) w art. 325e § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Postanowienia o wszczęciu dochodzenia, odmowie wszczęcia dochodzenia, umorzeniu dochodzenia i wpisaniu sprawy do rejestru przestępstw, umorzeniu dochodzenia oraz o jego zawieszeniu wydaje prowadzący postępowanie. Mogą one zostać zamieszczone w protokole, o którym mowa w art. 304a, i nie wymagają uzasadnienia. Na wniosek strony organ prowadzący dochodzenie podaje ustnie najważniejsze powody postanowienia.”;</p> <p>12) w art. 349 § 7 otrzymuje brzmienie: „§ 7. Na posiedzeniu przewodniczący składu orzekającego, biorąc pod uwagę stanowiska w przedmiocie planowania i organizacji rozprawy głównej przedstawione przez strony, pełnomocników i obrońców, rozstrzyga w przedmiocie wniosków dowodowych i kolejności ich przeprowadzenia, przebiegu i organizacji rozprawy głównej oraz wyznacza jej terminy, a także podejmuje inne niezbędne rozstrzygnięcia. Przepisy art. 350 § 2-4 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>13) w art. 350 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. O terminie i miejscu rozprawy głównej zawiadamia się pokrzywdzonego.”;</p> <p>14) w art. 390 § 2 otrzymuje brzmienie:</p>	<p>zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 20 lit. c dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 4 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p>
--	---	---

	<p>„§ 2. W wyjątkowych przypadkach, gdy należy się obawiać, że obecność oskarżonego mogłaby oddziaływać krępująco na wyjaśnienia współoskarżonego albo na zeznania świadka lub biegłego, przewodniczący może zarządzić, aby na czas przesłuchania danej osoby oskarżony opuścił salę sądową lub przeprowadzić przesłuchanie w trybie określonym w art. 177 § 1a. Przepis art. 375 § 2 stosuje się odpowiednio.”;</p> <p>15) po rozdziale 66i dodaje się rozdziały 66j i 66k w brzmieniu: (...)</p>	<p>przestępstw.</p> <p>Art. 23 ust. 3 lit. a i b dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Projektowane rozdziały 66j i 66k k.p.k. w całości implementują dyrektywę 2011/99/UE ws. ENO, jak to szczegółowo wykazano w tabeli zbieżności.</p>
Art. 22.	<p>W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 43 dodaje się § 11a w brzmieniu: „11a. Podmiot, który otrzymał dotację w celu świadczenia pomocy psychologicznej osobom pokrzywdzonym przestępstwem jest zobowiązany udzielić tej pomocy na wezwanie organu prowadzącego czynności operacyjno - rozpoznawcze albo sprawdzające lub organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze w terminie 14 dni, chyba że wykorzystany został limit pomocy określony w umowie lub pokrzywdzony nie kwalifikuje się do udzielenia takiej pomocy.”;</p> <p>2) w art. 168a dodaje się § 6 w brzmieniu: „§ 6. W uzasadnionych przypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 1, przekazuje się również świadkowi.”.</p>	<p>Art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p> <p>Uwaga jw. do art. 18 dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p>
Art. 23.	<p>W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w art. 5 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) zagrozić lub może zagrozić życiu lub zdrowiu świadków koronnych lub osób najbliższych, osób wobec których zastosowano środki ochrony i pomocy przewidziane w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym, albo świadków, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego lub osób dla nich najbliższych.”.</p>	<p>Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p>
Art. 24.	<p>W ustawie z dnia z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.) w art. 20 w ust. 2a w pkt 5 przecinek zastępuje się kropką i dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) osobach, wobec których zastosowano środki ochrony i pomocy, przewidziane w ustawie z dnia... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym.”.</p>	<p>Przepis nie wynika z instrumentu prawnego UE, jest zgodny z celem dyrektywy 2012/29/UE ws. praw ofiar przestępstw.</p>
Art. 25.	<p>1. W latach 2015-2024 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wynosi 254 470,5 tys. zł, z tym że w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2015 r. - 15 957 tys. zł; 2) 2016 r. - 17 586 tys. zł; 3) 2017 r. - 19 287 tys. zł; 4) 2018 r. - 21 276 tys. zł; 5) 2019 r. - 23 359,5 tys. zł; 6) 2020 r. - 25 708,5 tys. zł; 7) 2021 r. - 28 296 tys. zł; 8) 2022 r. - 31 099,5 tys. zł; 9) 2023 r. - 34 213,5 tys. zł; 10) 2024 r. - 37 687,5 tys. zł. <p>2. Minister Spraw Wewnętrznych monitoruje wykorzystanie</p>	<p>Reguła wydatkowa</p>

	<p>zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy, obejmujących łącznie limit wydatków będący skutkiem finansowym ustawy, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>3. W ramach procesu monitorowania, o którym mowa w ust. 2, Minister Spraw Wewnętrznych dokonuje, co najmniej cztery razy w roku, według stanu na koniec każdego kwartału, analizy stopnia wykorzystania zaplanowanych na dany rok wydatków na środki ochrony i pomocy.</p> <p>4. W przypadku przekroczenia przyjętej na dany rok budżetowy łącznej wielkości planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, oraz w przypadku wystąpienia takiego zagrożenia w trakcie roku, tj. w sytuacji, gdy część planowanych wydatków, o których mowa w ust. 2, przypadająca proporcjonalnie na okres od początku roku kalendarzowego do końca danego kwartału została przekroczona:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) po pierwszym kwartale - co najmniej o 15%, 2) po dwóch kwartałach - co najmniej o 10%, 3) po trzech kwartałach - co najmniej o 5%, <p>Minister Spraw Wewnętrznych może zwiększyć limity, o których mowa w ust. 1, o kwotę oszczędności z tytułu innych wydatków lub zmniejszyć liczbę stosowanych środków pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu. Jeśli działania te okażą się niewystarczające, Minister Spraw Wewnętrznych może w dalszej kolejności zmniejszyć liczbę stosowanych środków ochrony na czas czynności procesowej lub ochrony osobistej.</p>	
Art. 26.	<p>Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 21 pkt 12 i 13, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2015 r. oraz art. 21 pkt 15 i 16, które wchodzi w życie z dniem 11 stycznia 2015 r.</p>	Przepis końcowy

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa o środkach ochrony dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW			

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Koniec Z - ność wdrożenia T / N	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
Art.1	<p>Cele</p> <p>1. Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie, by ofiary przestępstwa otrzymały odpowiednie informacje, wsparcie i ochronę oraz by mogły uczestniczyć w postępowaniu karnym.</p> <p>Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary były uznawane i by traktowano je z szacunkiem, w sposób taktowny, zindywidualizowany, profesjonalny oraz niedyskryminacyjny we wszelkich kontaktach ze służbami wsparcia ofiar lub służbami świadczącymi usługi w zakresie sprawiedliwości naprawczej, lub właściwymi organami działającymi w ramach postępowania karnego. Prawa określone w niniejszej dyrektywie stosuje się do ofiar w sposób niedyskryminacyjny, również niezależnie od ich prawa do pobytu.</p> <p>2. Przy stosowaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie zapewniają, by w przypadkach gdy ofiarą jest dziecko, w pierwszym rzędzie brano pod uwagę najlepsze zabezpieczenie jego interesu, który należy</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		

	w odniesieniu do korzystania z praw określonych w niniejszej dyrektywie.				
Art. 3	<p>Prawo do rozumienia i bycia rozumianym</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, aby pomóc ofiarom w rozumieniu i byciu rozumianym od momentu pierwszego kontaktu z właściwym organem i podczas jakichkolwiek dalszych niezbędnych kontaktów z nimi w ramach postępowania karnego, również w przypadku udzielania informacji przez te organy.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, by przekazywanie informacji ofiarom odbywało się z zastosowaniem prostego i przystępnego języka, ustnie lub pisemnie. Przy przekazywaniu informacji uwzględnia się cechy osobowe ofiary, w tym wszelkie rodzaje niepełnosprawności, które mogą mieć wpływ na zdolność ofiary do rozumienia lub bycia rozumianym.</p> <p>3. O ile nie jest to sprzeczne z interesem ofiary lub nie naruszałoby to przebiegu postępowania, państwa członkowskie zezwalają, by w pierwszym kontakcie z właściwym organem ofiarom towarzyszyła wybrana przez nie osoba, gdy – ze względu na skutki przestępstwa – ofiara wymaga pomocy w rozumieniu lub byciu rozumianą.</p>	T	Projektowany art. 300 § 2 k.p.k.	<p>„Art. 300 § 2. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się pokrzywdzonego o posiadaniu statusu strony procesowej w postępowaniu przygotowawczym oraz o wynikających z tego uprawnieniach, w szczególności do: składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia i warunkach uczestniczenia w tych czynnościach, określonych w art. 51 i 52 i 315 – 318, korzystania z pomocy pełnomocnika, w tym do złożenia wniosku o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w okolicznościach wskazanych w art. 78, do końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania, jak również o uprawnieniach określonych w art. 23a § 1, art. 87a, art. 204 i art. 306 oraz o obowiązkach i konsekwencjach wskazanych w art. 138 i art. 139. Pouczenie obejmuje również informację o możliwościach naprawienia szkody przez oskarżonego lub uzyskania kompensaty państwowej, dostępie do pomocy prawnej, dostępnych środkach ochrony i pomocy, możliwości wydania europejskiego nakazu ochrony, organizacjach wsparcia pokrzywdzonych oraz możliwości zwrotu kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu. Pouczenie należy wręczyć pokrzywdzonemu na piśmie; pokrzywdzony otrzymanie pouczenia potwierdza podpisem.</p> <p>§ 2a. Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się świadka o jego uprawnieniach i obowiązkach określonych w art. 177-192a oraz dostępnych środkach ochrony i pomocy.</p> <p>§ 3. Minister Sprawiedliwości</p>	

			Projektowany art. 299a k.p.k.	określi, w drodze rozporządzenia, wzory pisemnych pouczeń, o których mowa w § 1-2a, mając na względzie takie poinformowanie o treści obowiązujących przepisów, które umożliwi ich zrozumienie także osobie niekorzystającej z pomocy obrońcy lub pełnomocnika.”; „Art. 299a. Podczas czynności z udziałem pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym może być obecna osoba przez niego wskazana, jeżeli nie uniemożliwia to przeprowadzenia czynności albo nie utrudnia jej w istotny sposób.”;	
Art. 4	<p>Prawo do otrzymywania informacji od momentu pierwszego kontaktu z właściwym organem</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by – od momentu pierwszego kontaktu z właściwym organem i bez zbędnej zwłoki – oferowano ofiarom następujące informacje w prostym i przystępnym języku, celem umożliwienia ofiarom korzystania z praw określonych w niniejszej dyrektywie:</p> <p>a) rodzaj dostępnego ofierze wsparcia i od kogo można je uzyskać, w tym w odpowiednich przypadkach podstawowe informacje o dostępie do pomocy medycznej, wszelkiego wsparcia specjalistycznego, w tym wsparcia psychologa, oraz informacje o zakwaterowaniu zastępczym;</p> <p>b) procedury dotyczące zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz rola ofiary w takich procedurach;</p> <p>c) w jaki sposób oraz na jakich warunkach ofiara może uzyskać ochronę, w tym środki ochrony;</p> <p>d) w jaki sposób i na jakich warunkach ofiara może uzyskać poradę prawną, pomoc prawną oraz wszelkie porady innego rodzaju;</p> <p>e) w jaki sposób i na jakich warunkach ofiara może uzyskać odszkodowanie;</p>	T	Projektowany art. 300 § 2 k.p.k.		

	<p>f) w jaki sposób i na jakich warunkach ofiara jest uprawniona do tłumaczenia ustnego i pisemnego;</p> <p>g) jeżeli ofiara ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym popełniono przestępstwo – informacje o wszelkich dostępnych szczególnych środkach, procedurach lub ustaleniach chroniących interes ofiary w państwie członkowskim, w którym ma miejsce pierwszy kontakt z właściwym organem;</p> <p>h) dostępne procedury złożenia zawiadomienia w przypadku braku poszanowania praw ofiary przez właściwy organ działający w ramach postępowania karnego;</p> <p>i) dane kontaktowe na potrzeby przekazywania informacji o sprawie, która dotyczy ofiary;</p> <p>j) dostępne usługi w zakresie sprawiedliwości naprawczej;</p> <p>k) w jaki sposób i na jakich warunkach ofiara może uzyskać zwrot kosztów poniesionych w związku z udziałem w postępowaniu karnym.</p> <p>2. Zakres lub szczegółowość informacji, o których mowa w ust. 1, może być zróżnicowana w zależności od szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań ofiary oraz od rodzaju i charakteru przestępstwa. Dodatkowe informacje mogą być przekazane także na późniejszym etapie w zależności od potrzeb ofiary oraz znaczenia tych informacji na poszczególnych etapach postępowania.</p>				
Art. 5	<p>Prawa ofiar w chwili składania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary otrzymywały pisemne potwierdzenie złożenia przez nie formalnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa we właściwym organie państwa członkowskiego, zawierające podstawowe informacje o zgłoszonym przestępstwie.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom, które pragną złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i które nie rozumieją języka, którym</p>	T	<p>Projektowany art. 304a k.p.k.</p> <p>Nie wymaga wdrożenia, cel przepisu jest obecnie</p>	<p>„Art. 304a. Sporządza się wspólny protokół z przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej; w protokole tym można również zamieścić wnioski o ściganie.”</p>	

	<p>posługuje się właściwy organ, lub nie mówią tym językiem, możliwość złożenia zawiadomienia w języku, który ofiara rozumie, lub uzyskanie niezbędnej pomocy językowej.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary, które nie rozumieją języka, którym posługuje się właściwy organ, lub nie mówią tym językiem, na wniosek otrzymały bezpłatnie tłumaczenie w zrozumiałym dla siebie języku pisemnego potwierdzenia złożenia zawiadomienia przewidzianego w ust. 1.</p>		<p>realizowany przez art. 204 § 1 k.p.k.</p> <p>Art. 204 § 2 k.p.k. w zw. z art. 305 § 4 k.p.k.</p>	<p>§ 2. Należy również wezwać tłumacza, jeżeli zachodzi potrzeba przełożenia na język polski pisma sporządzonego w języku obcym lub odwrotnie albo zapoznania strony z treścią przeprowadzanego dowodu.</p>	
Art. 6	<p>Prawo do otrzymania informacji o sprawie</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary były bez zbędnej zwłoki powiadamiane o przysługującym im prawie do otrzymania poniższych informacji o postępowaniu karnym wszczętym na skutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na szkodę ofiary oraz by na wniosek otrzymały następujące informacje:</p> <p>a) informacje o decyzjach o zaprzestaniu prowadzenia lub zakończeniu dochodzenia lub o nieściganiu sprawcy;</p> <p>b) informacje o dacie i miejscu rozprawy oraz o rodzaju zarzutów wobec sprawcy.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary – zgodnie z ich rolą w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych – były bez zbędnej zwłoki powiadamiane o przysługującym im prawie do otrzymania poniższych informacji o postępowaniu karnym wszczętym na skutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na szkodę ofiary oraz by na wniosek otrzymały te informacje w formie ustnej lub</p>	T	<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 305 § 4 k.p.k.</p> <p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 305 § 4 i art. 321 § 1 k.p.k. (w zakresie zarzutów). Projektowany art. 350 § 3 k.p.k. (w zakresie informacji o rozprawie)</p> <p>Nie wymaga wdrożenia - cel przepisu jest obecnie realizowany przez art. 53 i nast. oraz art. 299 k.p.k.</p>	<p>Art. 350 § 3. O terminie i miejscu rozprawy głównej zawiadamia się pokrzywdzonego</p>	

<p>pisemnej:</p> <p>a) informacje o prawomocnym orzeczeniu wydanym w procesie;</p> <p>b) informacje umożliwiające ofierze zapoznanie się ze stanem postępowania karnego, chyba że w wyjątkowych okolicznościach takie powiadomienie mogłoby zaszkodzić właściwemu rozpatrzeniu sprawy.</p> <p>3. Informacje przewidziane w ust. 1 lit. a) i w ust. 2 lit. a) obejmują uzasadnienie lub krótkie streszczenie uzasadnienia danej decyzji, z wyjątkiem decyzji wydanych przez ławę przysięgłych lub decyzji, których uzasadnienie jest poufne i zgodnie z prawem krajowym nie jest przedstawiane.</p> <p>4. Wola ofiar w kwestii otrzymywania lub nieotrzymywania informacji jest wiążąca dla właściwego organu, chyba że informacje te muszą zostać przekazane ze względu na prawo ofiary do czynnego udziału w postępowaniu karnym. Państwa członkowskie umożliwiają ofiarom zmianę swojego wyboru w dowolnym momencie i uwzględniają taką zmianę.</p> <p>5. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom możliwość uzyskania bez zbędnej zwłoki powiadomienia o tym, że osoba tymczasowo aresztowana, oskarżona lub skazana w związku z przestępstwami jej dotyczącymi została zwolniona lub zbiegła z miejsca zatrzymania.</p> <p>Ponadto państwa członkowskie zapewniają, by ofiary były informowane o wszelkich odpowiednich środkach wydanych w celu ich ochrony w przypadku zwolnienia lub ucieczki sprawcy.</p>		<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 168a k.p.k. Projektowany art. 253 § 3 i 4</p> <p>Art. 12 ust. 5</p>	<p>Art. 253 § 3. Sąd lub prokurator niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęcią pokrzywdzony pozostaje, o uchyleniu, nieprzedłużeniu lub zmianie tymczasowego aresztowania na inny środek zapobiegawczy, jak również o ucieczce oskarżonego z aresztu tymczasowego, chyba że pokrzywdzony oświadczy, iż z takiego uprawnienia rezygnuje.” „§ 4. W uzasadnionych wypadkach zawiadomienie, o którym mowa w § 3, przekazuje się również świadkowi.”;</p> <p>5. O zastosowaniu lub odmowie zastosowania środka ochrony i pomocy niezwłocznie powiadamia się osobę, której dotyczy zarządzenie. O zastosowaniu lub</p>	<p>Informacje z urzędu przekazywane pokrzywdzonym są im niezbędne z uwagi na prawo do czynnego uczestnictwa w postępowaniu karnym.</p>
--	--	---	---	--

	6. Ofiary otrzymują, na wniosek, informacje przewidziane w ust. 5, co najmniej w przypadkach gdy występuje zagrożenie lub stwierdzone ryzyko, że poniosą one szkodę, chyba że istnieje stwierdzone ryzyko, że wskutek takiego powiadomienia szkodę poniesie sprawca.		Przepis nie wymaga transpozycji	odmowie zastosowania środka ochrony i pomocy powiadamia się również sąd, a w postępowaniu przygotowawczym organ prowadzący to postępowanie.	
Art. 7	<p>Prawo do tłumaczenia ustnego i pisemnego</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom, które nie rozumieją języka danego postępowania karnego lub nie mówią tym językiem, możliwość skorzystania, na wniosek, z bezpłatnego tłumaczenia ustnego – zgodnie z ich rolą w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych – co najmniej podczas wszelkich rozmów z ofiarą lub jej przesłuchań w toku postępowania karnego przed organami dochodzeniowymi lub sądowymi, w tym podczas przesłuchania przez policję, oraz z tłumaczenia ustnego w związku z ich czynnym udziałem w rozprawie sądowej i wszelkich niezbędnych posiedzeniach.</p> <p>2. Bez uszczerbku dla prawa do obrony i zgodnie z przepisami o swobodzie sędziowskiej, można wykorzystywać technologie komunikacyjne, takie jak wideokonferencje, telefon lub internet, chyba że obecność tłumacza jest konieczna w celu umożliwienia skorzystania przez ofiarę z przysługujących jej praw lub zrozumienia postępowania.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom, które nie rozumieją języka danego postępowania karnego lub nie mówią tym językiem – zgodnie z ich rolą w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych – na wniosek, bezpłatne tłumaczenie pisemne na język, który jest dla nich zrozumiały, informacji niezbędnych do skorzystania przez nie z przysługujących im praw w postępowaniu karnym, w zakresie w jakim informacje te</p>	T	<p>Projektowany art. 56a</p> <p>Projektowany art. 60a</p> <p>Cel przepisu jest obecnie realizowany przez art. 204 § 1 i 2 k.p.k.</p>	<p>"Art. 56a. Oskarżycielowi posiłkowemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela posiłkowego można przestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu."</p> <p>.Art. 60a Oskarżycielowi prywatnemu, który nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, orzeczenie podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie doręcza się wraz z tłumaczeniem; za zgodą oskarżyciela prywatnego można przestać na ogłoszeniu przetłumaczonego orzeczenia kończącego postępowanie, jeżeli nie podlega ono zaskarżeniu.";</p>	

	<p>są udostępniane ofierze. Tłumaczenie takich informacji obejmuje co najmniej decyzję kończącą postępowanie karne związane z przestępstwem popełnionym na szkodę ofiary oraz, na wniosek ofiary, uzasadnienie decyzji albo krótkie streszczenie tego uzasadnienia, z wyjątkiem decyzji wydanych przez ławę przysięgłych lub decyzji, których uzasadnienie jest poufne, w których to przypadkach zgodnie z prawem krajowym uzasadnienie nie jest przedstawiane.</p> <p>4. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary, które są uprawnione do uzyskania informacji o dacie i miejscu rozprawy zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b i które nie rozumieją języka właściwych organów, otrzymały na wniosek tłumaczenie tych informacji, do których uzyskania są uprawnione.</p> <p>5. Ofiara może złożyć uzasadniony wniosek o uznanie dokumentu za istotny. Nie istnieje wymóg tłumaczenia fragmentów istotnych dokumentów, które nie mają znaczenia dla umożliwienia ofiarom czynnego udziału w postępowaniu karnym.</p> <p>6. Niezależnie od ust. 1 i 3, zamiast tłumaczenia pisemnego można zapewnić tłumaczenie ustne lub ustne streszczenie istotnych dokumentów, pod warunkiem że takie tłumaczenie ustne lub ustne streszczenie nie wpłyną negatywnie na rzetelność postępowania.</p> <p>7. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy dokonały oceny, czy ofiary potrzebują tłumaczenia ustnego lub pisemnego, przewidzianych w ust. 1 i 3. Ofiary mogą zaskarżyć decyzję o odmowie zapewnienia tłumaczenia ustnego lub pisemnego. Zasady proceduralne dotyczące takiego zaskarżenia określa prawo krajowe.</p> <p>8. Tłumaczenie ustne i pisemne oraz rozpoznanie skargi na decyzję o odmowie zapewnienia tłumaczenia ustnego lub pisemnego, przewidzianych na podstawie niniejszego artykułu, nie mogą wydłużać w sposób nieuzasadniony postępowania karnego.</p>				
Art. 8	Prawo do korzystania z usług służb udzielających wsparcia ofiarom	N	Przepis nie wymaga transpozycji. Jego cel		

	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom, stosownie do ich potrzeb, bezpłatny dostęp do poufnych służb udzielających wsparcia ofiarom przed rozpoczęciem postępowania karnego, w jego trakcie i przez odpowiedni czas po jego zakończeniu. Członkowie rodziny mają dostęp do służb udzielających wsparcia ofiarom stosownie do swych potrzeb oraz do stopnia szkody doznanej wskutek przestępstwa popełnionego na szkodę ofiary.</p> <p>2. Państwa członkowskie ułatwiają kierowanie ofiar do służb udzielających wsparcia ofiarom przez właściwy organ, który przyjął zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, lub przez inne odpowiednie podmioty.</p> <p>3. Państwa członkowskie podejmują środki, by utworzyć bezpłatne i poufne specjalistyczne służby wsparcia jako uzupełnienie lub integralną część ogólnych służb udzielających wsparcia ofiarom lub by umożliwić organizacjom udzielającym wsparcia ofiarom wystąpienie do istniejących wyspecjalizowanych podmiotów udzielających takiego specjalistycznego wsparcia. Ofiary, stosownie do ich szczególnych potrzeb, mają dostęp do takich służb, a członkowie rodziny mają dostęp stosownie do ich szczególnych potrzeb i do stopnia szkody doznanej wskutek przestępstwa popełnionego na szkodę ofiary.</p> <p>4. Służby udzielające wsparcia ofiarom i wszelkie specjalistyczne służby wsparcia można utworzyć jako organizacje publiczne lub pozarządowe i mogą one mieć charakter zawodowy lub społeczny.</p> <p>5. Państwa członkowskie zapewniają, by dostęp do służb udzielających wsparcia ofiarom nie był uzależniony od złożenia przez ofiarę oficjalnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa właściwemu organowi.</p>		<p>jest realizowany przez działanie pozalegisłacyjne – Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw</p>		
Art. 9	<p>Wsparcie ze strony służb udzielających wsparcia ofiarom</p> <p>1. Służby udzielające wsparcia ofiarom, o których mowa w art. 8 ust. 1, zapewniają co najmniej:</p> <p>a) informacje, doradztwo i wsparcie dotyczące praw ofiar, w tym w zakresie korzystania z krajowych systemów</p>	N	<p>Przepis nie wymaga transpozycji. Jego cel jest realizowany przez działanie pozalegisłacyjne – Sieć Pomocy Ofiarom</p>		

	<p>odszkodowań za szkody poniesione wskutek przestępstwa, oraz dotyczące roli ofiar w postępowaniu karnym, także w zakresie przygotowania do udziału w procesie sądowym;</p> <p>b) informacje o wszelkich istniejących specjalistycznych służbach wsparcia lub bezpośrednio kierowanie do tych służb;</p> <p>c) wsparcie emocjonalne oraz, gdy jest dostępne, wsparcie psychologiczne;</p> <p>d) doradztwo dotyczące kwestii finansowych i praktycznych będących skutkiem przestępstwa;</p> <p>e) doradztwo dotyczące zagrożenia wtórną i ponowną wiktymizacją, zastraszaniem oraz odwetem i sposobów zapobiegania tym zjawiskom – o ile takie doradztwo nie jest zapewniane przez inne służby publiczne lub prywatne.</p> <p>2. Państwa członkowskie zachęcają służby udzielające wsparcia ofiarom, by zwracały szczególną uwagę zwłaszcza na szczególne potrzeby ofiar, które doznały znacznej szkody ze względu na powagę przestępstwa.</p> <p>3. O ile nie jest to zapewniane przez inne służby publiczne lub prywatne, specjalistyczne służby wsparcia, o których mowa w art. 8 ust. 3, przygotowują i zapewniają co najmniej:</p> <p>a) schroniska lub inne odpowiednie zakwaterowanie zastępcze dla ofiar potrzebujących bezpiecznego miejsca ze względu na bezpośrednie ryzyko wtórnej i ponownej wiktymizacji, zastraszania oraz odwetu;</p> <p>b) ukierunkowane i zintegrowane wsparcie ofiar o szczególnych potrzebach, takich jak ofiary przemocy seksualnej, ofiary przemocy na tle płciowym i ofiary przemocy w bliskich związkach, w tym wsparcie i doradztwo w związku z traumatycznymi przeżyciami.</p>		Przestępstw		
Art. 10	<p>Prawo do bycia wysłuchanym</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom możliwość bycia wysłuchanymi podczas postępowania karnego i możliwość przedstawiania dowodów. Gdy</p>	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 299 § 1, 315 § 1 i art. 7 k.p.k.		

	przesłuchiwane ma być dziecko będące ofiarą, uwzględnia się odpowiednio jego wiek i dojrzałość. 2. Zasady proceduralne zapewniania ofiarom możliwości bycia wysłuchanym podczas postępowania karnego i możliwości zgłaszania dowodów określa prawo krajowe.				
Art. 11	Prawa w przypadku decyzji o odmowie ścigania 1. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom, zgodnie z ich rolą w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, prawo odwołania od decyzji o odmowie ścigania. Zasady proceduralne dotyczące takiego odwołania określa prawo krajowe. 2. Gdy zgodnie z prawem krajowym rola ofiary w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych zostanie ustalona dopiero po tym, jak zostanie podjęta decyzja o ściganiu sprawcy, państwa członkowskie zapewniają, by przynajmniej ofiary poważnych przestępstw miały prawo do złożenia odwołania od decyzji o odmowie ścigania. Zasady proceduralne takiego odwołania określa prawo krajowe. 3. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary były bez zbędnej zwłoki powiadamiane o przysługującym im prawie do otrzymania informacji wystarczających do podjęcia decyzji o tym, czy złożyć odwołanie od decyzji o odmowie ścigania, oraz by na wniosek takie informacje otrzymały. 4. W przypadku gdy pierwotna decyzja o odmowie ścigania jest podjęta przez organ ścigania najwyższej instancji, którego decyzja zgodnie z prawem krajowym nie podlega zaskarżeniu, ten sam organ może rozpatrzyć odwołanie. 5. Ust. 1, 3 i 4 nie mają zastosowania do decyzji prokuratora o odmowie ścigania, jeżeli taka decyzja skutkuje rozstrzygnięciem pozasądowym, w zakresie w jakim prawo krajowe przewiduje taką możliwość.	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 306 § 1 i 3 k.p.k.		
		N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
		N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 300 § 2 i 16 k.p.k.		
		N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
		N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji		
Art. 12	Prawo do gwarancji w ramach usług w zakresie sprawiedliwości naprawczej	N	Cel przepisu jest realizowany przez art.		

	<p>1. W celu zabezpieczenia ofiary przed wtórną i ponowną wiktymizacją, zastraszaniem oraz odwetem państwa członkowskie podejmują środki, które mają być stosowane podczas świadczenia usług w zakresie sprawiedliwości naprawczej. Takie środki zapewniają ofiarom, które decydują się na korzystanie z usług w zakresie sprawiedliwości naprawczej, dostęp do bezpiecznych i zadowalających usług w zakresie sprawiedliwości naprawczej, z zastrzeżeniem co najmniej następujących warunków:</p> <p>a) usługi w zakresie sprawiedliwości naprawczej stosuje się tylko wtedy, gdy leżą w interesie ofiary, biorąc pod uwagę względy bezpieczeństwa, i opierają się one na dobrowolnej i świadomej zgodzie wyrażonej przez ofiarę, którą to zgodę można w każdej chwili wycofać;</p> <p>b) przed wyrażeniem zgody na uczestnictwo w procesie sprawiedliwości naprawczej ofiara otrzymuje pełne i obiektywne informacje na temat tego procesu i jego potencjalnych rezultatów, jak również informacje o trybie nadzoru nad realizacją jakiegokolwiek ugody;</p> <p>c) sprawca musiał wcześniej potwierdzić podstawowe fakty związane ze sprawą;</p> <p>d) każda ugoda jest wynikiem dobrowolnego porozumienia i może być uwzględniona we wszelkich dalszych postępowaniach karnych;</p> <p>e) rozmowy prowadzone w ramach czynności sprawiedliwości naprawczej, które nie są prowadzone publicznie, mają charakter poufny i nie są następnie ujawniane, chyba że strony wyrażą na to zgodę lub wymaga tego prawo krajowe ze względu na nadrzędny interes publiczny.</p> <p>2. Państwa członkowskie ułatwiają kierowanie spraw, w odpowiednich przypadkach, do służb świadczących usługi w zakresie sprawiedliwości naprawczej, również poprzez ustanowienie procedur lub wytycznych dotyczących warunków takiego kierowania.</p>		<p>23a k.p.k. oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie postępowania mediacyjnego w sprawach karnych (Dz. U. Nr 108, poz. 1020),</p> <p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 16 § 2 k.p.k.</p>		
Art. 13	<p>Prawo do pomocy prawnej</p> <p>Państwa członkowskie zapewniają ofiarom dostęp do pomocy prawnej, jeżeli ofiary mają status strony w</p>	N	<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 87, 88 i 78 k.p.k.</p>		

	postępowaniu karnym. Warunki lub zasady proceduralne dostępu ofiar do pomocy prawnej określa prawo krajowe.				
Art. 14	Prawo do zwrotu kosztów Państwa członkowskie przyznają ofiarom uczestniczącym w postępowaniu karnym możliwość uzyskania zwrotu kosztów poniesionych w związku z czynnym udziałem w postępowaniu karnym, zgodnie z ich rolą w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Warunki lub zasady proceduralne uzyskania przez ofiary zwrotu kosztów określa prawo krajowe.	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 627 k.p.k.		
Art. 15	Prawo do zwrotu mienia Państwa członkowskie zapewniają na podstawie decyzji właściwego organu niezwłoczny zwrot ofiarom możliwego do odzyskania mienia zajętego w toku postępowania karnego, chyba że jest ono niezbędne do celów postępowania karnego. Warunki lub zasady proceduralne zwrotu takiego mienia ofiarom określa prawo krajowe.	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 230a k.p.k. oraz art. 44 § 5 i 45 § 1 zd. 2 k.k.		
Art. 16	Prawo do decyzji w sprawie odszkodowania od sprawcy w toku postępowania karnego 1. Państwa członkowskie zapewniają ofiarom w toku postępowania karnego prawo do uzyskania w rozsądnym terminie decyzji w sprawie odszkodowania od sprawcy, z wyjątkiem sytuacji, w których prawo krajowe przewiduje, że taka decyzja podejmowana jest w drodze innego postępowania prawnego. 2. Państwa członkowskie promują środki mające zachęcić sprawców do przekazywania ofiarom odpowiedniego odszkodowania.	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 46 § 1, 67 § 3 i 72 § 2 k.k.		
Art. 17	Prawa ofiar mających miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim 1. Państwa członkowskie zapewniają swoim właściwym organom możliwość podjęcia odpowiednich środków w celu zminimalizowania trudności napotykanych w sytuacjach, gdy ofiara ma miejsce zamieszkania w państwie członkowskim innym niż to, w którym	N			

<p>popelniono przestępstwo, w szczególności w odniesieniu do organizacji postępowania. W tym celu organy państwa członkowskiego, w którym popelniono przestępstwo, są w szczególności przygotowane na:</p> <p>a) odebranie zeznania od ofiary bezpośrednio w następstwie złożenia właściwemu organowi zawiadomienia o popelnieniu przestępstwa;</p> <p>b) skorzystanie w możliwym zakresie z przepisów dotyczących wideokonferencji oraz konferencji telefonicznych, określonych w Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r. (1), w celu wysłuchania ofiar zamieszkałych za granicą.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary przestępstwa w państwach członkowskich innych niż to,</p>	<p>N</p> <p>N</p>	<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 304a k.p.k.</p> <p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 177 § 1a k.p.k.oraz art. 10 i 11 Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi UE z 2000 r. oraz art. k.p.k. oraz § 62¹ rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych.</p> <p>Cel przepisu jest</p>		
---	-------------------	--	--	--

	<p>w którym mają miejsce zamieszkania, miały możliwość złożenia zawiadomienia właściwym organom państwa członkowskiego zamieszkania, jeżeli nie mogą tego uczynić w państwie członkowskim, w którym popełniono przestępstwo, lub – w przypadku poważnego przestępstwa określonego w prawie krajowym tego państwa członkowskiego – jeżeli nie chcą tego zrobić.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają bezzwłoczne przekazanie zawiadomienia przez właściwy organ, w którym ofiara je złożyła, do właściwego organu państwa członkowskiego, w którym przestępstwo zostało popełnione, jeżeli postępowanie nie zostało wszczęte przez państwo członkowskie, w którym złożono zawiadomienie.</p>	N	<p>realizowany przez art. 35 k.p.k. oraz art. 7 Konwencji o wzajemnej pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi UE z 2000 r.</p> <p>J.w.</p>		
Art. 18	<p>Prawo do ochrony</p> <p>Bez uszczerbku dla prawa do obrony państwa członkowskie zapewniają dostępność środków służących ochronie ofiar i członków ich rodzin przed wtórną i ponowną wiktymizacją, zastraszaniem oraz odwetem – w tym także środków przeciwko ryzyku szkód, emocjonalnych lub psychologicznych – oraz służących ochronie godności ofiar podczas przesłuchania lub składania zeznań. W razie konieczności środki takie obejmują także procedury fizycznej ochrony ofiar i członków ich rodzin przewidziane w prawie krajowym.</p>	N	<p>Art. 1 – 19 projektowanej ustawy. Ponadto cel przepisu jest realizowany przez środki pozalegislacyjne – Sieć Pomocy Ofiarom Przystępstw oraz zarządzenie Komendanta Głównego Policji z dnia 15 lipca 2005 r. w sprawie metod i form ochrony udzielnej przez Policję osobom zagrożonym. Nadto cel przepisu jest realizowany przez 184, 191 § 3, 185a, 275a k.p.k.</p>		

Art. 19	<p>Prawo ofiary do unikania kontaktu ze sprawcą</p> <p>1. Państwa członkowskie ustanawiają warunki niezbędne do zapewnienia możliwości uniknięcia kontaktu między ofiarami i, w razie konieczności, członkami ich rodzin a sprawcą w pomieszczeniach, gdzie prowadzone jest postępowanie karne, chyba że ze względu na dobro postępowania taki kontakt jest wymagany.</p> <p>2. Państwa członkowskie zapewniają, by nowe pomieszczenia sądowe miały osobne poczekalnie dla ofiar.</p>	N	<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 185a i 390 § 2 k.p.k.</p> <p>Przepis nie wymaga transpozycji.</p>		
Art. 20	<p>Prawo do ochrony ofiar w trakcie postępowania przygotowawczego</p> <p>Bez uszczerbku dla praw do obrony i zgodnie z przepisami o swobodzie sędziowskiej, państwa członkowskie zapewniają, by podczas postępowania przygotowawczego:</p> <p>a) przesłuchania ofiar zostały przeprowadzone bez nieuzasadnionej zwłoki po złożeniu właściwemu organowi zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa;</p> <p>b) liczba przesłuchań była jak najbardziej ograniczona i by były one przeprowadzane tylko w tych przypadkach, gdy jest to absolutnie niezbędne do celów postępowania przygotowawczego;</p> <p>c) ofiarom towarzyszyć mógł przedstawiciel prawny lub wybrana przez nie osoba, o ile nie podjęto uzasadnionej decyzji wykluczającej taką możliwość;</p> <p>d) badania lekarskie ograniczały się do minimum i były przeprowadzane jedynie w przypadkach, gdy jest to absolutnie niezbędne dla celów postępowania karnego.</p>	T	<p>Projektowany art. 299a k.p.k.</p> <p>Nie wymaga transpozycji – cel przepisu jest realizowany przez art. 192 § 1 k.p.k.</p>	<p>„Art. 299a. Podczas czynności z udziałem pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym może być obecna osoba przez niego wskazana, jeżeli nie uniemożliwia to przeprowadzenia czynności albo nie utrudnia jej w istotny sposób.”;</p>	
Art. 21	<p>Prawo do ochrony prywatności</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy mogły przyjmować podczas postępowania karnego odpowiednie środki w celu ochrony prywatności, w tym ochrony cech osobowych ofiary uwzględnianych w indywidualnej ocenie przewidzianej w art. 22 oraz wizerunku ofiar i członków ich rodzin. Ponadto państwa</p>	N	<p>Cel przepisu jest realizowany przez art. 360 § 1 pkt. 4 i § 2 k.p.k. oraz art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.</p>		

	<p>członkowskie zapewniają, by właściwe organy mogły podejmować wszelkie zgodne z prawem środki w celu zapobieżenia publicznemu rozpowszechnianiu wszelkich informacji, które mogłyby prowadzić do zidentyfikowania dziecka będącego ofiarą.</p> <p>2. W celu ochrony prywatności, integralności osobistej i danych osobowych ofiar państwa członkowskie, z poszanowaniem wolności wypowiedzi i informacji oraz wolności i pluralizmu mediów, zachęcają media do przyjmowania środków samoregulacyjnych.</p>		U. z 1984 r. Nr 5 poz. 24).		
Art. 22	<p>Indywidualna ocena służąca ustaleniu szczególnych potrzeb ofiar w zakresie ochrony</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by ofiary poddano na czas indywidualnej ocenie, zgodnie z procedurami krajowymi, w celu ustalenia szczególnych potrzeb w zakresie ochrony i określenia, czy i w jakim zakresie skorzystałyby w trakcie postępowania karnego ze specjalnych środków przewidzianych w art. 23 i 24, ze względu na ich szczególne narażenie na wtórną i ponowną wiktyimizację, zastraszanie oraz odwet.</p> <p>2. Indywidualna ocena uwzględnia w szczególności:</p> <p>a) cechy osobowe ofiary;</p> <p>b) rodzaj lub charakter przestępstwa; oraz</p> <p>c) okoliczności przestępstwa.</p> <p>3. W ramach indywidualnej oceny szczególną uwagę zwraca się na ofiary, które doznały znacznej szkody ze względu na powagę przestępstwa, ofiary przestępstw popełnionych z powodu uprzedzeń lub dyskryminacji – co mogło być w szczególności powiązane z ich cechami osobowymi – oraz ofiary, których szczególne narażenie jest skutkiem związku ze sprawcą lub zależności od niego. W tym zakresie należy uwzględnić ofiary terroryzmu, przestępczości zorganizowanej, handlu ludźmi, przemocy na tle płciowym, przemocy w bliskich związkach, przemocy seksualnej lub wykorzystywania seksualnego lub przestępstw z nienawiści oraz ofiary będące osobami niepełnosprawnymi.</p> <p>4. Do celów niniejszej dyrektywy zakłada się, że dzieci będące ofiarami mają szczególne potrzeby w zakresie</p>	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. art. 2 § 1 pkt 3, 184, 191 § 3, 185a, 275a, 360 oraz 390 § 2 k.p.k. Ponadto art. 2 ust. 3 projektowanej ustawy.		

	<p>ochrony, gdyż narażone są na wtórną i ponowną wiktymizację, zastraszanie oraz odwet. W celu określenia, czy i w jakim stopniu korzystałyby one ze środków specjalnych przewidzianych w art. 23 i 24, dzieci będące ofiarami poddawane są indywidualnej ocenie przewidzianej w ust. 1 niniejszego artykułu.</p> <p>5. Zakres indywidualnej oceny może być dostosowany odpowiednio do wagi przestępstwa oraz stopnia widocznej szkody, którą poniosła ofiara.</p> <p>6. Przy dokonywaniu indywidualnej oceny ściśle angażuje się ofiary i uwzględnia się ich wolę, w tym życzenie niekorzystania przez nie ze środków specjalnych przewidzianych w art. 23 i 24.</p> <p>7. Jeżeli elementy stanowiące podstawę indywidualnej oceny uległy znacznej zmianie, państwa członkowskie zapewniają, by była ona aktualizowana w toku całego postępowania karnego.</p>				
Art. 23	<p>Prawo do ochrony ofiar o szczególnych potrzebach w zakresie ochrony podczas postępowania karnego</p> <p>1. Bez uszczerbku dla praw do obrony i zgodnie z przepisami o swobodzie sędziowskiej, państwa członkowskie zapewniają, by ofiary o szczególnych potrzebach w zakresie ochrony korzystające ze szczególnych środków ustalonych w rezultacie indywidualnej oceny przewidzianej w art. 22 ust. 1 mogły korzystać ze środków przewidzianych w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu. Nie zapewnia się środka specjalnego wynikającego z indywidualnej oceny, jeżeli uniemożliwiają to ograniczenia operacyjne lub praktyczne lub gdy istnieje pilna potrzeba przesłuchania ofiary, a jej nieprzesłuchanie mogłoby wyrządzić szkodę ofierze lub innej osobie lub mógłby stanowić uszczerbek dla przebiegu postępowania.</p> <p>2. Ofiarom o szczególnych potrzebach w zakresie ochrony określonym zgodnie z art. 22 ust. 1 udostępnia się podczas postępowania przygotowawczego następujące środki:</p> <p>a) przesłuchania ofiar odbywają się w zaprojektowanych lub przystosowanych do tego celu pomieszczeniach;</p>	T	Projektowany art. 390 § 2	„Art. 390 § 2. W wyjątkowych wypadkach, gdy należy się obawiać, że obecność oskarżonego mogłaby oddziaływać krępująco na wyjaśnienia współoskarżonego albo na zeznania świadka lub biegłego, przewodniczący może zarządzić, aby na czas przesłuchania danej osoby oskarżony opuścił salę sądową lub przeprowadzić przesłuchanie w trybie określonym w art. 177 § 1a. Przepis art. 375 § 2 stosuje się odpowiednio.”.	

	<p>b) przesłuchania ofiar są prowadzone przez lub z udziałem specjalistów, odpowiednio przeszkolonych do tego celu;</p> <p>c) wszelkie przesłuchania ofiar są prowadzone przez te same osoby, chyba że jest to sprzeczne z właściwym funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości;</p> <p>d) wszelkie przesłuchania ofiar przemocy seksualnej, przemocy na tle płciowym lub przemocy w bliskich związkach – jeżeli nie są prowadzone przez prokuratora ani sędziego – prowadzą osoby tej samej płci co ofiara, o ile takie jest życzenie ofiary i o ile nie stanowi to uszczerbku dla przebiegu postępowania karnego.</p> <p>3. Ofiarom o szczególnych potrzebach w zakresie ochrony określonym zgodnie z art. 22 ust. 1 udostępnia się podczas postępowania sądowego:</p> <p>a) środki zapewniające unikanie kontaktu wzrokowego między ofiarami a sprawcami, również w trakcie składania zeznań, dzięki zastosowaniu odpowiednich środków, w tym technologii komunikacyjnych;</p> <p>b) środki służące temu, by ofiara mogła zostać przesłuchana pod jej nieobecność na sali sądowej, w szczególności dzięki wykorzystaniu odpowiednich technologii komunikacyjnych;</p> <p>c) środki pozwalające uniknąć zbędnych pytań dotyczących życia prywatnego ofiary, niezwiązanych z przestępstwem; oraz</p> <p>d) środki umożliwiające przeprowadzenie przesłuchania bez obecności publiczności.</p>				
Art. 24	<p>Prawo do ochrony dzieci będących ofiarami podczas postępowania karnego</p> <p>1. Jeżeli ofiarą jest dziecko, państwa członkowskie – w uzupełnieniu środków przewidzianych w art. 23 – zapewniają, by:</p> <p>a) w toku postępowania przygotowawczego wszystkie przesłuchania dziecka będącego ofiarą mogły być utrwalane audiowizualnie, a te utrwalone audiowizualnie przesłuchania mogły zostać wykorzystane jako dowód w postępowaniu karnym;</p>	N	Cel przepisu jest realizowany przez art. 147, 185a, 185b, 390 § 2 k.p.k. oraz art. 99 k.r.o.		

	<p>b) w toku postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego, zgodnie z rolą ofiar w danym systemie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, właściwe organy wyznaczają specjalnego przedstawiciela dla dziecka będącego ofiarą, jeżeli – zgodnie z prawem krajowym – osoby, które sprawują władzę rodzicielską, nie mogą reprezentować dziecka będącego ofiarą ze względu na konflikt interesów między nimi a ofiarą lub jeżeli dziecko będące ofiarą nie ma opieki albo jest odłączone od rodziny;</p> <p>c) w przypadku gdy dziecko będące ofiarą ma prawo do doradztwa prawnego, ma ono prawo do własnego doradztwa prawnego i zastępstwa procesowego, we własnym imieniu, w postępowaniach, w których istnieje lub może zaistnieć konflikt interesów między dzieckiem będącym ofiarą a osobami sprawującymi władzę rodzicielską.</p> <p>Przepisy dotyczące procedury utrwalania audiowizualnego, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a), oraz korzystanie z niego określa prawo krajowe.</p> <p>2. W przypadku gdy niemożliwe jest ustalenie wieku ofiary, a istnieją powody, by sądzić, że ofiarą jest dziecko, ofiarę tę do celów niniejszej dyrektywy uznaje się za dziecko.</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		
Art. 25	<p>Szkolenie specjalistów</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, by urzędnicy, którzy mogą mieć kontakt z ofiarami, tacy jak funkcjonariusze policji i pracownicy sądu, przeszli zarówno ogólne, jak i specjalistyczne szkolenie na poziomie odpowiadającym ich kontaktom z ofiarami, mające uświadomić im potrzeby ofiar oraz nauczyć ich traktowania ofiar z szacunkiem oraz w sposób bezstronny, i profesjonalny.</p> <p>2. Bez uszczerbku dla niezawisłości sądów oraz różnic w organizacji wymiaru sprawiedliwości w całej Unii,</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji, jego cel jest realizowany przy pomocy środków pozalegislacyjnych, zwłaszcza szkoleń organizowanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury oraz		

	<p>państwa członkowskie wymagają, by osoby odpowiedzialne za szkolenie sędziów i prokuratorów uczestniczących w postępowaniu karnym udostępniały zarówno ogólne, jak i specjalistyczne szkolenia pozwalające sędziom i prokuratorom lepiej zrozumieć potrzeby ofiar.</p> <p>3. Z należywym uwzględnieniem niezależności zawodów prawniczych, państwa członkowskie zalecają, by osoby odpowiedzialne za szkolenie prawników udostępniały zarówno ogólne, jak i specjalistyczne szkolenia pozwalające prawnikom lepiej zrozumieć potrzeby ofiar.</p> <p>4. Poprzez swoje służby publiczne lub finansowanie organizacji wsparcia dla ofiar państwa członkowskie popierają inicjatywy, które umożliwiają osobom zapewniającym ofiarom wsparcie oraz usługi sprawiedliwości naprawczej odpowiednie szkolenie na poziomie odpowiadającym ich kontaktom z ofiarami oraz przestrzeganie norm zawodowych w celu zagwarantowania świadczenia tych usług z szacunkiem oraz w sposób bezstronny i profesjonalny.</p> <p>5. Stosownie do odpowiednich obowiązków oraz rodzaju i poziomu kontaktów danego specjalisty z ofiarami, szkolenie służy temu, by specjalista był w stanie rozpoznać ofiary oraz traktować je z szacunkiem i w sposób profesjonalny i niedyskryminacyjny.</p>		Wyższą Szkołę Policji		
Art. 26	<p>Współpraca i koordynacja usług</p> <p>1. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, aby ułatwić współpracę między państwami członkowskimi na rzecz poprawy możliwości korzystania przez ofiary ze swoich praw określonych w niniejszej dyrektywie oraz w prawie krajowym. Taka współpraca ma na celu co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wymianę najlepszych praktyk; b) konsultację w poszczególnych sprawach; oraz c) pomoc dla europejskich sieci pracujących nad kwestiami bezpośrednio dotyczącymi praw ofiar. 	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji, jego cel jest realizowany przy pomocy środków pozalegisłacyjnych, zwłaszcza poprzez współpracę w ramach Europejskiej Sieci Sądowej (EJN), Europejskiej Szkoleniowej Sieci Sądowej Sądowej		

	<p>2. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, prowadzone między innymi przez internet, służące zwiększeniu świadomości na temat praw określonych w niniejszej dyrektywie, zmniejszeniu zagrożenia wiktymizacją oraz zminimalizowaniu negatywnego wpływu przestępstwa oraz ryzyka wtórnej i ponownej wiktymizacji, zastraszania oraz odwetu, w szczególności przez ukierunkowanie tych działań na grupy ryzyka, takie jak dzieci, ofiary przemocy na tle płciowym oraz przemocy w bliskich związkach. Takie działania mogą obejmować kampanie informacyjne i uświadamiające oraz programy badawcze i edukacyjne, prowadzone w stosownych przypadkach we współpracy z odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi podmiotami.</p>		<p>(EJTN), Eurojust i Europol.</p> <p>Ust. 2 – przepis jest realizowany m. in. przez witrynę internetową pokrzywdzeni.gov.pl</p>		
Art. 27	<p>Transpozycja</p> <p>1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 16 listopada 2015 r.</p> <p>2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia są określane przez państwa członkowskie.</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		
Art. 28	<p>Dostarczanie danych i statystyk</p> <p>Państwa członkowskie w terminie do dnia 16 listopada 2017 r., a następnie co trzy lata przekazują Komisji dostępne dane pokazujące, w jaki sposób ofiary korzystały ze swoich praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		
Art. 29	<p>Sprawozdanie</p> <p>Przed dniem 16 listopada 2017 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie</p>	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		

	oceniające, w jakim stopniu państwa członkowskie podjęły środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy, w tym opis działań podjętych na mocy art. 8, 9 i 23; sprawozdaniu w razie potrzeby towarzyszą wnioski ustawodawcze.				
Art. 30	Zastąpienie decyzji ramowej 2001/220/WSiSW Niniejszym zastępuje się decyzję ramową 2001/220/WSiSW w odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w przyjęciu niniejszej dyrektywy, bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji do prawa krajowego. W odniesieniu do państw członkowskich uczestniczących w przyjęciu niniejszej dyrektywy odesłania do tej decyzji ramowej traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		
Art. 31	Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> .	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		
Art. 32	Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.	N	Przepis w ogóle nie wymaga transpozycji.		

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

Warszawa, 11 lipca 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.348.2014 / 15/JS

dot.: RM-10-71-14 z 10.07.2014 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o ochronie i pomocy dla
pokrzywdzonego i świadka, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Minister Spraw Zagranicznych
Artur Działycki

Do wiadomości:

Pan Marek Biernacki
Minister Sprawiedliwości

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka

Na podstawie art. 300 § 2a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach świadka w postępowaniu karnym, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85 i 384.

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR

**POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH ŚWIADKA W
POSTĘPOWANIU KARNYM**

W postępowaniu karnym świadek posiada wymienione poniżej uprawnienia i obowiązki:

1) każda osoba wezwana w charakterze świadka ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania (art. 177 § 1)¹⁾,

2) przesłuchanie świadka może nastąpić przy zastosowaniu wideokonferencji. Jeżeli świadek nie może się stawić na wezwanie z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody, można przesłuchać go w miejscu jego pobytu. (art. 177 § 1a i 2),

3) osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji tajnych lub ściśle tajnych mogą być przesłuchane co do tych okoliczności tylko po zwolnieniu od obowiązku zachowania tajemnicy (art. 179 § 1). Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji zastrzeżonych lub poufnych albo tajemnicy zawodowej mogą odmówić zeznań co do tych okoliczności, chyba że sąd lub prokurator zwolni je od obowiązku zachowania tajemnicy (art. 180 § 1). Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy notarialnej, adwokackiej, radcy prawnego, doradcy podatkowego, lekarskiej, dziennikarskiej lub statystycznej mogą być przesłuchiwane co do faktów objętych tą tajemnicą tylko wtedy, gdy jest to niezbędne, a okoliczność nie może być ustalona na podstawie innego dowodu. Zwolnienie dziennikarza od obowiązku zachowania tajemnicy co do zasady nie może dotyczyć danych umożliwiających identyfikację autora materiału prasowego, listu do redakcji lub osób, które zastrzegły swoje dane (art. 180 § 3). W tych wypadkach sąd przesłuchuje świadka na rozprawie z wyłączeniem jawności (art. 181 § 1),

4) osoba najbliższa dla oskarżonego może odmówić zeznań. Prawo to trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia, np. wskutek rozwodu. Prawo odmowy zeznań przysługuje także świadkowi, który w innej sprawie jest oskarżony o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem (art. 182),

5) świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Świadek może żądać, aby przesłuchano go na rozprawie z wyłączeniem jawności, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę jego lub osobę dla niego najbliższą (art. 183). Można zwolnić od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania osobę pozostającą z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym, np. w konkubinacie, jeżeli osoba taka wnosi o zwolnienie (art. 185). Osoba uprawniona do odmowy złożenia zeznań albo zwolniona z obowiązku ich złożenia może skorzystać z tego prawa do chwili rozpoczęcia pierwszego zeznania w postępowaniu sądowym; poprzednio złożone zeznanie tej osoby nie może wówczas służyć za dowód ani być odtworzone,

6) jeżeli zachodzi obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia świadka lub osoby dla niego najbliższej, sąd albo prokurator może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy tożsamości świadka, w tym danych osobowych, jeżeli nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie (świadek anonimowy). Postępowanie w tym zakresie toczy się bez udziału stron i objęte jest tajemnicą (art. 184). Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa użycia przemocy lub groźby bezprawnej wobec świadka lub osoby najbliższej, może on zastrzec dane dotyczące miejsca zamieszkania do wyłącznej wiadomości prokuratora lub sądu. Pisma procesowe doręcza się wówczas do instytucji, w której świadek jest zatrudniony, lub na inny wskazany przez niego adres (art. 191 § 3),

7) jeżeli w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym z udziałem świadka istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia jego lub jego najbliższych, może on złożyć wniosek o zastosowanie środków ochrony i pomocy, przewidzianych w ustawie z dnia ... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym (Dz. U. poz. ...). Do środków tych należą ochrona na czas czynności procesowej, ochrona osobista oraz pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu,

8) w sprawach o przestępstwa popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej, przestępstwo na tle seksualnym lub przeciwko obyczajności, rodzinie i opiece świadek, który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat, jest co do zasady przesłuchiwany tylko raz. Przesłuchanie przeprowadza sąd. Może być ono prowadzone przy zastosowaniu wideokonferencji (art. 185b),

9) jeżeli istnieje wątpliwość co do stanu psychicznego świadka lub jego rozwoju umysłowego, sąd lub prokurator może zarządzić przesłuchanie świadka z udziałem lekarza

lub psychologa, a świadek nie może się temu sprzeciwić (art. 192 § 2). W razie potrzeby można od świadka pobrać odciski palców, wymaz ze śluzówki policzków, włosy, ślinę, próby pisma, zapach, wykonać fotografię lub dokonać utrwalenia głosu (art. 192a). Za zgodą świadka można go poddać także oględzinom ciała i innym badaniom (art. 192).

Potwierdzam otrzymanie pouczenia

(data, podpis)

---

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 300 § 2a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) przewidującej określenie przez Ministra Sprawiedliwości wzoru pouczenia świadka o uprawnieniach i obowiązkach w postępowaniu karnym.

Projektowany art. 300 § 2a Kodeksu postępowania karnego wzmacnia pozycję świadka w postępowaniu karnym, poprzez wprowadzenie obowiązku pisemnego pouczenia go o przysługujących mu uprawnieniach i obowiązkach. Jest to szczególnie istotne w kontekście liczby i zróżnicowanego charakteru poszczególnych uprawnień, przyznanych świadkowi na mocy przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz projektowanej ustawy z dnia ... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka.

W rozporządzeniu zdecydowano się na pouczenie świadka o przysługujących mu uprawnieniach w prostym i przystępnym języku, co wprost wynika z treści wytycznych delegacji ustawowej, przewidującej konieczność zrozumienia pouczenia także przez osoby niekorzystające z pomocy pełnomocnika. Jednocześnie, zgodnie z dotychczas funkcjonującą praktyką, pouczenie wskazuje na odpowiedni przepis ustawy, z którego wynika dany rodzaj uprawnień lub obowiązków, co umożliwia weryfikację jego treści i ustalenie brzmienia normatywnego.

Data wejścia w życie rozporządzenia została skorelowana z datą wejścia w życie przepisu zawierającego delegację do jego wydania.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości, Policji i innych organów prowadzących postępowanie przygotowawcze.

2. Konsultacje publiczne

Projekt rozporządzenia nie był dotychczas poddawany konsultacjom publicznym. Zostaną one przeprowadzone po przyjęciu ustawy zawierającej upoważnienie ustawowe do jego wydania. W trakcie prac nad projektem nie zgłosiły się podmioty, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.)

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków na rynku pracy, pozostanie też bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Nie wpłynie również na sytuację i rozwój regionalny oraz na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie wywoła również skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego
w postępowaniu karnym¹⁾**

Na podstawie art. 300 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości dnia 27 maja 2014 r. w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach i obowiązkach pokrzywdzonego w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 739).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 r., str. 57.).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85 i 384.

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR

**POUCZENIE O UPRAWNIENIACH I OBOWIĄZKACH POKRZYWDZONEGO
W POSTĘPOWANIU KARNYM**

Osoba fizyczna lub prawna, której dobro zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo, jest pokrzywdzonym w postępowaniu karnym (art. 49 § 1)¹⁾. Przedstawiciel lub opiekun pokrzywdzonego małoletniego, całkowicie albo częściowo ubezwłasnowolnionego lub nieporadnego może wykonywać jego prawa (art. 51). Osoba najbliższa może również wykonywać prawa zmarłego pokrzywdzonego (art. 52).

W postępowaniu przygotowawczym poprzedzającym wniesienie sprawy do sądu pokrzywdzony jest stroną procesową (art. 299 § 1). Oznacza to, że w tym postępowaniu pokrzywdzonemu przysługują wymienione poniżej uprawnienia:

1) prawo do korzystania z pomocy wybranego przez siebie pełnomocnika, którym może być adwokat lub radca prawny. Nie można mieć więcej niż trzech pełnomocników jednocześnie. Jeżeli pokrzywdzony wykaże, że nie stać go na pełnomocnika, sąd może wyznaczyć pełnomocnika z urzędu, co do zasady opłacanego przez Skarb Państwa (art. 78 § 1, art. 87 § 1 i 2, art. 88). Bez względu na sytuację majątkową pokrzywdzonego i na jego wniosek sąd zawsze wyznaczy pełnomocnika z urzędu, ale w zależności od wyniku procesu pokrzywdzony może zostać obciążony kosztami jego wyznaczenia (art. 87a),

2) jeżeli pokrzywdzony nie zna wystarczająco języka polskiego – prawo do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza podczas składania zeznań oraz przy zapoznawaniu go z treścią dowodu (art. 204),

3) prawo do złożenia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia lub umorzeniu śledztwa lub dochodzenia oraz zażalenia na bezczynność, jeżeli w ciągu 6 tygodni od złożenia przez pokrzywdzonego zawiadomienia o przestępstwie nie został on powiadomiony o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 306 § 1, 1a, 3),

4) prawo do składania wniosków o przeprowadzenie przez Policję lub prokuratora określonej czynności lub dowodu, np. przesłuchania wskazanego świadka lub zbadania

dokumentu (art. 315 § 1). Jeżeli istnieje obawa, że świadka nie będzie można przesłuchać na rozprawie, pokrzywdzony może wystąpić o jego przesłuchanie przez sąd lub zwrócić się do prokuratora o przesłuchanie świadka w tym trybie (art. 316 § 3),

5) prawo do udziału w czynnościach postępowania, w tym także w przeprowadzeniu dowodu. W czynnościach tych może również uczestniczyć pełnomocnik pokrzywdzonego (art. 316). W szczególnie uzasadnionym wypadku można odmówić dopuszczenia pokrzywdzonego i pełnomocnika do czynności ze względu na dobro postępowania (art. 317 § 2),

6) prawo do doręczenia postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego, prawo do wzięcia udziału w przesłuchaniu biegłego oraz prawo do zapoznania się z jego pisemną opinią (art. 318),

7) prawo dostępu do akt sprawy, do sporządzania odpisów i kopii. Można odmówić dostępu do akt ze względu na ważny interes państwa lub dobro postępowania (art. 156 § 5),

8) prawo do końcowego zapoznania się z materiałami sprawy przed zamknięciem śledztwa. Prokurator może ograniczyć liczbę pokrzywdzonych zapoznających się z materiałami, jeżeli jest to konieczne dla dobra postępowania. W terminie 3 dni od dnia zapoznania się z materiałami można złożyć wniosek o uzupełnienie śledztwa lub dokumentów przekazywanych sądowi (art. 321),

9) prawo do złożenia wniosku o skierowanie sprawy do postępowania mediacyjnego w celu pogodzenia się z podejrzanym (art. 23a). Pozytywne wyniki przeprowadzonej mediacji są brane pod uwagę przez sąd przy wymiarze kary (art. 53 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

Pokrzywdzony jest obowiązany:

1) wskazać adres dla doręczeń w kraju, kiedy przebywa za granicą; w przeciwnym wypadku pismo wysłane na ostatnio znany adres w kraju zostanie uznane za skutecznie doręczone, a czynność lub rozprawa zostanie przeprowadzona pod nieobecność pokrzywdzonego; niewskazanie adresu może również uniemożliwić złożenie wniosku, zażalenia lub apelacji z powodu upływu terminów (art. 138),

2) podać nowy adres w wypadku zmiany miejsca zamieszkania lub pobytu, w tym także z powodu pozbawienia wolności w innej sprawie (tymczasowego aresztowania, osadzenia w zakładzie karnym w celu odbycia kary); w przeciwnym wypadku pismo wysłane na

dotychczasowy adres zostanie uznane za skutecznie doręczone, a czynność lub rozprawa zostanie przeprowadzona pod nieobecność pokrzywdzonego; niewskazanie adresu może również uniemożliwić złożenie wniosku, zażalenia lub apelacji z powodu upływu terminów (art. 139),

Pokrzywdzony może żądać zobowiązania sprawcy do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem albo zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (art. 46 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny). Jeżeli na skutek przestępstwa pokrzywdzony poniósł śmierć, doznał rozstroju zdrowia albo poważnych obrażeń ciała, a odszkodowanie nie zostało wypłacone, osoba uprawniona lub on sam może ubiegać się o kompensatę państwową przewidzianą w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych przestępstw (Dz. U. Nr 169, poz. 1415, z późn. zm.).

Jeżeli w związku z toczącym się lub zakończonym postępowaniem karnym z udziałem pokrzywdzonego istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia jego lub jego najbliższych, może on złożyć wniosek o zastosowanie środków ochrony i pomocy, przewidzianych w ustawie z dnia ... o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka w związku z postępowaniem karnym (Dz. U. poz. ...). Do środków tych należą ochrona na czas czynności procesowej, ochrona osobista oraz pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu.

Pokrzywdzonemu, który stawiał się na wezwanie sądu lub organ prowadzącego postępowanie przygotowawcze, przysługuje zwrot kosztów podróży, zwrot utraconego zarobku lub dochodu dla siebie i opiekuna, jeżeli bez niego nie mógł się stawić (art. 618a–618d, 618j).

Jeżeli wobec oskarżonego orzeczono zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktów z pokrzywdzonym lub zakaz zbliżania się do niego, pokrzywdzony może w razie potrzeby złożyć wniosek o wykonanie tego zakazu w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym przebywa lub zamierza przebywać (art. 611w–611wc).

Pokrzywdzony może uzyskać pomoc i wsparcie w jednym z Ośrodków Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem, działających na terenie całego kraju. Wykaz ośrodków można uzyskać na stronie internetowej <http://pokrzywdzeni.gov.pl>, w jednostkach Policji, prokuraturach i sądach.

Potwierdzam otrzymanie pouczenia

(data, podpis)

---

¹⁾ Jeżeli nie wskazano innej podstawy prawnej, przepisy w nawiasach oznaczają odpowiednie artykuły ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie znowelizowanego upoważnienia ustawowego zawartego w art. 300 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) przewidującej określenie przez Ministra Sprawiedliwości wzoru pouczenia pokrzywdzonego o uprawnieniach i obowiązkach w postępowaniu karnym.

Zmiany postępowania karnego wynikały m. in. z potrzeby wzmocnienia pozycji procesowej pokrzywdzonego oraz ułatwienia mu realizowania uprawnień strony postępowania przygotowawczego. Znowelizowany art. 300 § 2 Kodeksu postępowania karnego sprzyja równemu traktowaniu stron postępowania przygotowawczego: podejrzanego i pokrzywdzonego. Zmiany te stanowią częściową implementację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępującej decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika z faktu, że nowelizacja Kodeksu postępowania karnego z dnia 27 września 2013 r. (Dz. U. poz. 1247), jak również ustawa o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka poszerzyła katalog uprawnień, o których pokrzywdzony ma zostać pouczony.

W rozporządzeniu zdecydowano się na pouczenie pokrzywdzonego o przysługujących mu uprawnieniach w prostym i przystępnym języku, co stanowi wykonanie zobowiązania wynikającego z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2012/29 oraz wprost wynika z treści wytycznych delegacji ustawowej, przewidującej konieczność zrozumienia pouczenia także przez osoby niekorzystające z pomocy pełnomocnika. Jednocześnie, zgodnie z dotychczas funkcjonującą praktyką, pouczenie wskazuje na odpowiedni przepis ustawowy, z którego wynika dany rodzaj uprawnień lub obowiązków, co umożliwia weryfikację jego treści i ustalenie brzmienia normatywnego.

Data wejścia w życie rozporządzenia została skorelowana z datą wejścia w życie ustawy zawierającej delegację do jego wydania.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości, Policji i innych organów prowadzących postępowanie przygotowawcze.

2. Konsultacje publiczne

Projekt rozporządzenia nie był dotychczas poddawany konsultacjom publicznym. Zostaną one przeprowadzone po przyjęciu ustawy zawierającej upoważnienie ustawowe do jego wydania. W trakcie prac nad projektem nie zgłosiły się podmioty, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.)

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków na rynku pracy, pozostanie też bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Nie wpłynie również na sytuację i rozwój regionalny oraz na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie wywoła również skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia

w sprawie określenia wzoru europejskiego nakazu ochrony

Na podstawie art. 611w § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór europejskiego nakazu ochrony, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem.....

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85 i 384.

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR

EUROPEJSKI NAKAZ OCHRONY

Informacje zamieszczone w niniejszym formularzu należy traktować z zachowaniem należytej poufności.

Państwo wydające:

Państwo wykonujące:

a) Informacje o osobie podlegającej ochronie:

Nazwisko:

Imię (imiona):

Nazwisko rodowe lub poprzednie (jeżeli dotyczy):

Płeć:

Obywatelstwo:

Numer w systemie ewidencji ludności lub numer ubezpieczenia społecznego (jeżeli jest dostępny):

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia:

Adresy/miejsca pobytu:

— w państwie wydającym:

— w państwie wykonującym:

— w innym miejscu:

Język lub języki, które dana osoba rozumie (jeżeli są znane):

Czy osoba podlegająca ochronie otrzymała bezpłatną pomoc prawną w państwie wydającym (jeżeli można uzyskać taką informację bez prowadzenia dalszego dochodzenia)?

Tak.

Nie.

Nie wiadomo.

W przypadku gdy osoba podlegająca ochronie jest małoletnia lub ubezwłasnowolniona, informacje dotyczące opiekuna lub przedstawiciela danej osoby:

Nazwisko:

Imię (imiona):

Nazwisko rodowe lub poprzednie (jeżeli dotyczy):

Płeć:

Obywatelstwo:

Adres służbowy:

b) Osoba podlegająca ochronie postanowiła zamieszkać lub już mieszka w państwie wykonującym, albo postanowiła przebywać lub już przebywa w wykonującym państwie członkowskim.

Data, od której osoba podlegająca ochronie planuje mieszkać lub przebywać w państwie wykonującym (jeżeli jest znana):

Okres(-y) pobytu (jeżeli są znane):

c) Czy osobie podlegającej ochronie lub osobie stwarzającej zagrożenie udostępniono jakiekolwiek urządzenia techniczne w celu wykonania środka ochrony:

Tak; proszę zamieścić krótki opis wykorzystanych urządzeń:

Nie.

d) Właściwy organ, który wydał europejski nakaz ochrony:

Oficjalna nazwa:

Pełny adres:

Nr tel.: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Nr faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Dane osoby (osób) kontaktowej(-ych)

Nazwisko:

Imię (imiona):

Funkcja (stanowisko/stopień służbowy):

Nr tel.: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Nr faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Adres poczty elektronicznej (jeżeli znany):

Języki, w których można się komunikować:

e) Opis środka ochrony, na podstawie którego wydany został europejski nakaz ochrony:

Środek ochrony został przyjęty w dniu (data: w formacie dd-mm-rrrr):

Środek ochrony stał się wykonalny w dniu (data: w formacie dd-mm-rrrr):

Sygnatura decyzji dotyczącej środka ochrony (jeżeli jest dostępna):

Organ, który przyjął środek ochrony:

f) Streszczenie faktów i opis okoliczności, w tym w stosownym przypadku kwalifikacja przestępstwa, które doprowadziły do nałożenia środka ochrony, o którym mowa w lit. e) powyżej:

g) Informacje o zakazach lub ograniczeniach nałożonych za pomocą środka ochrony na osobę stwarzającą zagrożenie:

— Charakter zakazu(-ów) lub ograniczenia(-eń) (można zaznaczyć więcej niż jeden punkt):

zakaz przebywania w niektórych lokalizacjach, miejscach lub określonych obszarach, na których mieszka lub które odwiedza osoba podlegająca ochronie;

— jeśli zaznaczyli Państwo to pole, proszę dokładnie wskazać, w których lokalizacjach, miejscach lub określonych obszarach nie wolno przebywać osobie stwarzającej zagrożenie:

zakaz lub ograniczenie wszelkich form kontaktu z osobą podlegającą ochronie, w tym kontaktów telefonicznych, elektronicznych, korespondencyjnych, faksowych czy innych;

— jeśli zaznaczyli Państwo to pole, proszę przedstawić odpowiednie informacje:

zakaz lub ograniczenie zbliżania się do osoby podlegającej ochronie na odległość mniejszą niż określona;

— jeśli zaznaczyli Państwo to pole, proszę dokładnie wskazać, na jaką odległość osoba stwarzająca zagrożenie może zbliżyć się do osoby podlegającej ochronie:

— Proszę wskazać, jaki okres ważności ma(-ją) powyższy(-sze) zakaz(-y) lub ograniczenie(-a) nałożone na osobę stwarzającą zagrożenie:

— Określenie wymiaru sankcji (jeżeli ma zastosowanie) w razie naruszenia zakazu lub ograniczenia:

h) Informacje o osobie stwarzającej zagrożenie, na którą nałożono zakaz(-y) lub ograniczenie(-a) wymienione w lit. g)

Nazwisko:

Imię (imiona):

Nazwisko rodowe lub poprzednie (jeżeli dotyczy):

Pseudonim(-y) (jeżeli dotyczy):

Płeć:

Obywatelstwo:

Numer w systemie ewidencji ludności lub numer ubezpieczenia społecznego (jeżeli jest dostępny):

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia:

Adresy/miejsca pobytu:

— w państwie wydającym:

— w państwie wykonującym:

— w innym miejscu:

Język lub języki, które dana osoba rozumie (jeżeli są znane):

Proszę podać następujące informacje, jeżeli są dostępne:

— Rodzaj i numer dokumentu(-tów) tożsamości danej osoby (dowodu osobistego, paszportu):

Czy osoba stwarzająca zagrożenie otrzymała bezpłatną pomoc prawną w państwie wydającym (jeżeli można uzyskać taką informację bez prowadzenia dalszego dochodzenia)?

Tak.

Nie.

Nie wiadomo.

i) Inne okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na ocenę niebezpieczeństwa potencjalnie zagrażającego osobie podlegającej ochronie (informacje fakultatywne):

j) Inne przydatne informacje (takie jak, w razie dostępności i konieczności, informacje o innych państwach, gdzie podjęto uprzednio środki ochrony w odniesieniu do tej samej osoby podlegającej ochronie):

k) Proszę wypełnić:

wyrok w rozumieniu art. 2 decyzji ramowej 2008/947/WSISW, został już przekazany innemu państwu członkowskiemu

— Jeśli zaznaczyli Państwo to pole, proszę podać dane kontaktowe właściwego organu, któremu przekazano wyrok:

decyzja w sprawie środków nadzoru w rozumieniu art. 4 decyzji ramowej 2009/829/WSISW, została już przekazana innemu państwu członkowskiemu

— Jeśli zaznaczyli Państwo to pole, proszę podać dane kontaktowe właściwego organu, któremu przekazano decyzję w sprawie środków nadzoru:

Podpis w imieniu organu wystawiającego europejski nakaz ochrony lub podpis przedstawiciela tego organu potwierdzający zgodność treści nakazu z prawdą:

Imię i nazwisko:

Funkcja (stanowisko/stopień służbowy):

Data:

Sygnatura akt (jeżeli znana):

Pieczeńc urzędowa (jeżeli dotyczy):

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w projektowanym art. 611w § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) przewidującej określenie przez Ministra Sprawiedliwości wzoru europejskiego nakazu ochrony.

Współpraca w zakresie wzajemnego uznawania środków ochrony pokrzywdzonego w postępowaniu karnym stanowi novum w prawie europejskim i międzynarodowym. Mechanizmy wprowadzane przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011 r., str. 2, zwana dalej „dyrektywą 2011/99”) umożliwiają przekazanie nadzoru nad nieizolacyjnymi środkami ochrony, bez względu czy zostały one orzeczone jako środki zapobiegawcze, karne czy probacyjne, do państwa faktycznego pobytu pokrzywdzonego.

Zaświadczenie jest narzędziem obrotu prawnego charakterystycznym dla współpracy wymiarów sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach karnych, opartej na zasadzie wzajemnego uznawania. Zgodnie z przyjmowanym mechanizmem, zaświadczenie jest załączane do odpisu orzeczenia krajowego i wraz z nim przekazywane do państwa wykonania orzeczenia.

Wzór zaświadczenia, jakie powinno być stosowane we współpracy w zakresie europejskiego nakazu ochrony, zawarty jest w załączniku do implementowanej dyrektywy 2011/99. Jednakże w związku z tym, że zgodnie z art. 288 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dyrektywa jest instrumentem prawnym niewywołującym skutku bezpośredniego, konieczne jest jego wdrożenie do porządku wewnętrznego za pomocą prawnie wiążącego aktu krajowego.

Podobnie jak podczas poprzednich transpozycji instrumentów UE z zakresu współpracy sadowej w sprawach karnych, w niniejszym rozporządzeniu zdecydowano się zastosować metodę prostego powtórzenia wzoru europejskiego nakazu ochrony określonego w dyrektywie 2011/99. Ze względu na standardowy i ściśle techniczny charakter tego dokumentu, wskazane było odzwierciedlenie treści załącznika do dyrektywy 2011/99 w niniejszym rozporządzeniu. Zastosowanie takiej metody ma na celu zapobiegnięcie ryzyku zniekształceń terminologicznych, jakie mogłyby powstać przy próbie jego konwersji i dostosowaniu jego literalnej treści do prawa krajowego i polskiej nomenklatury prawnej.

Jest to szczególnie ważne dla szybkości i jakości obrotu prawnego prowadzonego na podstawie dyrektywy 2011/99.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości.

2. Konsultacje publiczne

Projekt rozporządzenia nie był dotychczas poddawany konsultacjom publicznym. Zostaną one przeprowadzone po przyjęciu ustawy zawierającej upoważnienie ustawowe do jego wydania. W trakcie prac nad projektem nie zgłosiły się podmioty, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.)

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków na rynku pracy, pozostanie też bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Nie wpłynie również na sytuację i rozwój regionalny oraz na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie wywoła również skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie określenia wzoru zawiadomienia o naruszeniu obowiązku przewidzianego
w europejskim nakazie ochrony**

Na podstawie art. 611wi § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór zawiadomienia o naruszeniu obowiązku przewidzianego w europejskim nakazie ochrony, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem... .

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307, z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678, Nr 142, poz. 829, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 240, poz. 1430, 1431 i 1438 i Nr 279, poz. 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 85 i 384.

**Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ... (poz. ...)**

WZÓR

**ZAWIADOMIENIE O NARUSZENIU OBOWIĄZKU PRZEWIDZIANEGO
W EUROPEJSKIM NAKAZIE OCHRONY**

Informacje zamieszczone w niniejszym formularzu należy traktować z zachowaniem należytej poufności.

a) Dane osoby stwarzającej zagrożenie:

Nazwisko:

Imię (imiona):

Nazwisko rodowe lub poprzednie (jeżeli dotyczy):

Pseudonim(-y) (jeżeli dotyczy):

Płeć:

Obywatelstwo:

Numer w systemie ewidencji ludności lub numer ubezpieczenia społecznego (jeżeli jest dostępny):

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia:

Adres:

Język lub języki, które dana osoba rozumie (jeżeli są znane):

b) Dane osoby podlegającej ochronie:

Nazwisko:

Imię (imiona):

Nazwisko rodowe lub poprzednie (jeżeli dotyczy):

Płeć:

Obywatelstwo:

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia:

Adres:

Język lub języki, które dana osoba rozumie (jeżeli są znane):

c) Informacje o europejskim nakazie ochrony:

Nakaz został wydany w dniu:

Sygnatura akt (jeżeli znana):

Organ, który wydał nakaz:

Oficjalna nazwa:

Adres:

d) Dane ewentualnego organu odpowiedzialnego za wykonanie środka ochrony, który został podjęty w państwie wykonującym zgodnie z europejskim nakazem ochrony:

Oficjalna nazwa organu:

Imię i nazwisko osoby kontaktowej:

Funkcja (stanowisko/stopień służbowy):

Adres:

Nr tel.: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Nr faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Adres poczty elektronicznej (jeżeli znany):

Języki, w których można się komunikować:

e) Naruszenie zakazu(-ów) lub ograniczenia(-eń) nałożonych przez odpowiednie organy państwa wykonującego po uznaniu europejskiego nakazu ochrony lub inne ustalenia mogące spowodować podjęcie decyzji następczych:

Naruszenie dotyczy następującego(-ych) zakazu(-ów) lub ograniczenia(-eń) (można zaznaczyć kilka pól):

zakaz przebywania w niektórych lokalizacjach, miejscach lub określonych obszarach, na których mieszka lub które odwiedza osoba podlegająca ochronie;

zakaz lub reglamentacja wszelkich form kontaktu z osobą podlegającą ochronie, w tym kontaktów telefonicznych, elektronicznych, korespondencyjnych, faksowych czy innych;

zakaz lub reglamentacja zbliżania się na określoną odległość do osoby podlegającej ochronie;

każdy inny środek, odpowiadający środkowi ochrony leżącemu u podstaw europejskiego nakazu ochrony, podjęty przez odpowiednie organy państwa wykonującego po uznaniu europejskiego nakazu ochrony.

Opis naruszenia lub naruszeń (miejsce, data i okoliczności naruszenia):

Zgodnie z art. 11 ust. 2:

— środki podjęte w wykonującym państwie członkowskim w wyniku naruszenia:

— ewentualne skutki prawne naruszenia w państwie wykonującym:

Inne ustalenia mogące spowodować podjęcie decyzji następczych

Opis tych ustaleń:

f) Dane osoby kontaktowej, na wypadek gdyby konieczne były dodatkowe informacje dotyczące naruszenia:

Nazwisko:

Imię (imiona):

Adres:

Nr tel.: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Nr faksu: (numer kierunkowy państwa) (numer kierunkowy miejscowości) (numer)

Adres poczty elektronicznej:

Języki, w których można się komunikować:

Podpis w imieniu organu wydającego formularz lub podpis przedstawiciela tego organu potwierdzający zgodność treści formularza z prawdą:

Imię i nazwisko:

Funkcja (stanowisko/stopień służbowy):

Data:

Pieczęć urzędowa (jeżeli dotyczy):

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w projektowanym art. 611wi § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) przewidującej określenie przez Ministra Sprawiedliwości wzoru zawiadomienia o naruszeniu obowiązku przewidzianego w europejskim nakazie ochrony.

Współpraca w zakresie wzajemnego uznawania środków ochrony pokrzywdzonego w postępowaniu karnym stanowi novum w prawie europejskim i międzynarodowym. Mechanizmy wprowadzane przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011 r., str. 2, zwana dalej „dyrektywą 2011/99”) umożliwiają przekazanie nadzoru nad nieizolacyjnymi środkami ochrony, bez względu czy zostały one orzeczone jako środki zapobiegawcze, karne czy probacyjne, do państwa faktycznego pobytu pokrzywdzonego.

Zaświadczenie jest narzędziem obrotu prawnego charakterystycznym dla współpracy wymiarów sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach karnych, opartej na zasadzie wzajemnego uznawania. Wzór zaświadczenia, jakie powinno być stosowane we współpracy w zakresie europejskiego nakazu ochrony, zawarty jest w załączniku do implementowanej dyrektywy 2011/99. Jednakże w związku z tym, że zgodnie z art. 288 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej dyrektywa jest instrumentem prawnym niewywołującym skutku bezpośredniego, konieczne jest jego wdrożenie do porządku wewnętrznego za pomocą prawnie wiążącego aktu krajowego.

Podobnie jak podczas poprzednich transpozycji instrumentów UE z zakresu współpracy sadowej w sprawach karnych, w niniejszym rozporządzeniu zdecydowano się zastosować metodę prostego powtórzenia wzoru zawiadomienia o naruszeniu obowiązku przewidzianego w europejskim nakazie ochrony, określonego w dyrektywie 2011/99. Ze względu na standardowy i ściśle techniczny charakter tego dokumentu, wskazane było odzwierciedlenie treści załącznika do dyrektywy 2011/99 w niniejszym rozporządzeniu. Zastosowanie takiej metody ma na celu zapobiegnięcie ryzyku zniekształceń terminologicznych, jakie mogłyby powstać przy próbie jego konwersji i dostosowaniu jego literalnej treści do prawa krajowego i polskiej nomenklatury prawnej. Jest to szczególnie ważne dla szybkości i jakości obrotu prawnego prowadzonego na podstawie dyrektywy 2011/99.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości.

2. Konsultacje publiczne

Projekt rozporządzenia nie był dotychczas poddawany konsultacjom publicznym. Zostaną one przeprowadzone po przyjęciu ustawy zawierającej upoważnienie ustawowe do jego wydania. W trakcie prac nad projektem nie zgłosiły się podmioty, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.)

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i rozwój regionalny

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje skutków na rynku pracy, pozostanie też bez wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Nie wpłynie również na sytuację i rozwój regionalny oraz na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie nie wywoła również skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).